

ಕೇರಳ ಪಾಠಾವಲಿ
KERALA READER

ಕನ್ನಡ - II
KANNADA - II

ತರಗತಿ
STANDARD X

ಕೇರಳ ಸರ್ಕಾರ

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆ

ತಯಾರಿಸಿದವರು

ರಾಜ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಸಮಿತಿ (SCERT) ಕೇರಳ

2019

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ

ಜನಗಣ ಮನ ಆಧಿನಾಯಕ ಜಯಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತಾ
ಪಂಚಾಬ ಸಿಂಧು ಗುಜರಾತ ಮರಾಠಾ
ದ್ರಾವಿಡ ಉತ್ತರ ಚಂಗ
ವಿಂಥ್ರ ಹಿಮಾಚಲ ಯಮುನಾ ಗಂಗಾ
ಉಚ್ಛರ ಜಲಧಿತರಂಗ
ತವಶುಭ ನಾಮೇ ಜಾಗೇ
ತವಶುಭ ಆಶ್ರಿತ ಮಾಗೇ
ಗಾಹೇ ತವ ಜಯ ಗಾಢಾ
ಜನಗಣ ಮಂಗಲದಾಯಕ ಜಯಹೇ
ಭಾರತ ಭಾಗ್ಯ ವಿಧಾತಾ
ಜಯಹೇ ಜಯಹೇ ಜಯಹೇ
ಜಯ ಜಯ ಜಯ ಜಯಹೇ

ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ

ಭಾರತವು ನನ್ನ ದೇಶ. ಭಾರತೀಯರೆಲ್ಲರೂ ನನ್ನ ಸಹೋದರ, ಸಹೋದರಿಯರು.
ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶವನ್ನು ಪ್ರೀತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅದರ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗೂ ವೈವಿಧ್ಯಪೂರ್ಣವಾದ ಪರಂಪರೆಗೆ
ನಾನು ಹೆಮ್ಮೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ಶಂದೆ, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಗುರುಹಿರಿಯರನ್ನು ಗೌರವಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೊಡನೆ
ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಪತ್ರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ನನ್ನ ದೇಶ ಮತ್ತು ನನ್ನ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ನನ್ನ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಮುದಿಪಾಗಿಡುತ್ತೇನೆ. ಅವರ
ಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಸಮೃದ್ಧಿಯಲ್ಲೇ ನನ್ನ ಆನಂದವಿದೆ.

Prepared by :

State Council of Educational Research and Training (SCERT)
Poojappura, Thiruvananthapuram 695012, Kerala
Website : www.scertkerala.gov.in
e-mail : scertkerala@asianetindia.com
Phone : 0471 - 2341883, Fax : 0471 - 2341869
First Edition : 2019
Printed at : KBPS, Kakkanad, Kochi-30.

ಸ್ವೀತಿಯ ಮಹಡೆ,

ಜ್ಞಾನವೇನ್ನಪ್ರದು ಒಂದು ಸಾಗರ, ಅದು ಅಭಿಜಾದುದು ಮತ್ತು ವಿಜ್ಞಾರಬಾದುದು. ಅದನ್ನ ಮೊಗೆದಷ್ಟು ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಚೈವಿಧ್ಯಮಿದ, ಒದುಕನ್ನ ಸುಂದರವಾಗಿ ರಣಮಾಧ್ಯದಕ್ಕೆ ಆಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಕರಗಳೆಲ್ಲ ಇವೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದುಕು ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನ ಸ್ವತಃ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸ್ವಂತ ನಿಧಾರಗಳಿಗೆ ರೂಪ್ಯಸೀದುವ ಜವಾಬ್ದಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬಿಸಿಗೂ ಇದೆ. ಅಂತಹ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ್ತಾದ ಯಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿರುವವರು, ಸಾಗಿಕೊಂಡವರು ನೀವು. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಜ್ಞಾನಸಾಗರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಸಮೃಂಥ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಕರು ತಂದು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕರು, ಮುಂದಿನ ಆಯ್ದು ನಿಮ್ಮದು.

ಭಾಷಾಜ್ಞನರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮೂರಿಲ್ಲ, ಅದು ಅತ್ಯಾಗತ್ಯ, ಅಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾದನ್ನ ಕಾಫಿಸಿದಷ್ಟ್ವೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಅನುಭಾವವಿಲ್ಲ.

ದೈವಿಧ್ಯಮಾಯವಾದ, ಸಂಕೋಚನಾಯಕವಾದ ಜ್ಞಾನವನ್ನ ಸ್ವತಃ ಸಮಾಕಾ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜ್ಯವಾದ ಚಂಡವಚಕ್ಕಾಗಳನ್ನ ಮೂಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಕರವಾದ ಹತ್ಯಾವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕಸ್ತದಭಾಷಾ ಪರ್ಯಾಪ್ತಸ್ತಕವನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿದಲಾಗಿದೆ.

ಭಾವೇಯ ಮಾದುಯಿಂದವನ್ನ ಅಶ್ವಾದಿಸುತ್ತಾ ಜ್ಞಾನಾಜ್ಞನ ಮಾದುತ್ತಾ ಸಾಗುದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಸಕ ನಿಮಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಲೇಂದು ಹಾರ್ಡೆಸ್ಟೇನೆ.

ಸ್ವೀತಿಧ್ಯಾಪಕ,

ಡಾ. ಜೆ. ಪ್ರಸಾದ್

ನಿದೆಂದೀಶಕರು

ಪಂಚ.ಸಿ.ಎ.ಆರ್.ಎ., ಕೇರಳ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನ

ಭಾಗ IV ಕ

ಕರ್ತವ್ಯಗಳು

51ಕ. ಮೂಲಭೂತ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು - ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳು ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪೌರನ ಕರ್ತವ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

- (ಕ) ಸಂವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು, ಅದರ ಆದಶಾಗಳನ್ನು, ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯವನ್ನು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು;
- (ಇ) ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಮತ್ತೆ ಸ್ಮಾತಿಕದಾಯಕವಾದ ಉದಾತ್ತ ಆದಶಾಗಳನ್ನು ಪ್ರೋಣಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಒ) ಭಾರತದ ಸಾರ್ಥಕ ಮತ್ತೆಯನ್ನು, ಏಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಖಿಂಡತೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು.
- (ಓ) ದೇಶವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲು ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕರೆ ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- (ಔ) ಧಾರ್ಮಿಕ, ಭಾಷಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಥವಾ ಜಾತಿ ಪಂಗಡಗಳ ಭಿನ್ನತೆಗಳಿಂದ ಅಭಿರುಚಿತವಾಗಿ ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಪ್ಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಭಾರತೀಯದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಬೇಕಿಸುವುದು, ಶ್ರೀಯರ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಕುಂದುಂಟುಮಾಡುವ ಅಭಿರುಚಿತವನ್ನು ಬೀಟ್ಟು ಬಿಡುವುದು.
- (ಒ) ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭವ್ಯ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಕಾಪಾಡುವುದು.
- (ಫ) ಅರಣ್ಯಗಳು, ಸರೋವರಗಳು, ನದಿಗಳು ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಸ್ನೇಹಿಗಳ ಪರಿಸರವನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು, ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸುವುದು.
- (ಝ) ವ್ಯಜಾನಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಮಾನವೀಯತೆ, ಜಿಜ್ಞಾಸೆ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೇಕಿಸುವುದು.
- (ಝು) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌತನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಹಿಂಸೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸುವುದು.
- (ಝಾ) ರಾಷ್ಟ್ರವು ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಧನೆ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಿಯ ಬೈಸ್ನತ್ಯಕ್ಕೆ ತಲುಪಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುವುದು.
- (ಝಃ) ಆರಂಧ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ನಡುವಿನ ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೋ, ತನ್ನ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೋ ಆಯಾ ಸಂದಭಾಂಸುಸಾರ ಹೆತ್ತವರೋ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವುದು.

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಫೋಟ್ -1. ಜೀವನಪ್ರೀತಿ 7-30

- ಕರುಣಾಲು ಬಾ ಬೀಳಕೆ ಕವನ ಬಿ.ಎಂ.ಶೈಕ್ಂರಯ್ಯ
- ಗುಪ್ತದಾನಿ ಅನುಭವ ಕಥನ ಡಾ. ಸುಧಾಮೂರ್ತಿ
- ಎಲ್ಲಿಹೊಡರೋ ಅವರು ಎಂದು ಬರುವರು? ಕವನ ವೈದೇಹಿ
- ನೀರು ಕತೆ ಜನಾದನ ಎವರ್ಕಚ್ಚೆ

ಫೋಟ್ -2 ಕಲ್ಲರಳಿ ಹೂವಾಗಿ 31-48

- ಬಾದಾಮಿಯ ಗುಹೆಯ ಬಳಿ ಕವನ ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ
- ಹೀಗೊಂದು ಕನಸು... ಹೀಗಿದೆ ಜೀವನ ಕತೆ ಮೀನಾ ಕಾಕೋಂಡ್ರೂ
- ಕಾಯಕ ನಿಷ್ಪೇ ಆತ್ಮಕತೆ ಗೌರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ

ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಫೋಟ್ 3. ವಿಜ್ಞಾನ ದರ್ಶಕ 49-71

- ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ ಕವನ ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ಶರ್ಮ
- ಮೊಳಕೆಯ ಸಿರಿ ಜೀವನ ಚರಿತೆ ಸಾಧಾರ
- ಸಂದರ್ಶನ ಕೊಶಲ ಲೇಖನ ಸಾಧಾರ
- ಬದುಕು ಬದಲಿಸಿದ ಜಂಗಮಗಂಟೆ! ಅಂಕಣ ಬರಹ ಡಾ. ನಿರಂಜನ ವಾನಳ್ಳಿ

ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕುಗಳು

ಪ್ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳೇ,

ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತು ತಿಳಿಯಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಹಕ್ಕುಗಳ ಕುರಿತಾಗಿರುವ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯು ನಿಮ್ಮ ಭಾಗವಿಸುವಿಕೆ, ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯ ಎಂಬಿವುಗಳನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರೀರಣೆಯನ್ನೂ, ಪ್ರಚೋದನೆಯನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಸಲು ಈಗ ಒಂದು ಅಯೋಗವು ಕಾರ್ಯಾಚರಿಸುತ್ತಿದೆ. ‘ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಅಯೋಗ’ ಎಂದು ಅದರ ಹೆಸರು. ನಿಮ್ಮ ಹಕ್ಕುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದು ನೋಡೋಣ.

- ವಾಕ್ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.
- ಜೀವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆ.
- ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಬದುಕು ಹಾಗೂ ವಿಕಾಸದ ಹಕ್ಕು.
- ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವಣಂ ಎಂಬ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಗೌರವಿಸಲ್ಪಡುವ ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸಲ್ಪಡುವ ಹಕ್ಕು.
- ದೈಹಿಕ, ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಕ ಹಾಗೂ ಲೈಂಗಿಕ ದೈಹಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಪಡೆಯಲೂ ಶುಶ್ಲಾಳೆ ಪಡೆಯಲೂ ಇರುವ ಹಕ್ಕು.
- ಬಾಲ ಕಾರ್ಮಿಕತನದಿಂದ ಹಾಗೂ ಅಪಾಯಕಾರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ.
- ಪಾಲೋಳ್ಯಾಪಿಕೆಯ ಹಕ್ಕು.
- ಬಾಲ್ಯವಿವಾಹದಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ.
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬದುಕುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ.
- ನಿಲಂಕ್ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ಸಂರಕ್ಷಣೆ.
- ಉಚಿತ ಹಾಗೂ ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಹಕ್ಕು.
- ಕಲೆಯಲೂ ಆಟವಾಡಲೂ ಇರುವ ಹಕ್ಕು.
- ಪ್ರೀತಿ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕುಟುಂಬ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜವನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಹಕ್ಕು.

ನಿಮ್ಮ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು

- ಶಾಲೆ, ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೊತ್ತುಗಳನ್ನು ಹಾನಿ ಮಾಡದೆ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡು.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷು ಪಾಲಿಸುವುದು.
- ಶಾಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು, ಹೆತ್ತೆವರನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಹಪಾಠಿಗಳನ್ನು ಗೌರವಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು.
- ಜಾತಿ, ಮತ, ವರ್ಗ, ವಣಂ ಇತ್ಯಾದಿ ಚಿಂತನೆಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಇತರರನ್ನು ಗೌರವಿಸಲೂ ಅಂಗೀಕರಿಸಲೂ ಸಿದ್ಧರಾಗುವುದು.

ಸಂಪರ್ಕಸಚೇಕಾದ ವಿಳಾಸ

ಕೇರಳ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಕ್ಕು ಸಂರಕ್ಷಣ ಆಯೋಗ

‘ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್, ಟಿ.ಸಿ. 14/2036, ವಾನೋರೋಸ್ ಜಂಕ್ಷನ್, ತಿರುವನಂತಪುರ – 34

ಫೋನ್ : 0471-2326603

E-mail : childrightscper@kerala.gov.in, rteccpcr@kerala.gov.in

website : www.kescpcr.kerala.gov.in.

ಮಕ್ಕಳ ಸಹಾಯವಾಳಿ : 1098, ಅಪರಾಧ ನಿಯಂತ್ರಣ : 1090, ನಿಭಂತ್ರ : 1800 425 1400

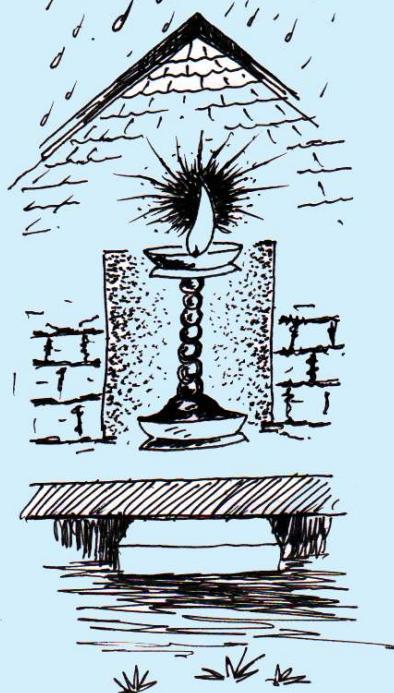
ಕೇರಳ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ಸಹಾಯವಾಳಿ : 0471 - 3243000/44000/45000

online R.T. E Monitoring: www.nireekshana.org.in

ಘಟಕ - 1

ಜಾರವನತ್ತಿಲ್ಲ

ನಿಜವಾದ ಆಭರಣ

ಪಂಡಿತ ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರು ಪರೋಪಕಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ವ್ರತವನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಾಳಿದವರು. ಅವರ ಮನೆಗೆ ಹೋದ ಯಾವ ದರಿದ್ರನೂ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಂತಿರುಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ತಾಯಿ ಮಗನನ್ನು ಕುರಿತು “ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ, ನೀನು ಬಂದವರಿಗೆಲ್ಲ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದದನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಬಂದೆ. ಈಗ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಹಣವಿಲ್ಲ” ಎಂದರು. ಮಗನ ದೃಷ್ಟಿ ತಾಯಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಚೆನ್ನದ ಬಳಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿತು. “ಅಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಬಳಿಗಳನ್ನು ಹೊಡು, ಮಾರಿ ಬಂದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಬಡವರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು. ತಾಯಿ ಮಗನ ಮಾತಿನಂತೆಯೇ ತಮ್ಮ ಕೈಗಳಲ್ಲಿದ್ದ ಬಳಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿರು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಕೆಂದ್ರವು. ಈಶ್ವರಚಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಸಾಗರರ ಬಳಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸೇರಿತು. ತಾಯಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ “ಅಮ್ಮಾ, ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ರೀತಿಯ ಬಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಲಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ತಾಯಿ ಮಗನನ್ನು ವಾಶ್ವಲ್ಯದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ, “ಮಗು, ನಾನು ಬಯಸುವ ನಿಜವಾದ ಆಭರಣಗಳೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನಾಜಣನೆ, ರೋಗಿಗಳ ಶುಶ್ಲಾಷ್ಟ, ದರಿದ್ರನಾರಾಯಣರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅನ್ನದಾನ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಗನ ಸಂತೋಷ ಉಂಟುಹಿಡಿದುವುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದರು.

ಮೇಲಿನ ಗಡ್ಡಭಾಗವನ್ನು ಒದಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಇದು ನೀಡುವ ಸಂದೇಶವೇನು?

ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬರೆದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರಿ.

ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ

- ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂತಯ್ಯ

ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ ಮುಪುಕಿರ್ದೀ ಮೃಗಿವಲ್ಲಿ,

ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸೆನ್ನನು,

ಇರುಳು ಕತ್ತಲೆಯ ಗವಿ; ಮನೆ ದೂರ; ಕನಿಕರಿಸಿ,

ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸೆನ್ನನು.

ದೇಳಿ ಸನ್ನಡಿಯಿಡಿಸು; ಬಲುದೂರ ಸೋಜವನು

ಕೇಳೆನೊಡನೆಯೆ-ಸಾಕು ನವಗೊಂದು ಹೆಚ್ಚೆ.

ಮುನ್ನ ಇಂತಿರದಾದೆ; ನಿನ್ನ ಬೇಡದೆ ಹೋದೆ,

ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡಸು ಎನುತ.

ನನ್ನ ದಾರಿಯ ನಾನೆ ಸೋಡಿ ಹಿಡಿದೆನು;-ಇನ್ನು

ಕೈಹಿಡಿದು ನಡಸು ನೀನು.

ಮಿರುಗುಬಣ್ಣಕೆ ಬೆರೆತು, ಭಯಮರೆತು, ಹೊಬ್ಬಿದೆನು;

ಮೆರೆದಾಯ್ತು; ಸೆನೆಯದಿರು ಹಿಂದಿನದನೆಲ್ಲ.

ಇಪ್ಪುದಿನ ಸಲಹಿರುವೆ ಮೂರಿಕನನು; ಮುಂದೆಯೂ

ಕೈ ಹಿಡಿದು ನಡಸಿದೆಯಾ?

ಕಷ್ಟದವಿಯ ಕಳೆದು, ಬೆಣ್ಣ ಹೊಳೆಗಳ ಹಾದು,

ಇರುಳನ್ನು ಸೂಕದಿಹೆಯಾ?

ಬೆಳಗಾಗ ಹೊಳೆಯದೇ ಹಿಂದೊಮ್ಮೆ ನಾನೊಲಿದು

ಈ ನಡುವೆ ಕಳಕೊಂಡ ದಿವ್ಯಮುಖ ನಗುತ?

ಕರಿಷ್ಮಾಚರ್ಯ

‘ಶ್ರೀ’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದ ಪರಿಚಿತರಾದ ಬಿ.ಆರ್. ಶ್ರೀಯವರು ಕನ್ನಡದ ಕಣ್ಣ, ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆಚಾರ್ಯರೆಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಪೂಜೆ ಹೆಸರು ಬೆಳ್ಳಿರು ಮೈಲಾರಯ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ. ಇಲಾಳ ಜನವರಿ ಇರಂದು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂಪಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಂಡ ಮೈಲಾರಯ್ಯ. ತಾಲಿ ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಲ್. ವಂತ್ತು ಎಂ.ಎ. ಪದವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಗಳಿಸಿದರು.

ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತೆಗಳು, ಗದಾಯುದ್ಧ ನಾಟಕಂ, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್, ಪಾರಸಿಕರು, ಕನ್ನಡ ಭಂದಸ್ಸಿನ ಚರಿತ್ರೆ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒಳ್ಳಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಹೊಂಗನ್ನು ಮೊದಲಾದವು ಇವರ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ.

ಬಿ.ಆರ್. ಶ್ರೀಯವರು ಧಾರವಾಡದಲ್ಲಿ ಕನಾಡಕ ವಿದ್ಯಾವರ್ಥಕ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಇಂತರಲ್ಲಿ ಕಲಬುಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು. ಅಂದಿನ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರಿಂದ ‘ರಾಜಸೇವಾಸ್ತಕ’ ಎಂಬ ಬಿರುದನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದರು. ‘ಸಂಭಾವನೆ’ ಎಂಬ ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥವು ಇವರಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿತವಾಗಿದೆ. ಇವರು ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಜನವರಿ ಇರಂದು ನಿಧನ ಹೊಂದಿದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕವನವನ್ನು ಇವರ ‘ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತೆಗಳು’ ಕವನ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದು ನ್ಯಾಯನ್ ಕವಿಯ ‘ಲೀಡ್ ಕೈಂಟ್ಲಿ ಲೈಟ್’ ಕವನದ ಅನುವಾದವಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

- ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.
- 1 ಕವಿಯ ದೇವರಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಕ್ಯಾಪ್ಟಿವಿಟಿ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಕಿಕೊಂಡುದು ಯಾಕೆ?
  - 2 ತನ್ನ ಅಪರಾಧದ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿಯ ಹೇಳಿಕೆ ಏನು?
  - 3 ದಿವ್ಯಮುಖದ ದರ್ಶನದ ಬಗ್ಗೆ ಕವಿಯ ಭರವಸೆಯು ಹೇಗೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ?

ಆಶಯ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ’ ಕವನದ ಆಶಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- ‘ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ’ ಕವನಕ್ಕೆ ಈ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಪ್ಪುತ್ತದೆ? ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಮಾಧಿಕ್ಷಿಪ್ತಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವಾರಸ್ಕೃತಿಕ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕವನದ ಸಾಲುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಕೃತಿಕ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಮೀರುಗುಬಣ್ಣಕೆ ಬರೆತು, ಭಯಮರೆತು, ಕೊಬ್ಜುದೆನು;
ಮೇರೆದಾಯ್ತು; ನೆನೆಯದಿರು ಹಿಂದಿನದನೆಲ್ಲ.
- ಇಪ್ಪುದಿನ ಸಲಹಿರುವೆ ಮೂರಿಸನನು; ಮುಂದೆಯೂ
ಕ್ಯೇ ಹಿಡಿದು ನಡೆಸದಿಹೆಯಾ?

ಅಸ್ವಾದನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಕರುಣಾಳು ಬಾ ಬೆಳಕೆ’ ಕವನದ ಅಸ್ವಾದನ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಶಯ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಕವನದ ಆಶಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಎಲ್ಲರ ನೋವನು ಬಲ್ಲವನಾದರೆ
ಗೆಲ್ಲುವೆ ನೀನು ಬಾಳಲ್ಲಿ
ಲೋಭವಿಲ್ಲದ ಉಪಕಾರವೆ ಸುಖವು
ಗವಡವು ಬರದಿರೆ ಮನದಲ್ಲಿ
ಸರಲ ಜೀವದಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿರಲಿ
ನಿಂದೆ ಅಸೂಯೆ ಅಳಿದಿರಲಿ
ನಿಮ್ಮಾಲ ನಡೆಸುಡಿ ನಿಶ್ಚಲ ನಿಲುವನು
ಕಲೆಸಿದ ತಾಯಿಗೆ ಹಿತವಿರಲಿ
ಸಮತಾಭಾವದಲ್ಲಿ ದುರಾಸೆಯು ನೀಗಲಿ
ವನಿತೆಗೆ ಅಭಯದ ಸೇರಳಿರಲಿ
ಸುಳ್ಳಿನ ರುಚಿಯನೆ ಅರಿಯದ ನಾಲಿಗೆ
ಪರಧನವನ್ನು ಬೇಡನೆಲಿ.
ಧಳಕು ಬೆಳಕುಗಳ ಮೋಹವ ಮೀರಿ
ಸ್ಥಿತಪ್ರಜ್ಞೆಯ ಮನ ಉದಂಬಿಸಲಿ.
ಮನುಜರೂಪದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಕಂಡರೆ
ಪುಣ್ಯಧಾಮಗಳ ವ್ಯಾದಯದಲಿ
ಕವಟವರಿಯದೆ ಸಾಗು ನೀ ಬೀಳದೆ
ರಾಗದ್ವೇಷಗಳ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ
ಮಮತೆಯಲ್ಲಿಯೆ ಮನುಜನಾಗುವ
ಪಯಣವೆ ಚಾಳಿನ ಗುರಿಯಲ್ಲಿ

ಗುಜರಾತಿ ಮೂಲ : ಮೈತ್ರಿಲಿ ಶರಣ ಗುಪ್ತ

ಅನುವಾದ : ಜಯಂತಕಾಲ್ಯಾಂ

ಗುಪ್ತದಾನಿ

- ಡಾ. ಸುಧಾಮೂರ್ತಿ

ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾಗರಾಜರ ಪರಿಚಯ ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ ನನ್ನ ಸೈಹಿತೆಯ ಮೂಲಕವಾರ್ಯಿತು. ಸನ್ಯಾಸ್ಯ ನಾಗರಾಜರು ಅಂತರ್ಮಾತಿಗಳು, ಸದಾಕಾಲವೂ ಸಾದಾ ದಿರಿಸನ್ನ ಧರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಯಾವುದೋ ಘಾಮುಸಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನ ಸೇರಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಮೇಲೆರಿ ನಂತರ ಸ್ವಂತ ಪೈಷಧಿ ಕಂಪನಿಯನ್ನ ತೆಗೆದು ಈಗ ನಗರದ ಶ್ರೀಮಂತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಒಂದು ದಿನ ನಾಗರಾಜರು ನನ್ನ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಂದು ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲವೇ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. “ಮೂಡಂ, ದೇವರು ದೊಡ್ಡವನು. ನನ್ನ ಪೈಷಧಿ ಕಂಪನಿ ಬಹಳ ಬೆಂಬ್ಬಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನನ್ನ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪೈಷಧಿಗಳು ತಯಾರಾಗುತ್ತವೆ. ದೇವರು ನನಗೆ ಅಪಾರ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಜಾಣಾಡ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನ ಮಗ ಸಾಕೇತ್ತಾ ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಬಿ.ಎ. ಒದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನ ವೇಳೆಯೆಲ್ಲಾ ಕಂಪನಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲೀ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಡ ಜನರಿಗಾಗಿ ಏನೂ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಬಳಿ ನನ್ನದೊಂದು ಸಣ್ಣ ಬಿಸ್ತುಹವಿದೆ..... ನಾನು ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನ ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಗಮನಿಸುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಅನೇಕ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ, ಕೊಳ್ಳಿಗೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಉಚಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕಾಂಪ್ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಒಬ್ಬ ವೈದ್ಯನನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡರೆ ನಾನು ಅವರ ಸಂಭಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಂಪ್‌ಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪೈಷಧಿಗಳನ್ನು ನಾನು ಟ್ರೈಕ್ಟೆಯಾಗಿ ಹೊಡುತ್ತೇನೆ”.

ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಡವರಿಗೆ ಹಣ ಬಂದಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ತಮ್ಮ ಮೇಲೇ ಆ ಹಣವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಬಡತನ ಮರೆತು ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಾಗರಾಜ್ ಎಲ್ಲಾರಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿದ್ದರು. “ನಿಮ್ಮ ಸಲಹೆಗೆ ತುಂಬಾ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಆದರೆ ನೀವು ಬಿಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿರೆಂದು ನಾನು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷಾಯಿಕಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ವೈದ್ಯರು ವಾರದ ಕೊನೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಿಂದ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿ ಕ್ಷಾಯಿಕಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪೈಷಧಿಯ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬರುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಪೈಷಧಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದೆ.

“ಮ್ಯಾಡಂ, ನೀವು ಅಭೀಸಿಗೆ ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷ, ಆದರೆ ಜೈಷಧಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಬರಬೇಡಿ. ನೀವು ಪಟ್ಟಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಸಾಕು. ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಗುಮಾಸ್ತ ಕರಿಂ ತುಂಬಾ ನಂಬಿಕ್ಷ. ಹೇಗಾದರೂ ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಡ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಡೆಲಿವರಿ ವ್ಯಾನ್ ನಿಮ್ಮ ಅಭೀಸಿನ ಮುಂದೆ ಹಾಯ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಅವನೇ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ”. ನಾಗರಾಜ್ ಧ್ವನಿ ತಗ್ಗಿಸಿ “ಮ್ಯಾಡಂ, ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅದನ್ನು ನೀವು ಜನರೆದುರಿಗಾಗಲೇ, ಪೇಪ್ ರಿನ್ ಪರಿಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಬಾರದು. ನನ್ನ ಕಂಪನಿ ಹೆಸರನ್ನು ನೀವು ಎಲ್ಲಾ ಹೊಗಳಬಾರದು. ನಾನು ದಾನವನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿ ವಾಡಲು ಬಂತುಸ್ತೇನೆ. ಬಲಗೇ ಮಾಡಿದ್ದ ಎದಗೈಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದು ಎನ್ನುವವನು ನಾನು. ದಾನದ ಅನಂದ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿದೆ ಹೊರತು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ”. ಅವರ ಮಾತನಿಂದ ನಾನು ಸಂತೋಷ

ದಿಂದ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡೆ. ಅಂತಹವರನ್ನು ಅನುವಾನಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಹೀರುತ್ತಾಗಿಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ‘ಇಂತಹವರ ಸಂತತಿ ಸಾವಿರವಾಗಲಿ’ ಎಂದು ಹಾರ್ಡೀಸಿದೆ.

ಕಾಲ ಮುಂದೆ ಸರಿಯಿತು. ಮೊದಮೊದಲು ನಾಗರಾಜ್ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮೊಲ್ಲದ ಜೈಷಧಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕ್ರಮೇಣ ಆದು ಇವತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಅದಲ್ಲದೆ ತಾವು ಹೊಸ ಕಾರು ಕೊಂಡಾಗ ಹಳೆಯ ಕಾರನ್ನು, ಹೊಸ ಪ್ರಿಡ್ಜ್ ಕೊಂಡಾಗ ಹಳೇ ಪ್ರಿಡ್ಜನ್ನು ಆ ಸ್ವರ್ವನಲ್ಲಿರುವ ಅಭೀಸಿಗೆ ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ನಾನೆಂದೂ ನಾಗರಾಜೀರನ್ನು ಭೀಟಿ ಮಾಡಲೇ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲವು ವೇಳೆ ನಾನು ಕೆಲಸದ ಪ್ರೌಗ್ರೇಸ್ ರಿಪ್ರೋಕ್‌ಡಿಲ್ಟ್ ಪ್ರೋಟ್‌ಮೇಳ್ ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ ಅವರು ಷೋನ್ ಮಾಡಿ “ನನಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆಲಸದ ಸಾಕ್ಷಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ” ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಮಾತು ನನ್ನನ್ನು ಕೆಲವು ಬಾರಿ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಪರರ ನಂಬಿಕೆ ಎಂತಹ ದೊಡ್ಡ ಧನ? ಒಂದು ಬಾರಿ ನಂಬಿಕೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡರೆ ತಿರುಗಿ ಶಿಗುವುದು ಆಸಾಧ್ಯಪ್ರೋ ಏನೋ.

ಕಾಲಬಣಿಗಿದ ಎಲೆಯಂತೆ ಹಾರಿಹೋಯಿತು. ಒಂದು ದಿನ ಪೇಪರ್ ಬಿಡಿಸಿ

ನೋಡಿದಾಗ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ಆಕ್ಷಿಕ ನಿಧನದ ಸುದ್ದಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವರು ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲೇ ತೀರಿ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಶರಣರ ಮಹಿಮೆ ಮರಣದಲ್ಲಿ ನೋಡು ಅಲ್ಲವೇ?

ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ವಿದಾಯವನ್ನು ಅಪ್ರಾಸಲು ನಾನು ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೊತ್ತು ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅದೊಂದು ಸರಳ, ಶಿಕ್ಷಿನ ಯಾವುದೇ ಆದಂಬರವಿಲ್ಲದ ಆಫೀಸ್ ಇಗಿತ್ತು. ಅಂತಹ ಸಿರಿವಂತಿಕೆಗೆ ಇಂಥಹ ಆಫೀಸೆ? ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸಿತು. ನಗರದ ಅನೇಕ ಸಿರಿವಂತರು ಆಗಲೇ ಸೇರಿದ್ದರು. ನನಗೆ ಸುಪರಿಚಿತರಾದ ಕರೀಂ ನನ್ನ ಬಳಿ ಬಂದು ನಿಂತರು. ಸುಂದರವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ, ಬಿಳಿಬಟ್ಟೆ ಧರಿಸಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಯುವಕನೊಬ್ಬ ಎಲ್ಲರ ನಮಸ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ.

ಕರೀಂ ನನ್ನ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ “ಅವರು ನನ್ನ ಭೋಣತಾ ಸಾಹೇಬ್, ಸಾಕೇತ್. ಕಳೆದ ಹಲವು ಪಷ್ಟಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಮೇರಿಕಾ ಆಫೀಸ್ ನೋಡೊಳ್ಳಿತ್ತಿದ್ದು. ತುಂಬಾ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಬನ್ನಿ, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದರು.

“ಕರೀಂ ಭಾಯಿ, ಇಂದು ಬೇಡ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಮಯ ಇದಲ್ಲ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಕರೀಂನನ್ನು ಸುಮ್ಮನಿರಿಸಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮೂರು – ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದವು. ನನಗೆ ಪಾಸ್‌ಲ್ ಎಂದಿನಂತೆಯೇ ಬಂದವು. ಆದರೆ ನಾಲ್ಕನೇ ತಿಂಗಳ ಬಳಿಕ ಪಾಸ್‌ಲ್ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹೊಸ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಮರೆತರೋವನೋ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದೆ. ಕ್ಯಾಂಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರರು ಜೈಷಧಿಗಾಗಿ ದಾರಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕರೀಂಭಾಯಿಯ ಸುಳಿವೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೊಂದು ದಿನ ನಾನೇ ಕರೀಂ ಭಾಯಿಗೆ ಪ್ರೋನಾಯಿಸಿದೆ. ಆಜಿ ಬದಿ ಕರೀಂರ ಬಿದಲು ತರುಂಯ ಧ್ವನಿಯೊಂದು ಕೇಳಿತು. “ಸಾಕೇತ್ ಸಾರ್ ತುಂಬಾ ಬ್ಯಾಜಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ನಿಮಿಷ ತಡೆಯಿರಿ, ನಾನು ಕಾಲ್ ಕನೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು.

ಪ್ರೋನ್ ಮೇಲಿನ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ನನಗೆ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷವೇನೋ ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಆ ಮೇಲೆ ಸಾಕೇತ್ ಪ್ರೋನಿನಲ್ಲಿ ಬರದೆ ಅದೇ ತರುಣ ಉಲ್ಲಿಂಧಣು. “ನಾಳಿ ನೀವು ಸಾಕೇತ್ ಸರ್ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಕಾಣಬೇಕಂತೆ”.

ನಾನು ಎಂಟು ನಲವತ್ತೆ ದಕ್ಕೆ ಅವರ ಆಫೀಸ್ ತಲುಪಿದೆ. ಕ್ಷಣಿಕಾಲ ಆ ಆಫೀಸು ನೋಡಿ ನಾನೇನಾದರೂ ತಪ್ಪಿ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೇನೆಯೇ ಎಂದು ಕೊಂಡೆ. ನಾಗರಾಜ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸರಳವಾಗಿದ್ದ ಕಳೇರಿ ಇಂದು ಅತ್ಯಾದುನಿಕತೆಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಂಭಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನೆದುರೇ ಇದ್ದ ಭವ್ಯವಾದ ನಾಗರಾಜರ ಪ್ರೋಟೋವನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಕುಳಿತೆ. ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಯ ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನ್ನ ವೇಳೆಯಾಯಿತೆಂದು ನಾನು ಸಾಕೇತ್ ರಾಂ ಬಳಿಗೆ ಬಂದೆ. ಆಗ ಆ ತರುಣ ಪ್ರೇಯಾರದಿಂದ ಮುಂದೆ ಬಂದು,

“ಸಾರಿ, ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂಭತ್ತು ಗಂಟೆಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆ ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ಮಾಕೆಡಿಂಗ್ ಎಸ್‌ಕ್ಲೋಟಿವ್ ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ ಭಾಸನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು ಎಂದರು. ಆದರಿಂದ ನೀವು ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಕಾಂಪಬೇಕಲ್ಲ” ಎಂದಳು.

ಅನುಭವ ನನಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸಿದೆ, ಸಮಾಜ ಕಾಯುಂತ್ತಿಂತ ವಾಣಿಜ್ಯ ವ್ಯವಹಾರವೇ ಇಂಥಾ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತೆಪ್ಪಗೆ ಹಿಂದೆ ಬಂದು ನನ್ನ ಮುಂಚಿನ

ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತೆ. ಗಂಟೆ ಹತ್ತಾದರೂ ನನಗೆ ಕರೆ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆ ರಿಸಪ್ಷನಿಸ್ಟ್ ಹತ್ತಿರ “ನನಗೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸ ಇದೆ, ನಾನು ಹೋಗಬೇಕಲ್ಲ” ಎಂದು ಆತುರ ತೋರಿಸಿದೆ.

ಆಗ ಅವಕು ಇಂಟರ್‌ಕಾಂನಲ್ಲಿ ಸಾಕೇತ್ತಾರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ನನ್ನನ್ನು ಒಳಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕು. ರೂಮಿನ ಒಳಗೆ ಸಾಕೇತ್ತಾರ ತನ್ನ ಸೇಲನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಜೊತೆಗೆ ಪೇಪರ್ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ನನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಆತನೆಡೆಗೆ ಶಿರುಗಿ ‘ಇನ್ನು ಇದು ನಿಮಿಷದ ನಂತರ ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯೋಣವೇ?’ ಎಂದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಸಮಯ ಸಾಕೇತ್ತಾರ ಬಳಿ ಕೇವಲ ಐದು ನಿಮಿಷ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡೆ.

ಸಾಕೇತ್ತಾರ ಸಮಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾತನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. “ಶ್ರೀಮತಿ ಮೂತ್ರಿಂಯವರೆ, ನಾನು ನಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಎಲ್ಲಾ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ ಚೆಕ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಯಾವುದೇ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕಂಪನಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ತಮಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅಂತೆಯೇ ಯಾವುದೇ ಲಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೊಂದು ಹಣ ನಿರರ್ಥಕವಾಗಿ ಹೋರಿತಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು ನಾನು ಇಂದು ಸೇಟಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಕೆಲವು ನಿಬಂಧನೆಗಳಿವೆ. ಆದಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಪ್ಪುವಿರಾದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವು”.

“ನಾನು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುವ ಚೆಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡುವಾಗ ಹೋಡಿಂಗ್ ಇರಬೇಕು. ಇಲ್ಲವೇ ನನ್ನ ಹೆಸರಾದರೂ ಇರಬೇಕು, ಒಂದು ಪತ್ರಿಕಾಗೋಷ್ಠಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆದರಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ ದಾನದ ವಿಚಾರ ನೀವು ಹೇಳಬೇಕು, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಚೆಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಯಾರಾದರೂ ಬಂದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯಾದ ಚೆಷ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದ್ದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿ ನಿಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅಪಾರ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕಂಪನಿಯ ಮಹಿಳಾ ದಿನಾಚರಣೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಾಗಲೀ ಇಲ್ಲವೇ ಮತ್ತಾಪುದಾದರೂ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೀವು ಭಾಷಣ ಮಾಡಲೇ ಬೇಕು. ಇವೇ ಆ ನಿಬಂಧನೆಗಳು. ದಾನವೂ ಒಂದು ರೀತಿ ವ್ಯವಹಾರವಲ್ಲವೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ನಮಗಿಬಿರುಗೂ ಲಾಭವಿರಬೇಕು”.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಐದು ನಿಮಿಷ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ನಾನು ಎದ್ದು ನಿಂತು, ದೃಢವಾಗಿ, ಆದರೆ ನಯವಾಗಿ ಸಾಕೇತ್ತಾರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. “ಸಾಕೇತ್ತಾರ್, ನಿಮ್ಮ ದಾನಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳು. ಆದರೆ, ನಿಮ್ಮ ನಿಬಂಧನೆಗಳು ನಮಗೆ ಒಷ್ಟಿಗೆಯಿಲ್ಲ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಚೆಷ್ಟಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ರೋಗವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಬೇಕು? ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ನಾನು ಭಾಷಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅವರು ಯಾವತ್ತೂ ಗುತ್ತುದಾನಿಯಾಗಿರಲು ಬಯಸಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ನಾನು ಗೌರವಿಸಿದೆ. ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ದಾನವನ್ನೂ ಒಟ್ಟು ಸೇರಿಸಬೇಡಿ, ಆದರಿಂದ ಎರಡಕ್ಕೂ ನಷ್ಟ. ಬಹುಶಃ ಇದು ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಗೆ ತಿಳಿದಿತ್ತೇನೋ”.

ಸಾಕೇತ್ತಾರ್ ಉತ್ತರಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಕಾಯದೆ ಕೋಟಿಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ಬ್ರೋಟ್‌ಮೋ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನೋಡಿ, ಕೊನೆಯ ಬಾರಿ ಆ ಆಫೀಸಿನ ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಇಳಿದೆ.

ಪ್ರೇರಿಕರ ಕಲಜರು

ಈ ಸುಧಾಮೂತ್ತಿರುವರು ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಶಿಗ್ಗಾಂವ್ ಗ್ರಾಮದ ಕುಲಕಟ್ಟಿ ಮನೀತನದಲ್ಲಿ 1950 ಅಗಸ್ಟ್ 19 ರಂದು ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕುಲಕಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ತಾಯಿ ವಿಮಲಾ ಕುಲಕಟ್ಟಿ. ಇವರ ಪ್ರಾಥಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹಾಗೂ ಹೈಸ್ಕ್ಯಾಲ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೆಲ್ಲ ಹಂಟಿದೂರಿನಲ್ಲೇ ನಡೆಯಿತು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಎಂ.ಡಿ.ಎಸ್.ಎನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೆಳ್ಳಿದ ಪದಕ ಗಳಿಸಿದ ಏಕೆಕ ಮಹಿಳಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಎನಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಟೆಲ್ಲೋದ ಪ್ರಣೆ, ಮುಂಬಿಯಿ ಹಾಗೂ ಜಿಮ್‌ಶಿಡ್‌ಪುರ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಆಗಿದ್ದ ಇವರು ಟೆಲ್ಲೋಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಎನ್ನುವ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಗಳಿಸಿದರು. 1996ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪತಿ ಶ್ರೀನಾರಾಯಣಮೂತ್ತಿರುವರ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಹೌಸಿಸ್‌ಫೌಂಡೆಶನ್‌ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರ ಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಧಾರವಾಹಿಗಳಾಗಿ ಪ್ರಕಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೇ. ಇವರ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್, ಡಾಲರ್‌ಸೋಸೆ, ಮಹಾಶ್ವೀತಾ, ಅರ್ಥಿಕ್, ಮನದ ಮಾತು ಮೊದಲಾದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಬರೆದ ಕೃತಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಾಗಿವೆ. ಎರಡು ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಗಳನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ 1995ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ರೋಟರಿ ಕ್ಲಬ್‌ನಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2000ರಲ್ಲಿ ಕನಾಡಟಕ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪುರಸ್ಕಾರ, ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗಾಗಿ 2000ರ ಸಾಲಿನ ಚಿಜಿಸ್‌ನಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, 2007ರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಶೈವಾಜಿ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ‘ಗುಪ್ತದಾನಿ’ ಅನುಭವ ಕಥನವನ್ನು ಅವರ ‘ಪರಿಳಿತದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ’ ಎಂಬ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಅರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಅಶಯ ಗ್ರಹಣ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು

ಕೆಳಗಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ.

- ನಾಗರಾಜರು ತಾವು ಮಾಡುವ ದಾನವನ್ನು ಗುಪ್ತವಾಗಿಡಲು ಬಯಸಿದ್ದ ಯಾಕೆ?
- ಲೇಖಕಿಯವರ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಗೆ ನಾಗರಾಜರು ಹೇಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾದಿಸಿದರು?
- ನಾಗರಾಜರ ಮರಣಾನಂತರ ಬಡವರಿಗಾಗಿರುವ ಉಚಿತ ವ್ಯಾದ್ಯಕೇಯ ಶಿಬಿರಕ್ಕೆ ಉಬಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸಹಾಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಬದಲಾವಣೆಗಳೇನು?
- ನಾಗರಾಜರ ಪುತ್ರ ಸಾಕೇತ್ರ್ ಲೇಖಕಿಯವರ ಮುಂದಿಟ್ಟ ನಿಬಂಧನೆಗಳೇನು?
- ಸಾಕೇತ್ರ್ ಸಹಾಯವನ್ನು ಲೇಖಕಿಯವರು ನಿರಾಕರಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ ಮಾಡಿರಿ

- “ಮಾತ್ರದಂ, ನಾನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬಾರದು, ಬಲಗ್ಗೇ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದು ಎಡಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಬಾರದು ಎನ್ನುವವನು ನಾನು. ದಾನದ ಆನಂದ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿದೆ ಹೊರತು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ”. ಇದು ಗುಪ್ತದಾನಿ ನಾಗರಾಜರು ಲೇಖಕ ಸುಧಾಮೂರ್ತಿಯವರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತುಗಳು. ಇದರ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಾಗರಾಜರ ಪಾತ್ರ ಚಿತ್ರಣ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಂಗ್ಲ ಪದಗಳಿಗೆ ಸಂಖಾರಿ ಪದ ಬಳಸಿ ವಾಕ್ಯ ರಚಿಸಿರಿ

ಪಾಠಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಆಂಗ್ಲ ಪದಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಖಾರಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿರಿ.

- ಮಾದರಿ : ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ರಕ್ತದಾನ ಕ್ಷಾಂಪೋನಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಜನ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು.
- ನಮ್ಮ ಉರಿನಲ್ಲಿ ಲಯನ್ನೇ ಕ್ಷಬ್ಬಿನವರು ನಡೆಸಿದ ನೇತ್ರ ಚೆಕ್ಕಿತ್ತು ತೀಬಿರವು ಯಶಸ್ವಿಯಾಯಿತು

ಲೇಖನ ಬರೆಯಿರಿ

- ಲೇಖಕ ಸುಧಾಮೂರ್ತಿಯವರು ಉಚಿತ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಶಿಬಿರದ ಮೂಲಕ ಬಡವರಿಗಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದಿರುವೆರಿ. ಪ್ರಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಸಂದರ್ಭವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ವಚ್ಚಿರಕೆ ವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯ. ತ್ವನಾಮಿ ಮುನ್ಮೂಕಣಿ ಲಭಿಸಿದಾಗ ಜನರ ಪ್ರಾಣ, ಆಸ್ತಿಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೆ ನೀವು ಕೈಗೊಳಳಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯಗಳ ಕುರಿತು ಲೇಖನ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಬಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಆಶಯಕೆಡದಂತೆ ಸಂಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಮೂರು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ತಿಳಿದು ಬೇಕಾದವರು ಇರಲಿಲ್ಲವೆಂದ್ಲೂ. ಮನಯ ಕೊಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏರದು ಹಸುಗಳಿದ್ದವು. ಶುಭಾ ದಿನವೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಡಿಯಿದುತ್ತಿದ್ದರನ್ನು ಅವಳ ಮೆಲ್ಲನಯ ಹೆಚ್ಚೆ ಸದ್ಯೇ ಸಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಸುಗಳಿಗೆ ಮಾತಿರದ ಅವಳ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಇಷ್ಟ. ಮಾತಿನ ನಾದಕ್ಕಿಂತ ಅವಳ ಮಾತಿರದ ಪತಕನಯೇ ಪ್ರಿಯ. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವಳು ಗದರಿಸುವಂತೆ ಕಣ್ಣಾಬಿಟ್ಟರೆ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೈದರಪಿದರೆ ಆ ಮಾರಪ್ರಾಣಿಗಳಿಗೆ ಅಧರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಾತಾದುಬಳ್ಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಳ್ಳ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಮತೆಯನ್ನು ಆ ಹಸುಗಳು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಶುಭಾ ಕೊಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಅವುಗಳ ಕತ್ತನ್ನು ತಿಳಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೆನ್ನೆಯಿಂದ ಆಪುಗಳ ಮುಖವನ್ನು ಮುದ್ದಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ‘ಪಂಗುತ್ತಿ’ ಎಂಬ ಹಸುವನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅದರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಮುಖವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಅದು ಆಕ್ಷರೆಯಿಂದ ನಾಲಿಗೆ ಚಾಚಿ, ಬಿಡುಗಳನ್ನಿಂದ ಅವಳ ಮುಖವನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿ, ಇದೆಲ್ಲ ತನಗೆ ಇಷ್ಟ ಎಂದು

ತೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಶುಭಾ ದಿನಕ್ಕೆ ಮೂರು ಬಾರಿ ಈ ಹಸುಗಳ ಒಳಿನ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಬರದಿದ್ದರೆ, ಬರುವುದು ತಡವಾದರೆ ಅವು ಅವಳ ದಾರಿಯನ್ನೇ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಬೇಸರವಾದಾಗ, ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸು ನೋಯಿವಂತೆ ಮಾತಾಡಿದಾಗ ಶುಭಾ ಈ ಹಸುಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬರುವುದು ರೂಪಿ. ಅವಳು ಬಂದಾಗ ಅವಳಿಗೆ ಶಾಂತಿ ನೀಡುವ ಹಾಗೆ ಹಸುಗಳು ಕುಣಿಯತೋಡಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕು, ಮೇಕೆಗಳಿದ್ದರೂ ಶುಭಾ ಅವುಗಳನ್ನು ಅದರಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಬೆಕ್ಕು ಅವಳ ತೋಡಯೇರಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ವಿಸಲು ಅನುಷಾಸನಿತ್ತಿತ್ತು. ತನ್ನನ್ನು ಬಯಸಿ ಬಂದ ಆ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ದೂಡದೆ ಅವಳು ಮೇಲ್ಲನೆ ಅದರ ಚ್ಯಾಸವರುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು.

ಪ್ರಶ್ನೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ

ಕೆಳಗಿನ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದಿ ಪ್ರಥಾನ ಆಶಯಗಳು ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬರುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ನಮ್ಮ ಶರೀರವು ಪ್ರಕೃತಿದತ್ತವಾದುದು. ಈ ದೇಹವನ್ನು ಶಕ್ತಿಯುತವಾಗಿರುವಂತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ರೋಗನಿರೋಧಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದ ಮೂಲಕ ಅಂತಹ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯರು ಬಹುಪೂರಾತನಕಾಲದಿಂದಲೂ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ದೃಢಕಾರ್ಯವಾಗಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಉದಾತ್ಮ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಮಾಡಿ ನಿರೋಗಿಗಳಾಗಿರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಯೋಗಾಸನದ ಮುಖ್ಯಧ್ಯೇಯ ದೇಹವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದು. ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ವರ್ಯಸ್ವಿನ ಅಂತರವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ಮಥುಮೇಹ, ಉಬ್ಬಸ, ರಕ್ತದ ಒತ್ತುಡ ಮೊದಲಾದ ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಬಹುದು. ಯೋಗವೆಂದರೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು. ಅಂತಯಿಡಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸಹಜಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇದು ನೇರವೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಯೋಗದಿಂದ ದೇಹವೂ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಉರುಕಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ಜೀವಿಸಲು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞಾನಗಳು ಅತಿಮುಖ್ಯ. ಅವುಗಳ ಹತೋಟಿಯೇ ಯೋಗ. ಉಸಿರನ್ನು ಹಿಡಿದಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬುದ್ದು ದೃಢವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಬುದ್ದು ಯೋಗಾಸನದ ಧ್ಯೇಯವಾಗಿದೆ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ

- “ಮ್ಯಾಡಂ, ಬಲಗ್ಗೆಯಲ್ಲಿ ದಾನ ಮಾಡಿದ್ದ ಎಡಗ್ಗೆಗೆ ಶಿಲೆಯಚಾರದು ಎನ್ನುವವನು ನಾನು, ದಾನದ ಆನಂದ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿದೆ ಹೊರತು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ”. ಇದು ತಂಡೆ ನಾಗರಾಜು ಅವರು ಹೇಳುವ ಮಾತು. “ಅಪ್ಪ ಅಪಾರ ಹಣವನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ಯಾವುದೇ ಲಾಭವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಿರಫಲಕವಾಗಿ ಹೋದ ಹಣವನ್ನು ಇಂದು ಸೇಟಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದೇನೆ”. ಇದು ಮಗ ಸಾಕೇತ್ ಹೇಳುವ ಮಾತು. ಈ ಮಾತುಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಸೇವೆ, ಪರೋಪಕಾರ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ತಲೆಮಾರು ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ತಲೆಮಾರಿನೊಳಗಿರುವ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಈ ಪಾಠದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಅವರು ಎಂದು ಬರುವರು?

- ‘ಪ್ರೇದೇಹಿ’

ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೋ
ಎಲ್ಲಿ ಸಂದರೋ ಅವರು
ಇಲ್ಲಿದ್ದಷ್ಟು ಕಾಲ ತನ್ನದೆಂದವರು

ದಣೆವೆನ್ನದ ಯೋಧ
ವೃದ್ಧನಾಗದ ವೃದ್ಧ
ಕನ್ನಡದ ಭೀಷ್ಣ ಪಿತಾಮಹರು
ತನ್ನಿಚ್ಚಿಯಂತೆಯೇ ಮರೆಯಾದರು!

ನಡೆದ ನಡಿಗೆಯೇ ನುಡಿ
ನುಡಿಯ ನಡಿಗೆಯೇ ಭಾಷೆ
ಕೃತಿ ಆಕೃತಿಯಲ್ಲ ಬೆರೆಸಿಕೊಂಡವರು

ಅವರು ಇವರೆಂಬ ಪರಿಭೇದವಿಲ್ಲದೆ
ಹೊತ್ತು ಮರೆಯುವ ಮಸ್ತ ಮಾತಿನವರು
ಮಾತು ಮಾತಿನಲೂ ಭೂಮಿ - ಭೂಮ ಪ್ರಜ್ಞ
ಜೋಕು ಜೀಕವ ನೀತ್ಯ ಆರೋಗ್ಯದವರು
ವೈರಾಗ್ಯವೆಂಬುದನೆ ತಾಳದವರು!

ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೋ
ಎಲ್ಲಿ ಸಂದರೋ ಅವರು
ಕದಲಂತೆ ಇದ್ದರು - ಹೋದರು!

ಕೆಸರು ಕೆರೆ ಹೊಳೆ ಗುಡ್ಡ ಏರು ಇಂಡಾರು
ಚಳಿಗಾಳಿ ಮಳೆ ಬಿಸಿಲು ಬರಸಿಡಿಲು ಗುಡಿಸಲು
.... ರತ್ನ ಸುಖ ತಿಳಿದವರು
ಹೆಗಲು ಕೊಡುವವರು

ಎತ್ತಯೋದರು ನಮ್ಮ ಒಡಲಿನವರು?
ಎತ್ತಿಕೊಂಡರು ಯಾವ ಕಡಲಿನವರು?

ಫಾರ್ಜಿಂಸಲು ಬಲ್ಲರು
ಪಿಸುನುಡಿಯಲೂ
ಕುಣಿತವನು ಬಲ್ಲಂತೆ ಕತೆ ಹೇಳಲೂ.

ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೆ ಪೊದಲ ಮಣಿ ಇದುವವರು
ಅನುಭವದ ನಾಭಿಯಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ಹಟಿದವರು
ಯೊಕ್ಕ ಲೋಕದ ಬ್ರಹ್ಮ
ಸಿಂಹ - ಸುಂದರರು!

ಇದಪ್ಪು ದಿನವೂ ಕಣವೆ ಧನವೆಂದು
ಜ್ಞಾನಕಾನನದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಾಡಿದವರು
ತಿಳಿದೆಲ್ಲ ತಿಳಿವನ್ನ ಹಂಚಿಯೂ ಹಂಚಿಯೂ
ತಿಳಿವ - ತಿಳಿಸುವ ದಾವ ತೀರದವರು
ಅಜ್ಞಾನದೆದುರು ಮರುಗಿದವರು.
ಮಾತ್ರ ಕರುಳಿನ ಗಂಡು
ಪಿತ್ರೈ ಕೊರಳಿನ ಹೆಣ್ಣು
ಸೀ ಪುರುಷ ಸಂವೇದನೆ ಆಯ್ದು ಮೊತ್ತ
ಭೋತ ಲೋಕದ ದೊಡ್ಡ ಭಕ್ತ
ಸಾವಿಗೂ ಹೋಗಿ ಬಾ - ಕಾಗ ಬಾ ಎಂದವರು
ಕಾಲಪ್ರಾಣ ಜೊತೆಗೆ ವೊನ ಸಾಗಿದರು!

ಅರಸುತ್ತಿದೆ ಕಣ್ಣ ಕಾರಂತರನ್ನು
ಸಬೆ ತುಂಬಿ ಬರುವ ಆ ಪ್ರಾಣವನ್ನು
ಭಾಗ್ಯ ಕಳೆಯವ ನೋಪು ಬಲ್ಲಿಡಾ?
ಕನ್ನಡಿಗರನು ಕೇಳಿ ಕನ್ನಡದ ಜಪ್ಪರದಿ
ನಿಶ್ಚಯಿ ಕಂಬನಿಗೆ - ಬೇಕೆ ವಿವರ?

ಎಲ್ಲಿಂದ ಬಂದರೇನೇ
ಎಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನೇ ಆವರು
ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೆದೆಯಲ್ಲಿ ಶಾಶ್ವತದವರು
ಕನ್ನಡದ ಭಾರತದ ವಿಶ್ವಜೀತನರು.

ಶತಮಾನದಂಗಳಲ್ಲಿ ಆಡಿ ಆಡೀ ಮಗು

ಕೆನ್ನುಚ್ಚಿ ಮಲಗಿಹುದು ನಿದ್ದೆ ಹೊದ್ದು

ಯಾವ ಯುದ್ಧದ ಕರೆಯೋ

ಯಾವ ಕನಸಿನ ಲೋಕ

ಯಾವ ಗ್ರಹ ತಾರೆಗಳ ಸಂಖಾರವೋ

ಯಾವೆಂಥ ಮಣಭಾರ ಸಂದಾಯವೋ

ಮುಗಿಸಿ ಬರಲಿದೆ ಕೂಸು

ನಿದ್ದೆ ತಿಳಿದು - ಮತ್ತೆ

ಕನ್ನಡದಿ ಕಡಲ ಕಡೆಯಲೀಹುದು

.... ಕಾರ್ಯೋಣ ದಡದಲ್ಲಿ ನೆಟ್ಟು ಮನಸು.

ಸದ್ದು ಮಾಡಲು ಬೇಡಿ

ನಿದ್ದೆ ಕೆಡಿಸಲು ಬೇಡಿ

ಶ್ರದ್ಧೆಯಲಿ ನೆನಪ ತೂಗಿ

ಶ್ರದ್ಧೆಯಲಿ ನೆನಪಿನಲೆ ತೂಗುತ್ತ - ಕಾರಂತ

ಬರುವಂಥ ನೆಲವನ್ನು

ಶುದ್ಧವಾಡಿ.

ಕವಿಷಾಂಕರ್ಯ

‘ವೈದೇಹಿ’ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯನಾಮದಿಂದಲೇ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದ ಜಾನಕಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸಮಾತೀಯವರು ದಿನಾಂಕ ೧೨-೨-೧೯೪೫ರಂದು ದಕ್ಕಣಾ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂಡೆ ಎ.ಮಿ.ಎನ್. ಹೆಚ್.ಬಾರ್. ತಾಯಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಭಂಡಾರ್.ಕಾರ್ನ್ ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಬಿ.ಕಾಂ. ಪದವಿ ಮುಗಿಸಿದ ಇವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ ಅಪಾರವಾದುದು.

ಮರಗಿಡಬಳ್ಳಿ, ಅಂತರಂಗದ ಪುಟಗಳು, ಗೋಲ, ಅಮೃಚ್ಚಿಯೆಂಬ ನೆನಪು (ಸಣ್ಣಕೆಗಳು), ಬಿಂದುಬಿಂದಿಗೆ, ಪಾರಿಜಾತ (ಕವನಸಂಕಲನಗಳು), ಅಸ್ಪೃಶಿರು (ಕಾದಂಬರಿ), ಧಾಂಥಾಂ ಸುಂಟರಗಳಿ, ಮೂಕನ ಮತ್ತು (ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ) ಮಲ್ಲಿನಾಧನ ಧ್ವನಿ ಜಾತ್ರೆ (ಪ್ರಬಂಧಗಳು), ಬೆಳ್ಳಿಯ ಸಂಹೋಲೆ, ಸೂರ್ಯಾಸ್ತಿಸ್ವರೂಪರು, ಸಂಗೀತ ಸಂವಾದ (ಅನುವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ) ಇತ್ಯಾದಿ ಇವರ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರು ಸಂಗೀತ ನಾಟಕ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕನಾಡಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಇವರಿಗೆ ಗೀತಾ ದೇಸಾಯಿ ದತ್ತಿನಿಧಿ, ಅನುಪಮ ಪುರಸ್ಕಾರ, ದಾನಚಿಂತಾಮಣಿ ಅತ್ಯಿಮಬ್ಜ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳ ಗೌರವವೂ ಸಂದಿವೆ.

ಗೃಹಿಣಿಯಾದ ವೈದೇಹಿಯವರು ಸ್ತೀಸಂಪೇದನೆಯನ್ನು ಬಹು ನವರಾಗಿ, ಅಷ್ಟೇ ಶಕ್ತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥರು. ಈ ಕವನವನ್ನು ಅವರ ‘ಪಾರಿಜಾತ’ ಎಂಬ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಅಯ್ಯಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶದೀಕರಣ

ಕನ್ನಡದ ಚಪ್ಪರದಿ
ನಿಶ್ಚಯ ಕಂಬನಿಗೆ - ಬೇಕೆ ವಿವರ?

ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರು ಶ್ರೀರಹೋದ ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ
ಅಶ್ವಿಲ ಭಾರತ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೈಳನದಲ್ಲಿ ಕವಯಿತ್ರಿ ಈ ಕವನವನ್ನು ಹಾಡಿದ್ದರು.
‘ಕನ್ನಡದ ಚಪ್ಪರದಿ’ ಎಂದು ಈ ಸಮಾರಂಭವನನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

- “ಖಾರಂತರ ತಮ್ಮ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣ್ಯವನ್ನೇ ತಾಷಿದಬರಲ್ಲ” ಎಂದು ಕವಯಿತ್ರಿ ಯಾವ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?
- ಖಾರಂತರ ಜ್ಞಾನದಾಹದ ಕುರಿತು ಕವಯಿತ್ರಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?
- ಕನ್ನಡಿಗರು ಕನ್ನಡ ಚಪ್ಪರದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯ ಕಂಬನಿ ಸುರಿಸಲು ಖಾರಣಾವೇನು?
- ಕವನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಕರಣಗುತ್ತದೆ?
- ಕವನವು ಯಾವ ಕರೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ?

ಸ್ವಾರಸ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸಾಲುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಫ್ರಜಿಕಾಸಲು ಬುಲ್ಲರು
ಪಿಸುನುಡಿಯಲೂ
ಕುಣಿತವನು ಬುಲ್ಲಂತೆ ಕತೆ ಹೇಳಲೂ
- ಶತಮಾನದಂಗಡಿ ಆಡಿ ಆಡೀ ಮಗು
ಕಣ್ಣಿಚ್ಚಿ ಮಲಗಿಹುದು. ನಿದ್ದೆ ಹೊದ್ದು.

ಆಶಯ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಎಲ್ಲಿ ಹೋದರೋ ಅವರು ಎಂದು ಬರುವರು?’ ಕವನದ ಆಶಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ

ಕವಯಿತ್ರಿ ಪ್ರದೇಹಿ ಅವರು ಕವನದಲ್ಲಿ ಡಾ. ಶಿವರಾಮ ಖಾರಂತರ ಆರೋಗ್ಯಪ್ರಾಣ
ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಲಾಲ್ಕೀಬಿಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಖಾರಂತರು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ, ಶಾರೀರಿಕ
ವಾಗಿ ಆರೋಗ್ಯವಂತರಾಗಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಅವರ ಜೀವನ ಜರಿತ್ತೆಯಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ.
ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ‘ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ’ ಎಂಬ ವಿಷಯದ
ಕುರಿತು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಂಗುರುತುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಬರೆದು
ವಿಚಾರಗೊಣಿಸಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರಿ.

ಹೆಗ್ಗಿರುತ್ತಾಗಳು : ಉತ್ತಮ ಆಹಾರ - ಶಿಕ್ಷಣ - ವ್ಯಾಯಾಮ - ಕ್ರೀಡೆ - ಯೋಗ - ಉತ್ತಮ ಹವಾಸ್.

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಎಲ್ಲ ಹೋದರೋ ಅವರು ಎಂದು ಬರುವರು?’ ಕವನದಲ್ಲಿ ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಜೀವನದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕವನ ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಕಾರಂತರ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವೀಡ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ

- ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕದ ಚ್ಹಾನಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಸಾಹಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕೃತಿಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿರಿ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಪ್ರೇಸೆಂಟೇಷನ್ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್ ಮೂಲಕ ಸ್ವೀಡ್ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ನೀರು

- ಜನಾದಾನ ಎಪ್ರಕಟೆ

“ಅಪ್ಪಾ, ಚಂಡಿಪಸೆ ಜೇಡಿಮಹಣ್ಣ ಸಿಕ್ಕಿಕ್ಕೆ ಶುರು ಅಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂದು ಕೋಲು ಅಗೆದರೆ ಸಾಕ, ನೀರು ಸಿಗಬಹುದಂತೆ” ಮಗ ಶಂಕರ ಅಂಗಳಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾ ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಏನೋ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಮಾಲಿಂಗನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸ ಮಿನುಗಿತು.

“ಅಗ್ಗಿ ಮಗಾ... ಎಪ್ಪು ವರ್ವಣಗಳ ಆಸೆ ನಮ್ಮುದು. ಸೋಡುವ; ದೇವರು ಕಣ್ಣ ಬಿಟ್ಟಾನು....”

“ಅಪ್ಪಾ ನೀವು ಈಗ್ಗೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರೋದು ಬೇಡ. ರಣ ಬಿಸಿಲು. ನೀರು ಕಂಡಾಗ ಹೇಳೇನೆ...” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಶಂಕರ ತಂಗಿ ಶಾರದೆಯನ್ನು ಕರೆಮ ಒಂದು ಜೆಂಬು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಪಡೆದು ನಾರು ಮಾರು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವ ಜಾಗಕ್ಕೆ ಓದುತ್ತಾ ಹೋದ.

ಎಪ್ಪು ವರ್ವಣಗಳ ಆಸೆ? ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಮಣಿನ ಒಡಲಿನಿಂದ ಒಂದು ಹಣಿ ನೀರು ಕುಡಿವ ಬಯಕೆ! ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಈ ಕೃಯಾರೆ ವಾಡಿ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟ. ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ ಬಂದ ಉಳಿಕು ವಾತವಾಗಿ ಹೊಡೆದು ಬಲಭಾಗದ ಕೃಕಾಲುಗಳ ಸ್ವಾಧೀನ ತಪ್ಪಿಸಿ ಮಾತು ಉಳಿಸಿ ಓಡಿಹೋಗಿತ್ತು.

ಅಡ್ಡದ ಹೇಸರಾಂತ ವ್ಯೇದ್ಯ ಸುಕ್ರನ ಹೇಸರು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಗುಟುಕು ಕುಡಿ ನೀರು ಕುಡಿದು ಕಾಲಿಗ ಒಂದು ಚಮಚ ತೆಗಿನವಣಿ ಸವರಿ ವಿಷ್ಪುಮೂರಿ, ಕಲ್ಲುಟಿ, ಚೆನ್ನಕೆಶವ ದೇವರನ್ನು ನಂಬಿ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕಾಣಿ ಪಾವಲಿಗಳನ್ನು ತಲೆಗೆ ನಿವಾಳಿಸಿ ಈಡು ಕಟ್ಟಿದರಿಂದಲೋ ಏನೋ.... ಪಕ್ಕಾತದ ಹೊಡೆತ ತೀವ್ರವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ವ್ಯೇದ್ಯ ಸುಕ್ರನ ನೀರು, ಕಪಾಯ, ಎಣ್ಣೆ, ಮಾಳಿಲಲ ಹಾಕಿದ ನೀರಿನ ಸ್ವಾನ... ಇವ್ವಾಗಳಿಂದಾಗಿ ನಿಥಾನ ವಾಸಿಯಾಗಿ ಈಗ ಹಾಲೆಳಿದು ನಡೆಯುವಂತಾಗಿದೆ.

ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಗಂಟಾರಿದುದರಿಂದ “ಮಗಳೇ.... ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ತಾ...” ಎಂದು ಕಾಗಿ ಹೇಳಿ, ನಾಲಗೆಯ ಎಂಜಲನ್ನು ತುಟಿಗಳಿಗೆ ಸವರಿ ಉಗುಳನುಂಗಿದ.

“ನೀರೆಲ್ಲ ಮುಗಿದು ಹೋಗಿದೆ ಅಪ್ಪು... ಈ ಬಾವಿ ಕೆಲ್ಲ ಮಾಡೋವಿಂದ ನೀರು ಎಪ್ಪು ಇದ್ದೂ ಸಾಕಾಗೋದಿಲ್ಲ. ಈಗ ತರ್ತೇನೆ...” ಎನ್ನತ್ತು ಅಲ್ಲಾಮಿನಿಯಂ ಕೊಡವನ್ನು ಸೊಂಟಕ್ಕೇರಿಸಿ ಆಕ ಹೊರ ನಡೆದಾಗ ನಿಟ್ಟಿಸಿರುಬಿಟ್ಟ.

ಬಿಸು ಕಳೆದು ಭೂಮಿಯ ಪಸೆ ಆರಿರುವ ಒಣಿನಗಕು. ವಿಪರೀತ ಸೆಕೆ... ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತ ನೀರು ಆರಿದೆ ಎಂದುಹೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತಲ್ಲಿಂದ ಎದ್ದು ಕಾಲೆಳೆಯುತ್ತಾ ಹೊರಬಂದ... ಮಗಳು ಹೊಡಪಾನವನ್ನು ಸೊಂಟದಲ್ಲಿರಿಸಿ ದೂರದ ಸರಕಾರಿ ಬಾವಿಯತ್ತ ಹೋಗುವ ಕಾಲುಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ತನ್ನ ಹಿತಲಾಚಿಗೆ ಬಲಬದಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ತಗಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನ ಭಾವನ ಮನೆಯತ್ತ ನೋಡಿದ. ರಾಜೇಯ ಕಿರಕಿರ ಶಬ್ದದೊಂದಿಗೆ ತುಂಬಾ ಜನ ನೀರೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ನೀರು ಹೊತ್ತು ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಹೆಂಡತಿಯ ತವರುಮನೆಯ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಯದು. ಎಂಥ ಬೇಸಗೆಯಲ್ಲಾ ಅದರಲ್ಲಿ ಮೂರಾಳು ಶುಧ್ಯ ಕನ್ನಡಿಯಂಥ ನೀರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ನೀರು ತರುವಂತಿಲ್ಲ.

ಮಾಲಿಂಗ ಮತ್ತೆ ಅಲೋಚನೆಯ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಾ ಮುಳುಗಿಮೋದ. ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಕನ್ನಡಿಯಂಥ ಮೂರಾಳು ನೀರಿದ್ದ್ವ ಬಂದು ಹೊಡ ನೀರಿಗಾಗಿ ಎಪ್ಪು ಪಾಡುಪಟ್ಟಿವು. ಮೊದಲು ಸೂಫಿ ಸಾಹುಕಾರರ ಮನೆ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಆರಿದಾಗ ಅದ್ದು ಸಾಹುಕಾರರ ತೋಟದ ಬಾವಿ... ಅದು ದೊಡ್ಡ ಜಾತಿಯವರ ಆಕ್ಕೆಪಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದಾಗ ದೂರದ ಸರಕಾರಿ ಬಾವಿ.

ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಕಾರಣ ಇತಿಭಾವನ ಒಂದೇ ಮಾತು. ಕಗ್ಗಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊರೆದಂತೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟಿಂದು ಉಳಿದ ಮಾತು.

ಆ ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಮಗಳು ಶಾರದೆ ಖಾಲಿ ಹೊಡ ಹಿಡಿದು ನೀರು ತರಲು ಇನ್ನೇನು ಅಂಗಕ ದಾಟಬೇಕು. ಆಗ ಬಿರುಗಾಳಿಯಂತೆ ಧಾವಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದ ಇತ ಭಾವ. ಆಗಷ್ಟೇ ಎದ್ದು ಎದುರಿಗೆ ಅಡಕೆಲೆ ತಟ್ಟೆಯಿಟ್ಟು ಜಗಲಿಯಲ್ಲಿ ಕೂತಿದ್ದ ತಾನು ದಿಗನೆ ಎದ್ದು - “ಬನ್ನಿ ಭಾವ..” ಎಂದು ಸ್ವಾಗತಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಆತ ಮರುಮಾತಾಡದೇ ತನ್ನನ್ನೇ ದುರುಗುಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ್ದ :

“ನಾಳೆಂದತ್ತಾಗೆ ನಮ್ಮನೆಗೆ ನೀರಿಗೆ ಬರ್ಬಾರ್ದು” ಆಕ್ಕೆಪ, ಆಷ್ಟು, ಆಧಿಕಾರ ಎಲ್ಲವೂ ಮಿಳಿತಪಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣವಿಲ್ಲದ ಒಂದೇ ಮಾತು... ಮತ್ತೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ನೋಡೆದೆ ಹೊರಟು ಹೋಗಿದ್ದ.

ತಾನು ಮೂರಕನಾಗಿದ್ದೆ, ಖಾಲಿ ಹೊಡ ಹಿಡಿದ ಮಗಳು ನೀಂತಲ್ಲೇ ಕಲ್ಲಾಗಿದ್ದಳು. ಅಣ್ಣನ ಸ್ವರ ಕೇಳಿ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಎದುರುಗೊಳ್ಳಲು ಬಂದ ತಂಗಿ ಖಗಿಲಲ್ಲೇ ಶಿಲೆಯಾಗಿದ್ದಳು.

ಬೆಳೆಗಿನ ಗಂಜಿ, ಚಾಯಕ್ಕೆ ನೀರು ತಂಡಾಗಬೇಕಷ್ಟೆ. ಉರಿನಲ್ಲಿದ್ದ ನಾಲ್ಕು ಸ್ವಜಾತೀಯ ಮನಗಳಿಗೆ ಇತ್ತ ಭಾವನ ತರವಾಡು ಮನೆಯ ಬಾವಿಯ ಕನ್ನಡಿಯಂಥ ನೀರೇ ಆಧಾರ. ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿರುವ ಸೂಫಿ ಸಾಹುಕಾರರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಅತ್ತಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ಕಣ್ಣಂಬಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ತೊಟ್ಟಕ್ಕೆತ್ತು. ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬದುಕುವುದೆಂತು? ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅಣಿಕಿಸಿತ್ತು. ಒಂದು ಕ್ಷಣಿ ಯೋಚಿಸಿ ಮಗಳನ್ನು ಕರೆದುಹೊಂದು ಸೀದಾ ಘರ್ಜಾಂಗು ದೂರವಿರುವ ಸೂಫಿ ಸಾಹುಕಾರರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಅತ್ತಬಿಟ್ಟಿದ್ದ.

ಅಗ ಮನೆಯವರೆಲ್ಲ... “ಯಾ ಅಲ್ಲಾ... ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿವ ನೀರು, ತೇಗೆಬೇಡ ಅಂತಾರಾ... ಒಂದು ಗುಣಕು ಕುಡಿವ ನೀರಿಗೆ ತಡೆ ಒಡ್ಡಾರಾ... ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ.. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನೀರು ಇರುವವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದ್ದೂ ತೆಕ್ಕೋ...” ಎಂದು ಒಟ್ಟಿಗೆ ನೀಡಿದ್ದರು.

ಅಂದು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖ ತಿರುಗಿಸಿದ ಶಂಕುಂಬಗಳು ಮತ್ತೆ ಮುಖಾಮುಖಿಯಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ. ಬಾಂಧವ್ಯದ ಕೊಂಡಿ ಕರ್ಕಣಹೋಗಿತ್ತು. ತಂಗಿಗೆ ಆಳ್ಳನ ಮನೆ; ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾರನ ಮನೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೂ ಬೆಳೆದು ದೊಡ್ಡವರಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಮಕ್ಕಳು ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಅಟವಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಹತ್ತಿರವಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಮನಸ್ಸಿತಿಗಳಿಂದಲು ಹಿರಿಯರ ಶಾಷ್ಟಿಮಾನ, ಹತ ಪರಿಕರವಾಗಿ ನೀಡಿತ್ತು. ದಿನಗಳು ಹಾಗೇ ಉರುಳಿ ಹೋಗಿದ್ದವು.

ಕಾಲ ಹೆಂಡತೆಯನ್ನು ತನ್ನೊಳಗೆ ಲೇನವಾಗಿಸಿದಾಗ ತನ್ನ ರೆಕ್ಕೆಯೊಂದು ಮುರಿದ ಹಾಗಾಗಿತ್ತು. ಹಿರಿಮಗ ನಾರಾಯಣ ಶಾಲೆ ಬಿಟ್ಟು ಅಪ್ಪೆನ ರೆಕ್ಕೆಯಾದ. ಸಂಸಾರರಥ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಆದರೆ ದೈನಂದಿನ ಉಪಯೋಗಳಿಗೆ ನೀರಿಗಾಗಿ ಪರದಾದುವ ಸ್ಥಿತಿ ತಪ್ಪಲೇ ಇಲ್ಲ. ಸ್ವಂತ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಕೊನೆಗೂ ಕಾಲ ಕೂಡಿಬಂದಿತ್ತು. ಎರಡನೇ ಮಗ ಶಂಕರ ಬಿ.ಎ. ಮುಗಿಸಿದಾಗ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಗುಮಾಸ್ತ ಹುದ್ದೆ ಮುದುಕಿಕೊಂಡು ಬಂದಿತ್ತು. ಕೆಲಸಕ್ಕ ಸೇರಿದ ಆರೇ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಉಳಿಸಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಕೆಲಸ ಹೊಸೆಯ ಹಂತ ತಲಪ್ಪತ್ತಿರುವಂತೆ ಸ್ವಂತ ಬಾವಿಯ ನೀರಿನ ಒರತೆಯನ್ನು ಕಣ್ಣಿಲ್ಲೇ ಕಾಣಲು ರಚೆ ಹಾಕಿ ಕೆಲಸದವರಿಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗಿದ್ದ....

ಬಾವಿ ತೆಗೆಯವಲ್ಲಿಂದ ಒಮ್ಮೆಗೇ “ಮೇರೇ....” ಎಂಬ ಬೊಚ್ಚೆ, ಕೇಕೆ, ನಗು ಹೇಳಿಬಂದಾಗ ನೆನಪಿನ ಸುಳಿಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಮಾಲಿಂಗ.

“ಅಪ್ಪ ನೀರು ಸಿಕ್ಕು... ನೀರು ಸಿಕ್ಕು...” ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳೂ ಬೊಬ್ಬಿರಿಯತ್ತು ಓದಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಅವನ ಮೈ ಪ್ರಭಕಗೊಂಡು ರೋಮಾಂಚನವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿತು. “ನನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ, ಹಿರಿಯರೇ, ದೈವದೇವರುಗಳೇ... ಹೊಸೆಗೂ ಕಣ್ಣಿ ಬಿಟ್ಟಿರಾ...” ಕೃತಜ್ಞತೆ ಅಪಿಸಿದ. ಈ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಕಾಣಲಾಗದ ಹೆಂಡತಿಯ ನೆನಪಾಗಿ ಕಣ್ಣಿ ಹನಿಗೂಡಿತು.

“ವ ಶಾರದೇ... ಸಕ್ಕರೆ ತಾ...” ಆಳ್ಳಂದಿರ ಕೂಗಿಗೆ ಕೆವಿ ಚುರುಕಾಗಿಸಿದ್ದ ಶಾರದೆ ಖಾಷಿಯಿಂದ ಚಿಗರೆಯಂತೆ ಮನೆಯೋಳಗೆ ಹೊಕ್ಕು ಹಿಂದಿನ ದಿನ ತಂದಿರಿಸಿದ ಸಕ್ಕರೆ ಕಟ್ಟನ್ನು ಆಳ್ಳನ ಕೆಗಿತ್ತು ಬಾವಿಯತ್ತೆ ಓದಿದಳು.

ಮಾಲಿಂಗ ಜಗಲಿಯಂದೆದ್ದು ವಾತದಿಂದ ಬಲಹಿನವಾದ ಬಲಗಾಲನ್ನು ಮೆಲ್ಲನೆ ಎತ್ತಿಡುತ್ತಾ ಖಾವಿಯ ಬಳಿ ತಲಪ್ಪದಾಗ ಎಲ್ಲರ ಮುಖಿಲ್ಲೂ ಸಂತಕ ಕುಣಿದಾಪುತ್ತಿತ್ತು.

“ನಿಂದೆ ಭಾಗ್ಯ.. ನೋಕು.. ನಲ್ಲಿ ಒರವು... ಮೂನು ನಾಲ ದಿಕ್ಕಿನ್ನು ಬೆರುನ್ನಂಡು...” ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡ ಮೇರಿ ಅಪ್ಪಕುಳ್ಳಾ ಅಭಿನಂದಿಸಿದ.

ಮಾಲಿಂಗ ಬಾವಿಯ ರಾಟೆಕಂಬದ ಬಳಿ ಕುಳಿತು ಬಗ್ಗಿ ನೋಡಿದ. ಹದಿನಾರು ಕೇಲು ಆಳದಲ್ಲಿನ ವೃತ್ತಾಕಾರದ ತಳದಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯಿಂದ ಒರತೆಯ ನೀರು ಚಿಮ್ಮೆ ಬರುತ್ತಿದೆ... ಅವನ ವ್ಯಾದಯ ತುಂಬಿಬಂತು.

ಮಾಲಿಂಗನ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಕ್ಕಿತೆಂಬ ಸುದ್ದಿ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉರಿಬಿಸಿಲಲ್ಲಾ ಮನೆ ಮನೆಗೂ ಹರಡಿ ಸಂಭ್ರಮದ ಆಲೆಯಬ್ರಿಸಿತು. ಸುತ್ತು ಮುತ್ತಲಿನವರೆಲ್ಲ ಜಾತಿಭೇದ ಮರೆತು ಬಿಡಿಬಂದರು. ಅದು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಖಾಟ ಹೊತ್ತಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದು ಅನುಕೂಲವೇ ಆಗಿತ್ತು.

ಶಾಲಿ ಕೆಲಸದವರೇ ತುಂಬಿರುವ ಆ ಉರಾಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸುವುದೇ ಒಂದು ಸಾಧನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನೀರು ಸಿಗುವುದಕ್ಕೂ ಭಾಗ್ಯ ಬೇಕು... ಮಾಲಿಂಗನ ಭಾಗ್ಯದ ಸಂಭ್ರಮ ಉರವರ ಸಂಭ್ರಮವಾಯಿತು.

ಸೇರಿದವರು ಅದು ಇದು ಮಾತಾದುತ್ತಿರುವಂತೆ ಬಾವಿಯ ತಳಭಾಗ ಚೊಕ್ಕಟವಾಗಿ ಕೆಸರುಮಣಿ, ಪಾಯಸದಂಥ ನೀರುಮಣಿ ಮೇಲೇರಿ ಬಂತು. ಅರಶಿಣಿದ ಕೆಸರು ನೀರಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ ಹಾರೆಪಿಕಾಸುಗಳು ಮೇಲೆ ಬಂದವು... ಹೊನೆಗೆ ಜೀಡಿಮಣಿನ ಮೂತ್ತಿಕಾಳಂತಿದ್ದ ಬಾವಿಯೇಳಿನ ಕೆಲಸಗಾರರು ಮೇಲೆ ಹತ್ತಿ ಬಂದರು.

“ಎಂಚಿನ ನೀರ್ ಮಾರಾಯ್ಯ.... ನನ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಪ್ಪಿಗುಂಡಿಟ್ ರಡ್ ಕೊಲುದಾತು ನೀರು ಉಂತು...” ಸಂಕಪ್ಪ ಮೈ ಕ್ರೀಯೆ ಕೆಸರು ತೊಳೆಯುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ.

ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ರಾಟೆಗೆ ಹೊಸ ಹಗ್ಗ ಹಾಕಿ ಮನೆಯ ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಶಾರದೆ ಬಾವಿಯಿಂದ ನೀರೇಳಿದಳು. ಅದು ಮೇಲೆ ತಲಪ್ಪತ್ತಲೇ ಅಪ್ಪಿಕುಳಾ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದು ತುಂಬಿದ ಅಲ್ಕಾಮಿನಿಯಂ ಮಡಕೆಯೋಂದಕ್ಕೆ ಹೊಯ್ದು ಸಕ್ಕರೆ ಹಾಕಿ ಕದಡಿದ. ಲೋಟಪ್ಪಾಂದರಲ್ಲಿ ಸಕ್ಕರೆ ನೀರು ತುಂಬಿ ಮೊದಲು ಮಾಲಿಂಗನಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಾ ಹೇಳಿದ.

“ಇಡಾ... ಮಧ್ಯಾರು ಮಹಾಗಳಪತಿಗೊಂದು ಉದಯಾಸ್ತಮಾನದ ಸೇವೆ... ಸ್ಥಳ ದೇವರಾದ ಶ್ರೀ ಮದನಂತೇಶ್ವರನಿಗೆ ಬಲಿಪಾಡು... ಗ್ರಾಮ ದ್ಯುವ ವಿಷ್ಣುಮೂರ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಹಣಾ... ಇಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡುವ ಗುಳಿಗನಿಗೊಂದು ಕಲ್ಲು ಕೊಟ್ಟಿದು....”

ಮಾಲಿಂಗ ಮೊದಲು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರನ್ನು ದ್ಯುವ - ದೇವರುಗಳನ್ನು ಸ್ಕೃತಿಸಿ ಒಂದು ಗುಣಕು ನೀರು ಕುಡಿದು ಉಳಿದುದನ್ನು ಮೂವರು ಮಕ್ಕಳ ಬಾಯಿಗೂ ಹೊಯ್ದು ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಂಡ.

ಸೇರಿದವರೆಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ನೀರು ಕುಡಿದು ಸಂತಸದಿಂದ ಮಾಲಿಂಗನನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಿದರು. ಈ ಸಂತಸ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವಾಗಲೇ ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿ ಮೂರದಲ್ಲಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ದೂರದಿಂದಲೇ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತಿದ್ದು ಈಗ ಇತ್ತಲೇ ದಾಪುಗಾಲು ಹಾಕುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಿರುವ ಅಕೃತಿಯತ್ತ ಹರಿಯಿತು. ಮಾಲಿಂಗನ ಭಾವ ಏತ ಧಾವಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

ಎಲ್ಲರ ಮುಖದಲ್ಲಾ ಅತಂಕದ ಕರಿನೆರಳು ದಟ್ಟೆಸಿತು. ಮಾಲಿಂಗ ಮತ್ತು ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಭಯ, ಆತಂಕದಿಂದ ಹಿಡಿಯಾಗಿ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟಿರು.

ಇತ ನೇರವಾಗಿ ಬಂದವನು ಯಾರತ್ತಲೂ ಕಣ್ಣತ್ತಿ ನೋಡದೆ ಬಾಪಿಯ ಒಳ ಬಂದು ಬಗಿ ನೋಡಿದ. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಎವೆಯಿಕ್ಕೆದೆ ನೋಡಿದವನು ಇತ್ತ ತಿರುಗಿದಾಗ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿತ್ತು. ಅನಾಮತ ಕಾದಿದೆಯೆಂದು ಭಯಗೊಂಡವರು ಈಗ ದೃವಿತರಾದರು.

“ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಮಾವ ಸಕ್ಕರೆ ನೀರು...” ಶಂಕರ ಈಗ ಧೈಯದಿಂದ ಮುಗುಳುನಗುತ್ತಾ ಮಾವನೆಮರು ಲೋಟಪಿಡಿದ.

ಇತ ನೀರನ್ನ ಮುಟ್ಟದೆ ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಮಾಲಿಂಗನ ಮುಖ ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಬಿಟ್ಟ.

“ತಕ್ಕೊಳ್ಳಿ ಭಾವ...” ಮಾಲಿಂಗ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ.

“ನಿಮಗೆ ಕುಡಿಯಲು ನೀರು ಕೊಡದ ಪಾಪಿ ವಾನು” ಗದ್ದದಿತನಾಗಿ ಹೇಳಿದ ಇತ.

“ಅದೆಲ್ಲ ಕಳೆದುಹೋದ ವಿಷಯವಲ್ಲವೇ.... ಆ ಮಾತೆ ಕಾಗೇಕೆ?” ಮಾಲಿಂಗ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ.

“ನೀವು ಪಾಪಿಯಲ್ಲ ಮಾವ... ಪ್ರಣಾತ್ಮಕರು. ನೀವು ಅಂದು ನೀರಿಗೆ ತಡೆದುದರಿಂದಲ್ಲವೇ ನಮಗೆ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಲು ಭಲ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು. ಆಗಿದ್ದಲ್ಲಾ ಒಳ್ಳಿಯದಕ್ಕೇ ಆಯಿತು”

ಎಂಥ ಮಾತುಗಳು! ಇತನ ಘ್ಯದಯ ಕರಗಿ ಕಣ್ಣೇರಾಗಿ ಹರಿಯಿತು.

“ಅವೊತ್ತು ನನಗೆ ಮುಚ್ಚು ಹಿಡಿಸಿದ್ದು ಇದೇ ನೋಡು” ಇತ ಉಟ್ಟದ್ದ ಲಂಗಿಯ ಸೊಂಟದ ಮಡಿಕೆಯಿಂದ ಕಾಗದಗಳ ಚಿಕ್ಕ ಕಟ್ಟೊಂದನ್ನು ತೆಗೆದು ಅವುಗಳನ್ನು ಬಡಿಸಿ ಚೊರುಚೊರಾಗಿ ಹರಿದು ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಸುಟು ಅಂಗ್ರೇಗಳನ್ನು ಉಟ್ಟಿ ತಟಪಟನೆ ಬಡಿದು ಧೂಲು ಹಾರಿಸಿದ. ಎಲ್ಲರ ಹುಬ್ಬುಗಳು ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕವಾಗಿ ಮೇಲೇರಿದವು.

ಇದನ್ನ ಗಮನಿಸಿದ ಇತ ಹೇಳಿದ - “ಪಂಚಾಂಗದ ಪಟ್ಟಿಗಳು. ಮಾಲಿಂಗ ನನಗೆ ಮಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆಂದು ನಿರೂಪಿಸುವ ರಿಕಾಟಿಗಳು...”

ಇತ ಮತ್ತೆ ಮಾತಾಡದೆ ಕೆಳಗೆ ಬಗಿ ಕೊಡಪಾನದಲ್ಲಿದ್ದ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕ್ಯೇತೊಳೆದು ಶುಧಧವಾಗಿಸಿದ. “ಕೊಡಿಲ್ಲ ಸಕ್ಕರೆ ನೀರು...” ಎನ್ನತ್ತಾ ಶಂಕರನ ಕೈಯಿಂದ ಸಕ್ಕರೆ ನೀರಿನ ಲೋಟವನ್ನು ತೆಗೆದು ತೈಪಿಯಿಂದ ಗುಟುಕರಿಸುತ್ತಾ ಕುಡಿಯತೋಡಗಿದ.

ಪ್ರೀಲಿಕರ ಸಂಚಯ

ಜನಾದ್ಯನ ಎಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದವರು ೧೦-೧೧-೧೯೬೫ರಂದು ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲೂಕಿನ ಎಪ್ರಕಟಿಸಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂಡೆ ಮಹಾಲಿಂಗ. ತಾಯಿ ಮಾಯಿ ಹೆಂಗಸು. ಇವರು ಕಾಸರಗೋಡಿನ ಸರಕಾರ ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತಾಪ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು, ಕನಾಡಿಕ ಮುಕ್ತ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಎ. ಪದವಿಯನ್ನು ಪಡೆದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಭಾರತ ಸಂಚಾರ ನಿಗಮನಾಲ್ಲಿ ಸಂಪರ್ಕ ಸಹಾಯಕರಾಗಿ ಉದ್ಯೋಗ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಇವರು ಮುಂದೆ ಸುಳ್ಳದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ದೂರವಾಣಿ ಮೇಲ್ಮೈಚಾರಕರಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದರು.

ತಿರಸ್ಕೃತರು, ಕಾಯುತ್ತಿದೆ ಈ ನೇಲ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಹಗ್ಗೇ ಬ್ರೇನ್ ಗಂಗಮಾತ್ರ - ಇವರ ಪ್ರಕಟಿತ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಎಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಕರ್ತೆಗಳು (ಸಮಗ್ರ ಕರ್ತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹ), ದಲಿತ ಚಿಂತನೆ (ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ), ಸುಗಂಧ ಕಾಯ (ಕವನ ಸಂಕಲನ) ಇವುಗಳು ಇವರ ಇತರ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಸುಳ್ಳ ತಾಲೂಕು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಬೆಳ್ಳಿಹಬ್ಬದ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಸನ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರುದಾದ ಇವರು ನಾಡಿನ ಹಲವು ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಪುರಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ದಢ್ಣಿ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಾಸ್ತಕಿ ಗೆಳೆಯರೊಂದಿಗೆ ‘ಸ್ವಂತಿಕಾ ಪ್ರಕಾಶನ’ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಸಾಧನೆ ಇವರದು. ಇವರು ಏ-೧೨-೧೦೧೨ರಲ್ಲಿ ನಿಧನರಾದರು. ಈ ಕರ್ತೆಯನ್ನು ಇವರ ಹಗ್ಗೇ ಬ್ರೇನ್ ಗಂಗಮಾತ್ರ ಎಂಬ ಕೃತಿಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶೇಷಣ

ಅಪ್ಪಗುಂಡಿ - ಬಾವಿತೋಡಿದಾಗ ಅದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಲು ಮಾಡುವ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಹೊಂಡ.

ಉತ್ತರಿಸಿ

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1 ಮಾಲೀಂಗನ ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸ ಮಿನುಗಲು ಕಾರಣವೇನು?
- 2 ಶಾರದಾ ನೀರಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿಬಂದುದು ಯಾಕೆ?
- 3 ಮಾಲೀಂಗನಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ತೋಡುವ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಬಂದದ್ದು ಯಾವಾಗ?
- 4 ತಮ್ಮ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ನೀಂನ ಒರತೆ ಕರಡಾಗ ಮಾಲೀಂಗನ ಮನೆಯವರು ಆ ಸಂತೋಷವನ್ನು ಹೇಗೆ ಹಂಚಿಕೊಂಡರು?
- 5 ಇತನಿಗೆ ಮಾಲೀಂಗನ ಪುಟುಂಬದೊಡನೆ ಬಧ್ಯದ್ವೇಷ ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣವೇನು?
- 6 ಮನಸ್ಸು ಪರಿವರ್ತನೆಯಾದ ಇತನು ಏನು ಮಾಡಿದನು?

ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ ಮಾಡಿರಿ

- ‘ನೀರು’ ಕೆಲೆಯನ್ನು ಒದಗಿರಲ್ಲವೇ? ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಪಾತ್ರದ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ ವಾಡಿರಿ.

ಉಂಟಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ಮಾಲೀಂಗನು ತನ್ನ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸದೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನಾಗುತ್ತಿತ್ತು? ಉಂಟಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಚಿತ್ರಕಥೆ ತಯಾರಿಸಿರಿ

- ‘ನೀರು’ ಕೆಲೆಯನ್ನು ಒಂದು ಚಲನಚಿತ್ರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಚಿತ್ರಕಥೆಯನ್ನು (ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್) ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಶಿಷ್ಟರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾದ ಭಾಗವನ್ನು ಶಿಷ್ಟರೂಪಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರಿ.

ಈನ್ ಪಳ್ಳಿಮಗಾ! ಈಗ ಮಳಿಗಾಲ ಆದ್ಲುಮೂ ಕುದ್ದೋಕೇ ನೀರಿಲ್ಲ. ನಂಗಿ ವರುಷಾತು ನೋಡು. ನಡ್ದೋಕೇ ಆಗಂಗಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದ ನೀರು ತಕ್ಕೇಕಿದ್ದೂ ಕ್ಕೆಲಾಗಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಂದು ಸರ್ವಾರಿ ಬಾವಿ ಬತೆ ನೋಡು. ಆದ್ದೆ ಅದು ಇದ್ದ್ವಾ ಇಲ್ಲಿಂಗೆ. ನಮ್ಮಂತಾ ಮುದ್ದೋರಿಗೆ ಸಾಯ ಮಾಡ್ದೇಕಲ್ಲ ಯಾರಾದ್ದೂ. ದಿನಕ್ಕೂಮ್ಮೆಯೋ ಎಲ್ಲ ದಿನಕ್ಕೂಮ್ಮೆಯೋ ಯಾರಾದ್ದೂ ಒಂದು ಸಾಯ ಮಾಡ್ತವೇ. ಅದು ನನ್ನ ಯಾವ್ದೋ ಜನುಮಧ ಪುಣ್ಯ ನೋಡು.

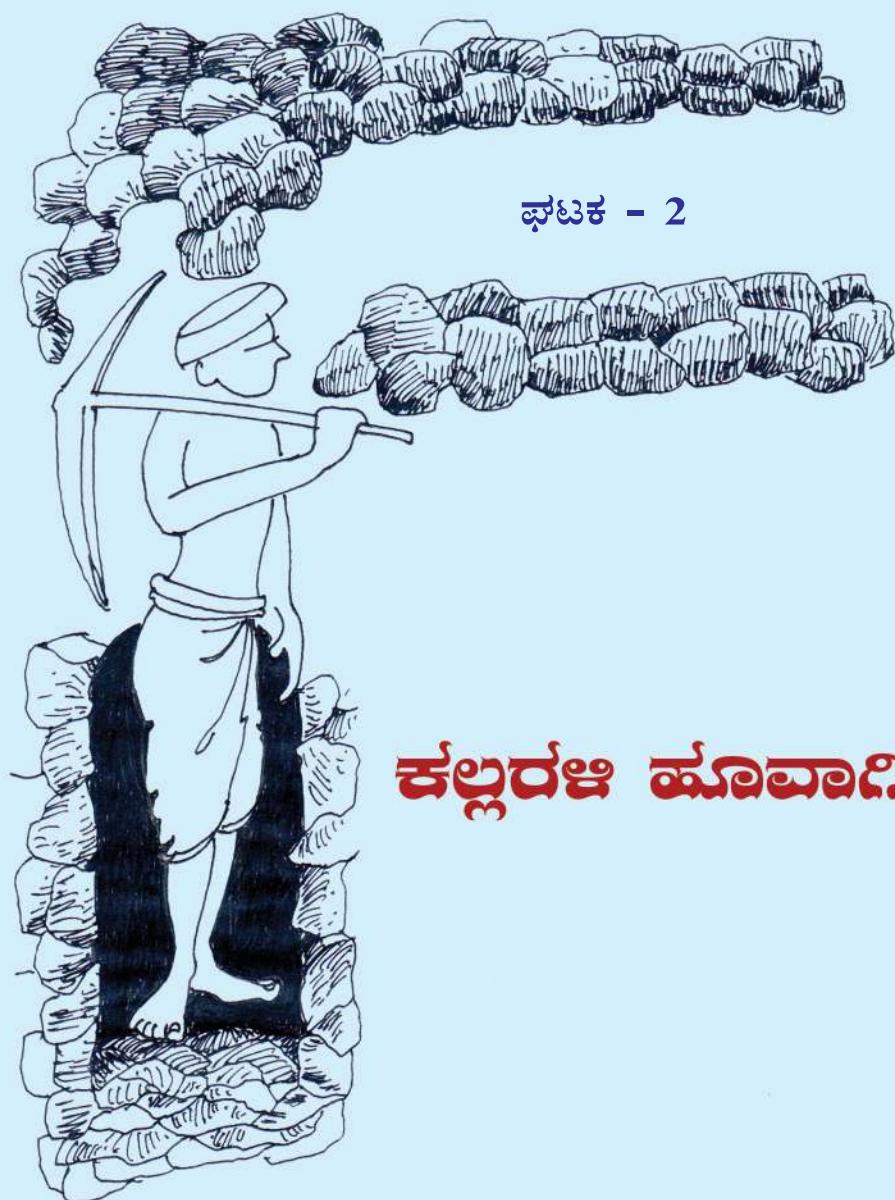
ಫೋಷಣವಾಕ್ಯ ಬರೆಯಿರಿ

- ಸಹಜಾಳ್ವಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಫೋಷಣವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಪಶ್ಚಿಮ ವರದಿ ಬರೆಯಿರಿ

ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರೊಬ್ಬರು ಜಲಸಂರಕ್ಷಣೆಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಮಂಡಿಸಿದರು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿರಿ. ಆ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿಯ ಪಶ್ಚಿಮ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಫೋಟೋ - 2

ಕಲ್ಲುರಳಿ ಮೂರಾನಿ

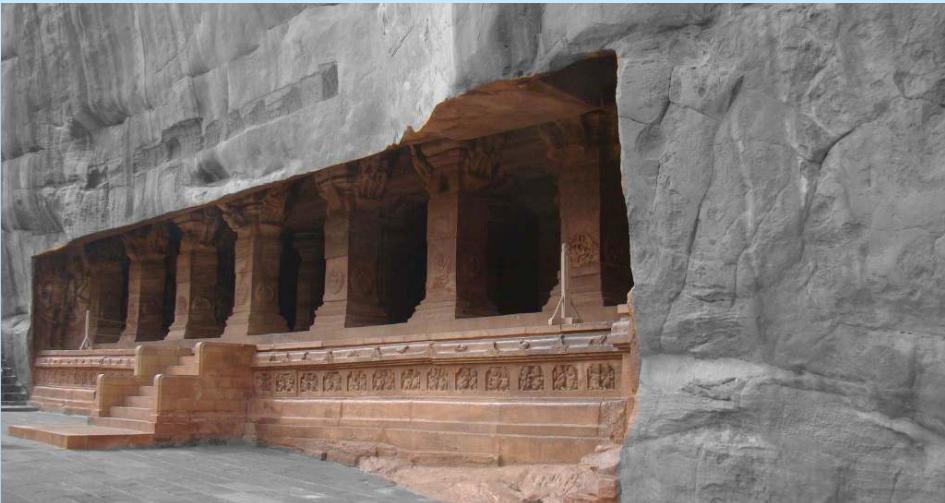
ಅಂಬಿಗ

- ಯ.ಮ. ಹೇಮಂತ ಕುಮಾರ್

ದೋಣಿ ನಡೆಸುವ ಅಂಬಿಗ ನಾನು
ಬಿರುಗಾಳಿ ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ, ಅಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆದರದೆ,
ಮುನ್ನಡೆಯುವ ಕಾಯಕ ನನ್ನದ್ಯ
ಮೂರಿಂಚಿನ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಲು
ನನಗೆ ಈ ಕಾಯಕ-ದಡ
ಸೇರುವ ತವಕ, ಸೇರಿಸುವ ತವಕ

ಈ ಕವನವನ್ನು ಒದಿದಿರಲ್ಲವೇ? ಇದರ ಆಶಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು
ಬರೆಯಿರಿ.

ಬಾದಾಮಿಯ ಸುಹೆಯ ಬಳಿ

- ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ

ಕೆರೆಯಂಚನಿಂದ ಬೆಳ್ಳದ ಹೆಗಲಿಗೇರುತ್ತ
ನಡೆದಿತ್ತು ಕಲ್ಲು ಹುಡುಕುತ್ತ ಪಯಣ,
‘ಕಲ್ಲು ಸಿಕ್ಕಿತು!’ ಎಂದು ಚಪ್ಪಾಳೆ ತಟ್ಟಿದರು;
ಬಿದ್ದಿತ್ತು ಉಳಿಗೆ ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಹೊಡೆತ.

ಹಳೆಯ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಪೆಟ್ಟುಗಳು ಬಿಡ್ಡು
ಮೂಡಿತ್ತು ಆ ದಿನದ ತೀಳಿದ ಬದುಕು;
ನಿಂತ ಕಲ್ಲಿನ ಬಯಕೆ ಘಲಿಸಿ, ಹೊಸ ವಿಗ್ರಹದ
ಮುಖದಲ್ಲಿ ಅರಳಿತ್ತು ನೆಲದ ಜೆಲುವು.

ಕೈಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಕಲ್ಲು ಕಲೆಯಾಗಿಸುವ ತನಕ
ಸುತ್ತಿಗೆಗೆ ಉಳಿಗೆ ಬಿಡುವಿಲ್ಲವಂತೆ
ದುಡಿದವರ ಯೋಷನವ ಹೀರಿ ಹಿಗಿತು ಕಲ್ಲು-
ಮನೆಗೆ ಬಂಡಾಗವರು ಮುದುಕರಂತೆ.

ಉಳಿಯ ಬದಲಿಗೆ ಬೆರಳು ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಹೊಡೆತಕ್ಕು
ಸಿಕ್ಕಿ ನೋವಾದುದನು ನುಡಿಯದವರು
ವೈ ಬೆವರಿನಿಂದ ಕಲ್ಲೆದೆಯ ಹಡವಾಡಿದರು;
ಕಡೆದ ಜೆಲುವಿನ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಾದರು.

ಕಲ್ಲಗೋಡೆಯಲ್ಲದ್ದ ಎಲ್ಲ ವಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲಿ
ಅವರ ಜೀವವೆ ಮಿಂಚಿನಂತೆ ಹರಿದು,
ಹಳ್ಳಿಗಾಲದೊಲವು ಏದುರಿಗೆ ಸಿಂಶು ಹರಣಿತ್ವ,
ಹೊಗೆಯೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ದೀಪವುರಿದು.

ಆ ಕಾಲ ಮುಗಿದು ಶತಮಾನಗಳು ಉರುಳಿರಲು
ಧೂಳೆದ್ದ ಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ತೇಲಿ ಮೂವು,
ಹಳೆಯ ನಕ್ಕತ್ತಗಳ ಕೆಳಗೆ ಹೊಸ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ
ಬೆಳ್ಳಿಂಗಳಾಗಿತ್ತು ಅವರ ನೆನವು.

ಕಬಿಷಳಿಜರು

ಕೆ.ಎಸ್.ನ. ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿರುವ ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರು ೧೯೦೧-೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಿಕ್ಕೇರಿ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರ ತಂದೆ ಸುಭೂತಾಯ, ತಾಯಿ ಹೊಸಹೊಳಲು ನಾಗಮ್ಮು, ಪತ್ನಿ ವೆಂಕಮ್ಮೈ.

ಇವರು ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಬಾವತ, ದೀಪದ ಮಲ್ಲಿ, ಶಿಲಾಲತೆ, ತರೆದ ಬಾಗಿಲು, ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾಲೆ ಮೊದಲಾದ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಹಲವು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಕವನ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ದೇವರಾಜ ಬಹದ್ದೂರ್ ಬಹುಮಾನ, ತರೆದ ಬಾಗಿಲು ಕವನಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪುರಸ್ಕಾರ ಲಭಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಪ್ರಶ್ನೆ, ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳೂ ಇವರ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ದೊರೆತಿವೆ. ೧೯೭೫ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ೬೦ನೇ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು.

ಸವಿಗನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಕೆ.ಎಸ್.ನ.ರವರು ‘ಸರಸಕವಿ’ ಎನಿಸಿದ್ದರು. ಇಪ್ಪತ್ತೆಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡ ಇವರ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹವು ಭಾವಗೀತಗಳ ಜನಪ್ರಿಯತೆಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮೈಲುಗಲ್ಲೆನಿಸಿದೆ. ಇವರು ೧೯೭೫-೧೯೮೫ರಲ್ಲಿ ಸ್ವರ್ಗಸ್ಥರಾದರು.

ಪ್ರಸ್ತುತ ಕವನವನ್ನು ‘ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾಲೆ’ ಸಮಗ್ರ ಕವನಸಂಕಲನದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರಿಸಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1 ಪ್ರಯಾಣ ಆರಂಭಿಸಿದ ಶೀಲಿಗಳು ಪನು ಮಾಡಿದರು?
- 2 ಹೊಸ ವಿಗ್ರಹವು ಹೇಗೆ ಮೂಡಿಬಂತು?
- 3 ಶೀಲಿಗಳು ತಮ್ಮ ನೋವನ್ನು ಮರೆತು ದುಡಿಯುವುದನ್ನು ಕವಿ ಹೇಗೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ?

ಆಶಯ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಬಾದಾಮಿಯ ಗುಹೆಯ ಬಳಿ’ ಕವನದ ಆಶಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವಾರ್ಥ ಬರೆಯಿರಿ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪದ್ಯಭಾಗಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- ಹಳೆಯ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಹೆಚ್ಚಿಗಳು ಬಿಡ್ಡ
ಮೂಡಿತ್ತು ಆ ದಿನದ ತಿಳಿದ ಬದುಕು
  - ಮೈ ಬೆವರಿನಿಂದ ಕಲ್ಲಿದೆಯ ಹಡ ಮಾಡಿದರು;
ಕಡೆದ ಚೆಲುವಿನ ಹಿಂದೆ ಮರೆಯಾದರು.

ವಿಶ್ವೇಷಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಬಾದಾಮಿ ಗುಹೆಯ ಬಳಿ’ ಕವನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರಮದ ಕುರಿತು ಇಂದಿನ ಯುವಜನರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ವಿಶ್ವೇಷಿ ಬರೆಯಿರಿ.
(ದುಡಿಪುಂಡಿ ಆಸಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ – ಬಣಾರಾಮದ ಜೀವನದ ಬಂಧಕೆ – ಆಡಂಬರದ ಜೀವನ ಕನಸು – ದುಂದುವೆಚ್ಚೆ – ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಸಂಪಾದನೆ)

ಹೋಲಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಕಯಾರ ಕಿಳ್ಳಣಿ ರೈಯವರ ಪದ್ಯದೊಂದಿಗೆ ‘ಬಾದಾಮಿಯ ಗುಹೆಯ ಬಳಿ’ ಪದ್ಯವನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸಾವಿನಲಿ ಸವಿಯುಂಡನು

ಕಲ್ಲುರಳಿ ಪರಿಮಳಿಸಿತು!
ಶಿಲ್ಪಿಯರನ ಮನಸು
ಕಲ್ಪಿಸಿದ ಹೊಸಗನಸು
ಹಗಲಿರುಳ ಸವಿಯುಂಡನು ನೆಲೆ ಸೇರಿತು.
ಇದ್ದನವನೇಕಾಕಿ
ನಿದ್ದೆ ಹಸಿವಂ ಸೂಕಿ
ಮುದ್ದು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಕಿ ದುಡಿದು ನೋಯೆ
ಹಸಿವನ್ನೆ ತಿನ್ನುತ್ತೆ
ದಾಹವನೆ ಕುಡಿಯುತ್ತೆ
ಬಾಳುವೆಯ ಬೇಳುತ್ತ ತಪದಿ ನೀಂತು,
ಕರಿಣ ಶಿಲೆಯಂ ಕೆತ್ತಿ
ಬಾಳಿನಾಸಯ ಬತ್ತಿ
ಜೀವದೆಣಿಯ ಬತ್ತಿ ಅರಿಹೋಯ್ಯು!
ಅಲ್ಲಿ-ಆ ಗುಡಿಸಲಲ್ಲಿ
ನೆಲ ತಾಯ ಮಡಿಲಲ್ಲಿ
ಮಲಗಿದವನಂ ಮರಳಿ ನೆನೆಯಬೇಡ!
ಇಲ್ಲಿ-ಕಃ ಶಿಲೆಯಲ್ಲಿ
ಕಲೆಯ ಹೊಯೆಸಳರೆಳಿ
ಪರಿಮಳಿಸುತ್ತಿದೆ ಹೊರಳಿ ನೀಂತು ನೋಡ!

ಹಿಗೊಂದು ಕನಸು .....

ಹಿಗಿದೆ ಜೀವನ

ಕೊಂಕಣ ಮೂಲ : ಮೀನಾ ಕಾಕೋಡ್ರಾ

ಅನುವಾದ : ಗೀತಾ ಶೈಕ್ಷಣಿ

ಆನಂದು ತಲೆಯ ಮೇಲಿರುವ ಹೊರೆಯನ್ನು ಗುಡಿಸಲಿನ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಎಸೆದು ದೀರ್ಘಕಾಳ್ವಾಸ ಎಳೆದುಕೊಂಡ. ಆಮೇಲೆ ಮೃಚೆವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒರಸಿಕೊಂಡ. ಗುಡಿಸಲಿನ ಒಳಗೆ ಬಂದು ಕೋಣೆಯೊಳಗೆ ಹಣಕ ನೋಡಿದಾಗ ಅವನಿಗೆ ಮೊಳಗೆ ತಾಗುಹಾಕಿದ ಚೀಲ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ.

“ರಾಮು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿಲ್ಲವೇ?” ಅವನು ಹೆಂಡತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ.

“ಇದುವರೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.” ಒಳಗಿನಿಂದ ಕೇಂಪರ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಅವನು ಮತ್ತೆ ಗುಡಿಸಲಿನಿಂದ ಹೊರಗೆ ಬಂದು ಕಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾರಿಟ್ ದೂರದವರೆಗೆ ದೃಷ್ಟಿ ಬೀರಿದ. ಅವನಿಗೆ ರಸ್ತೆಯ ತಿರುವಿನಲ್ಲಿರುವ ಮಾವಿನ ಮರದ ಬಳಿ ರಾಮು ಕಾಣುತ್ತಿದ.

“ಬಂದ ನೋಡು...” ಅವನು ಖಾಸಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ. ದೂರದಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ನೋಡಿದ ರಾಮು ಕ್ಯಾರಿಯಿಂದ ಚೀಲವನ್ನು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಹಿಡಿದು ಬೆಂದುತ್ತಾ ಅವನ ಬಳಿ ಬಂದು ಮುಟ್ಟಿದ.

“ಅಪ್ಪಾ... ಇವತ್ತು ಶಾಲೆಗೆ ಯಾರು ಬಂದು ಹೇಳು ನೋಡೋಣ.”

“ಯಾರೆಂಬೆ ಅದು?”

“ನನಗೆ ಅವರ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬರಂತೆ. ಅವರು ನನ್ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಕೆಂದರು. ನಾನು ಎಲ್ಲ ಉತ್ತರ ಸರಿಯಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿದೆ.”

“ನಿಜವಾಗಿಯೂ?” ಆನಂದುವಿನ ವ್ಯಾದಂತ ತುಂಬಿಬಂತು.

“ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪ್ಪಾ! ಸಾಹೇಬರು ಹೋದ ನಂತರ ಮಾಸ್ತರರು ನನ್ನ ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದರು.”

“ಕೇಳಿದೆಯೇನೇ?” ಆನಂದು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೇಂಪರಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ. “ನಮ್ಮ ರಾಮು ಜಾಣಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನೂ ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಹೊದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿ?”

ಗುಡಿಸಲಿನ ಬಳಗೆ ಮಲಗಿಕೊಂಡು ಅವರ ಮಾತುಕೆತೆ ಆಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆನಂದುವಿನ ವಯಸ್ಸಾದ ತಂದೆ ಹೇಳಿದರು. “ಅರೆ ಆನಂದೂ, ರಾಮುಷನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸುವ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ವೇದಲು ಅವನಿಗೆ ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯಲು ಕಲಿಸು ಮಗಾ. ನೀನಗೆ ಇರುವವನು ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಅವನನ್ನು ಸಾಹೇಬನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುವವರು ಯಾರು?”

“ಅಲ್ಲಿಯವರಿಗೆ ಹೊಲ ಉಳಿದರೆ ತಾನೇ” ಆನಂದು ಹೇಳಿದ. “ಹೊಲ ಆಡವಿಟ್ಟು ಎಷ್ಟು ಸಾಲ ತೆಗೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆತಿರೇನು? ಅದನ್ನು ತೀರಿಸಿ ಹೊಲ ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ರಾಮು ಸಾಹೇಬನಾಗಿ ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕು.”

ಆನಂದುವಿನ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಶೇವಗೊ ಕೆಮ್ಮೆತ್ತು ಸುಮೃನಾದ. ಮಗನಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ, ಅವನ ತಲೆಯಿಂದ ಈ ‘ಸಾಹೇಬ’ನ ಹುಷ್ಟ ಹೋಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಅವನಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೂತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಪನಾದರೂ ಹೇಳಿದೆ ಸುಮೃನಿರುವುದು ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

“ಆನಂದೂ, ರಾಮು ಸಾಹೇಬನಾಗಿ ಸಂಪಾದಿಸುವುದಕ್ಕೊಂತ ಎಷ್ಟ್ರೋ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲು ಹೊಲದಿಂದ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಅವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಮಗಾ.”

ತಂದೆಗೆ ಯಾವ ಉತ್ತರವನ್ನೂ ನೀಡಿದೆ ಆನಂದು ಬಳಗೆ ಹೋದನು. ಅವರು ಆಡುತ್ತಿರುವ ಈ ಮಾತುಗಳು ರಾಮುವಿನ ಕೀವಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಬೀಳುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಆನಂದು ಬಳಗೆ ಹೋದ ಕೂಡಲೇ ರಾಮು ಒಟ್ಟೆಬಿದಲಾಯಿಸಿ ಆಜ್ಞನ ಬಳಿ ಬಂದು ಹುಂತ.

“ಅಜ್ಞಾ...”

“ಪನು ಮಗೂ?”

“ನಿಮಗೆ ನಾನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲವೇ?”

“ಹಾಗಲ್ಲ ಮಗೂ, ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೇ. ಆದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ತರಹದವರಿಗೆ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.”

“ಯಾಕ್?”

“ನೀನು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಸಾಹೇಬನಾದರೆ ನಮ್ಮ ಹೊಲವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವವರು ಯಾರು?”

“ಹೊಲದ ಕೆಲಸಕ್ಕು ಗೌರವ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಅಪ್ಪ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.”

“ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನ ಆಲೋಚನೆ ಸರಿ ಇಲ್ಲ ಮಗೂ. ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ದುಡಿಯವ ಎಲ್ಲ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಗೌರವ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ.”

“ಅಪ್ಪ, ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹೇಬರು ಬಂದರೆ ಮಾಸ್ತರು ಕೂಡ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾರೆ; ಆದರೆ ಮಾಸ್ತರನ್ನು ಭೇಡಿಯಾಗಲು ನಮ್ಮಪ್ರ ಬಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾಕ್?”

“ಹುಂಕೆ ಕೋರೋ ನೀನು! ಅರೇ, ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪ ಹೊಲದ ಸಾಹೇಬ ಕೋರೋ, ಶಾಲೆಯ ಸಾಹೇಬನಲ್ಲ. ಅವನ ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಗೂರವ ನೀಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ಹೊಲದ ಸಸಿಗಳೆಲ್ಲ ಅರಳಿ ನಿಲ್ಲತವೆ! ನಿನ್ನ ಅಪ್ಪನಿಗೆ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಎದ್ದ ನಿಲಲಿಕ್ಕಳು. ಆದರೆ ನಿನ್ನ ಶಾಲೆಯ ಸಾಹೇಬನಿಗಾಗಿ ಹೊಲದ ಸಸಿಗಳು ಅರಳಿ ನಿಲ್ಲತವೆ ಏನು?”

ರಾಮು ಹೌಸವಾಗಿ ಯೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನಾಗಿ ಕುಳಿತ. ಶೇವಗೋ ಮೊಮ್ಮೆಗನನ್ನು ಕೇಳಿದ, “ನಿನಗೆ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ಇಷ್ಟವೇ?”

“ಹೋದು ಅಜ್ಞಾ, ಮಾಸ್ತರರು ಕೂಡ ಹೇಳ್ತಾರೆ, ನಾನು ತುಂಬಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು.” ಶೇವಗೋ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಉಸಿರೆಳೆದುಕೊಂಡ.

ಶೇವಗೋನಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ ತಕ್ಷಣ ನಿದ್ದೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಪನೇನೋ ಅಲೋಚನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು. ಆನಂದು ಮತ್ತು ಆವಡೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ವೃಟ್ಟಿದೊಂದು ಹೊಲದ ತುಂಬಕು ಇದೆ. ಕಷ್ಟಪಡುವುದು ಮತ್ತು ಹೊಣೆತುಂಬಿವಷ್ಟು ದುಡಿಯುವುದು ಅವನ ದಿನಚರಿ. ಆವಡೆಯು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಬೇರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಅವನ ಮದುವೆಯಾದಾಗ ಹೊಲದ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿತ್ತು. ಬೇಗನೆ ತೀರಿಸುವುದೆಂದು ಸಾಲ ಪಡೆದುಕೊಂಡದ್ದು ನಿಜ. ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ವರ್ಷತವಾಯಿತು. ಇದುವರೆಗೆ ಅದನ್ನು ತೀರಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಬಡ್ಡಿ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆಯೋ ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು! ಆ ಲೆಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ? ಅವರು “ಬಡ್ಡಿ ಇಷ್ಟಾಗಿದೆ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು ನಾವು. ಈ ಲೆಕ್ಕೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೂ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಅವನಿಗೆ ಭಾವನೆ ಬರುವುದು. ರಾಮುವಿನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವನು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಓದು ಬರಹ ತಿಳಿಯುವಷ್ಟು ಕಲಿತರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಅವನಿಗೆ ಕಾಣುವುದು. ಈಗ ಅವನಿಗೆ ಹೊಲದ ರುಚಿ ಹತ್ತೆಡೇ ಇದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಹೊಲವನ್ನು ಯಾರು ಬೆಳೆಸುವರು ಎನ್ನುವ ಭಯ ಅವನಿಗೆ. ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಮಣಿನ ಪರಿಣಯ ಮಾಡಿಸದೇ ಇದ್ದರೆ ಮೊಡ್ಡವನಾದ ಬಳಿಕ ಅವನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಾರ. ಇದನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿ ಅವನು ಕನಿವಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ತಾನು ಬೆವರಿಳಿಸಿ, ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದೆ. ನಾಳೆ ಅದು ಮೂರನೆಯವರ ಪಾಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಇದು ಅವನನ್ನು ದುಃಖಿತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅವರ ಹೊಲದ ಸಮೀಪದೇ ಯಶವಂತನ ಹೊಲವೂ ಇದೆ. ಅವನ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿತು ಉದ್ಯೋಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರು ಆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಾಲು ಕೂಡ ಇದುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಶೇವಗೋ ಕಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಆದರೆ ಯಶವಂತನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು; ಇಬ್ಬರು ಕಲಿತವರಾಗಿದ್ದರೆ ಉಳಿದ ಇಬ್ಬರು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ತಾಪತ್ರಯ ಪನೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆನಂದುವಿನದು ಹಾಗಲ್ಲ. ರಾಮು ಅವನ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಆನಂದು ಕೂಡ ಶೇವಗೋನ ಜೊತೆಗಿರುವ ಒಬ್ಬನೇ ಮಗ. ಹೀಗಾಗಿ ಮಣಿನ ಕೂಗನ್ನು ಅವನ ಕೆವಿಯ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವನನ್ನು ಶಾಲೆಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ರಾಮುವಷ್ಟು ದೊಡ್ಡವನಿರುವಾಗ ಆನಂದುವನ್ನು ಶೇವಗೋ ತನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು.

ಇತ್ತಿಚೆಗೆ ಶೇವಗೊನ ಆರೋಗ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ದಮ್ಮಿನ ಕಾಟ ಶುರುವಾಗುತ್ತೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಕಡ್ಡದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಭಾರ ಅನಂದುವಿನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಅವನು ಕೂಡ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತನ್ನ ಹೆಗಲಿನ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಮಗನಿಗೆ ಹೊಲದ ಟ್ರೀತೆ ಮುಟ್ಟುಲು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಿತಿ: ಅನಂದುವೇ ಕಲಿಯುವ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಅದುಮಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಅವನು ರಾಮುವಿಗೆ ಕಲಿಯಲು ಬಿಟ್ಟಿರಬಹುದೇ? ಶೇವಗೊನಿಗೆ ಏನೂ ತಿಳಿಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.

ಅವನು ಮತ್ತೆ ಅನಂದುವಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, “ಆರೆ, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರುವ ಬಯಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಮಣಿಸಿಂದ ಕಿತ್ತು ಬಿಸಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮಗಾ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡಲು ರೆಕೆಗಳ ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಕಾಶವೂ ದೂರ ಉಳಿಯತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಲಕೆಗಿನ ಭೂಮಿಯೂ ಕೈಬಿಡುತ್ತದೆ ಕಂಡ್ಬಾ.”

ಈ ಬಾಬತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅನಂದು ತಂದೆಯ ಮಾತನ್ನು ಕಿವಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಒದಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ರಾಮು ಪ್ರಸ್ತರವನ್ನು ಸರಸರನೆ ಓರಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವನಿಗೆ ತುಂಬಾ ಹೆಮ್ಮೆಯ ವಿಷಯ. ಅವನು ಉರುಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಹಸಿವು, ಬಾಯಾರಿಕೆ ಎಲ್ಲವೂ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ವಾಟಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ರಾಮು ತೇಗಳಿಂದ ಹೊಂದಿದ ಸುದ್ದಿ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಅವನು ಅತಿಮರದ ಮುಂದೆ ಉದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. “ರಾಮುವಿಗೆ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಯಶಸ್ವಿಕೊಡು” ಎಂದು ಮೂಗು ಉಜ್ಜಾತ್ತಾನೆ. ಅಮೇಲೆ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಶೇವಗೊ ಅವನಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. “ರಾಮು ಕಲಿತದ್ದು ಸಾಕು. ಈಗ ಅವನನ್ನು ಹೊಲಕ್ಕೆ ಕರೆದುಹೊಂದು ಹೋಗು. ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ಕಲಿತು ಏನಾಗಬೇಕು? ಒದಲು ಬರೆಯಲು ಬಂದರೆ ಸಾಕು.”

“ಅವನು ತುಂಬಾ ಕಲಿತು ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು” ಅನಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

“ಕುಲದ ಹೆಸರು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಂದರೆ ಹೊಲವನ್ನು ಹಾಳುಗೆದಮಾಡುವುದು ಅಲ್ಲವೇ? ಇವತ್ತು ನೀನು ಅತಿಮರಕ್ಕೆ ಉದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚಿ ಬಂದಿರುವೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ರಾಮು ಕ್ಯೇಯಲ್ಲಿ ನೇಗಿಲು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೋ ಅಂದು ನಾನು ಅತಿಮರದ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಉದುಕಡ್ಡಿ ಹಚ್ಚುತ್ತೇನೆ” ಎಂದು ಶೇವಗೊ ತಪ್ಪದೆ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಅಜ್ಞ ಹೀಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆಂದರೆ ಅದು ರಾಮು ಪಾಲಿಗೆ ಕೆಟ್ಟ ದಿನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನು ರಾತ್ರಿ ಅಜ್ಞನ ಬಳಿಯೇ ಮಲಗುವುದು. ಅಜ್ಞನ ಮನಃಫಿತಿ ಸರಿಯಿದ್ದ ದಿನವನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ಅಜ್ಞನಲ್ಲಿ ಕೇಳುತ್ತಾನೆ.

“ಅಜ್ಞ, ನಾನು ಮೊದಲು ಬರೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯತ್ತೇನೆ. ಅಮೇಲೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಕಲಿಯತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಚಿಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ.”

ಶೇವಗೊಗೆ ಇದು ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. “ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನೀನು ಕಲಿ ಮಗಾ.”

“ನನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವಂತೆ ನೀನು ಅಪ್ಪನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೇ?”

“ನಾನು ಹೇಳಿದೆನೆಂದು ಅವನು ನಿನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ತೆಗೆಯುವನೇ?”

“ಅದರೂ ಹಾಗೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ ತಾನೇ? ನಿಮಗೆ ಅದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ಅಂತ ಕಾಣುವುದೆಂದು ನನ್ನನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.”

ಶೇವೆಗೂ ರಾಮುವನ್ನು ಬರಸೆಳೆದು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡ. ಆ ದಿನದಿಂದ ರಾಮುವನ್ನು ಶಾಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸುವಂತೆ ಹೇಳುವುದನ್ನು ಶೇವೆಗೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟನು.

ಒಂದು ದಿನ ಕಟ್ಟಿಗೆ ತರಲು ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಆನಂದು ಮರದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬಿಡ್ಡ. ಪ್ರಚ್ಚಿ ತಪ್ಪಿದ ಆನಂದುವನ್ನು ಅವನ ಜೊತೆಗಾರರು ಆಸ್ತ್ರ್ಯಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಎದೆಬುಡಿದು ಅಳುತ್ತಿರುವ ಕೇಸರಳಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳುವುದೇ ಅಥವಾ ತಲೆ ಚಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಶೇವೆನನ್ನು ತಡೆಯುವುದೇ....? ಯಾರಿಗೂ ಏನೂ ತಿಳಿಯದಾಯಿತು. ರಾಮು ದುಃಖಿಗಂಟಲಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ತಾಯಿಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅಜನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ಚೌನವಾಗಿ ನಿಂತುಕೊಂಡನು.

ಬಹಳ ಕಷ್ಟ, ನೋವು ಅನುಭವಿಸಿ ಆನಂದು ಕೊನೆಗೂ ಸಾವಿನಿಂದ ಪಾರಾದನು. ಆದರೆ ಅವನ ಸೇಂಟಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಬುಲಬಿಲ್ಲದಾಯಿತು. ಈಗ ಅವನು ಎದ್ದು ನಿಂತುಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿದು ತಾನು ಸತ್ತರೆ ಬಳ್ಳಿಯದಿತ್ತಂದು ಆನಂದು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳಾರಂಭಿಸಿದ.

ಆ ದಿನದಿಂದ ರಾಮು ಮಾತ್ರ ಬಾಯಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಕದ ಆ ಪೋರ ವಯಸ್ಸಾದವನ ಹಾಗಾದ. ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಸಸಿ ನಡುವ ದಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ಹಿಂದೆ ಆನಂದು ಬಬ್ಬಿ ದುಡಿದರೆ ಮನ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಆಧಾರವೇ ಈಗ ಕಾಲುಮುರಿದು ಬಿದ್ದುಕೊಂಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ನೆನೆಸಿಕೊಂಡೇ ಕೇಸರಳಿಗೆ ಆತಂಕ. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಶೇವೆನಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಆನಂದು ಏನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಅಳುತ್ತಿದ್ದನು.

ಅವನು ಹೀಗೆ ಅಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲವು ದಿನ ರಾಮು ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು. “ಅಪ್ಪಾ, ಅಳಬೇಡ, ನಾನು ಇದ್ದೇನಲ್ಲ. ನೀನು ಏನೂ ಹೆದರಬೇಡ.”

ತನ್ನ ಮೈದಾಡವಿ ಮಗ ಹೇಳುವಾಗ “ನನ್ನ ಮಗನೇ, ನನ್ನ ಮಗನೇ...” ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಲಾಗದೇ ಅವನು ರಾಮುವಿನ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ನಾಟಿ ದಿನ ಹತ್ತಿರ ಬಂತು. ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಶೇವೆನಾಗಿಗೆ ಚಿಂತೆ ಹತ್ತಿಬ್ಬಿತು. ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವನೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದನು; ಆದರೆ ಅವನಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಹೆಚ್ಚೆ ಇಟ್ಟರೇ ಎದುಸಿರು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಹಿ ನಡುವ ಕಾಯಕವನ್ನು ಅನ್ಯರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಚಿಂತಿಸಿ, ಚಿಂತಿಸಿ ಅವನು ಹುಷ್ಟ ಹಿಡಿಯುವ ಹಂತ ತಲುಪಿದ. ಉಳಿದವರು ನಾಟಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರೂ ಶೇವೆನ ಚಿಂತೆ ಮಾತ್ರ ಬಗೆಹರಿಯಲ್ಲಿ.

“ಆನಂದೂ, ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಸಹಿ ನೇಡಬೇಕಲ್ಲಾ...” ಮನಸ್ಸು ತಡೆಯದೆ ಅವನು ರಾತ್ರಿ ಮಗನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ. “ನಾಟಿ ಕೆಲಸ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದೆ ಉಪಾಯ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ?”

ಆನಂದು ಉತ್ತರ ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಉಪಾಯವೇನೋ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಅವನ ತುಂಡಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಹೇಳಿಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಶೇವೆನಾಗೂ ಅದು ತಿಳಿದಿತ್ತು. ಅವನೂ ಮಾತಿಗೆ ಕಚ್ಚಬಿದ್ದಿದ್ದನು. ಆನಂದುವಿನ ಕಣ್ಣಿಂದ ದಳದಳನೆ ದುಃಖ ಹರಿಯಲಾರಂಭಿಸಿತು. ಶೇವೆನಾಗೂ ಗಂಟಲುಕಟ್ಟಿತು.

“ಮಗನೇ, ನೀನು ಅಳಬೇದ. ದೇವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ...” ಅವನು ದುಃಖ ತಡೆದು ಹೇಳಿದ.

ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿದ್ದ ರಾಮು ಅವರ ಮಾತನ್ನು ಕೆವಿಗೆಂಟ್ಟು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದನು. ತಕ್ಷಣ ಯಾವ ನಿಧಾರಕಷ್ಟ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶೇವೆನಾಗಿಗೆ ಕೆಮ್ಮೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಅವನು ಹೋಗಿ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದುಕೊಂಡನು. ಅವನ ತಳಮಳ ಮಾತ್ರ ಕೆಡಿಮೆಯಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಡುರಾತ್ರಿ ರಾಮು ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕೇಳಿದ.

“ಅಚ್ಚಾ, ನಾಳೆ ನಾವು ಸಹಿ ನೇಡೋಣ, ನೀವು ನನಗೆ ಕಲಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರಲ್ಲ?”

“ಮಗೂ...”

“ಕಲಿಸುತ್ತೀರಿ ತಾನೇ?”

“.....”

“ಅಚ್ಚಾ, ಕಲಿಸುತ್ತೀರಿ ತಾನೇ?”

ಮರುದಿನ ಹೊತ್ತು ಮೂಡುವಷ್ಟರಲ್ಲಿ ರಾಮು ಆನಂದುವಿನ ಹೋಕೆಗೆ ಹೋಗಿ, “ಅಪ್ಪಾ....” ಎಂದು ಕರೆದ. “ಅಪ್ಪಾ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೊಂದಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದ.

ಆನಂದು ಅವನನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾ ನಿಂತುಕೊಂಡ. ನನ್ನ ಕನಸು... ರಾಮುವಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ಉಮೇದು....ಎಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವೂ ಅವನ ಕಣ್ಣನ ಮುಂದೆ ಎದ್ದು ಕಾಣಿಸಿತು. ತಾನು ತುಂಬಾ

ತುಂಬಾ ಕೆಲಿಯುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ರಾಮು ಜೊತೆಗೆ ಅದೇ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ತಾನು ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಬೆಳೆಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವನಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ.

“ನಾಡಿ ಮಾಡಲೇ ಅಪ್ಪಾ?” ರಾಮು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಿದ. “ಅಜ್ಞ ನನಗೆ ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ.”

ಶೇವಗೋ ಬಾಗಿಲ ಬಳಿ ಸಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನಂದುವಿನ ಕಣ್ಣಿನಲ್ಲಿದ್ದ ದುಃಖ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯಿತು. ಅವನು ತುಟಿಯ ಮೇಲೆ ಸಗು ತಂದುಕೊಂಡು ರಾಮುವಿನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕ್ಯಾರ್ಬಾಡಿಸಿದ.

ಪ್ರೀಲಿಕರ ಕಾಲಿಕರು

ಮೀನಾ ಕಾಕೋಡ್ಡರ್ ಅವರು ಕೊಂಕಣ ಭಾಷೆಯ ಖ್ಯಾತ ಕರ್ತೆಗಾತ್ರ. ಅವರ ಮೊದಲ ಕಥಾಸಂಕಲನ ದೊಗರ್ ಚಂವಲ್ಲ. ಅವರ ಸಪನಪುಲಾಂ ಸಂಕಲನಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಅವರ ಹಲವು ಕಥೆಗಳು ಮನುಷ್ಯ ಸಂಬಂಧದ ಎಳೆಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸುತ್ತವೆ. ಅವರು ಕಾರಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಏಂನೇ ಅವಿಲ ಭಾರತ ಕೊಂಕಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರು. ಅವರು ಕೊಂಕಣ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದ ‘ಹೀಗೊಂದು ಕನಕು ಹೀಗಿದೆ ಜೀವನ’ ಕರೆಯನ್ನು ಗೀತಾ ಶಿಷ್ಯೆಯವರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶದೀಕರಣ

ತಾಪತ್ರಯ - ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ - ಶರೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತೊಂದರೆಗಳು

ಅಧಿ ಭೌತಿಕ - ಪಂಚಭೂತಗಳಿಂದಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳು

ಆರ್ಥಿಕ್ ದೈವಿಕ - ದೈವಿಕವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳು

ಉತ್ತರಿಸಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1 ರಾಮು ದೊಡ್ಡ ಸಾಹೇಬನಾಗುತ್ತಾನೆಂದು ಅನಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆತನ ವಯಸ್ಸು ದ ತಂದೆಯವರು ಏನೆಂದರು?

- 2 “ಸಾಹೇಬರು ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವ ಮುಕ್ಕಳು ಅಪ್ಪ ಶಾಲೆಗೆ ಬಂದರೆ ಯಾಕೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ?” ಎಂಬ ರಾಮುವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಆತನ ಆಜ್ಞನು ಪನೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದನು?
- 3 ಶೇವರೆಗೊ ಪನನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿ ಕಸಿವಿಸಿಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದನು?
- 4 ಶೇವರೆಗೊ ಅತ್ಯಿಮುರದ ಮುಂದೆ ತಾನು ಖಾದುಕಟ್ಟಿ ಹಚ್ಚುವುದು ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ?

ಪರಿವರ್ತೀಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸಂಯುಕ್ತವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಳವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತೀಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಧಾರಾಕಾರವಾಗಿ ಮಣಿ ಸುರಿದುದರಿಂದ ರೈತನ ಕೃಷಿ ನಾಶವಾಯಿತು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉತ್ತಮ ಅಂತ ಗಳಿಸಿದಾಗ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು.

ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರೆದು ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ

- ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಬಂದ ಪಾತ್ರಗಳೆಂಬೆಂದು ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಾಟಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸಿರಿ.

ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ ಮಾಡಿರಿ

- ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟವಾದ ಪಾತ್ರದ ಪಾತ್ರಚಿತ್ರಣ ಮಾಡಿರಿ.

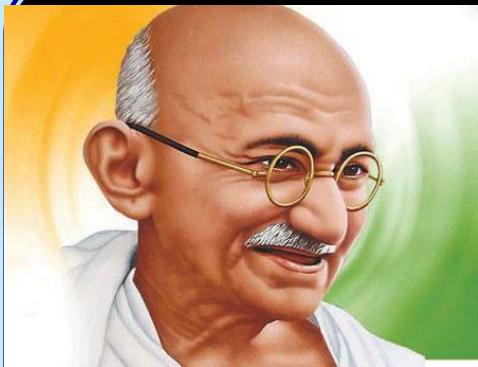
ಟಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಕ ಉದ್ಯಾನವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದರ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಾಧಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದಮ್ಯ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ರಾಮು ಕೊನೆಗೆ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಾ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾನಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಅವನ ಜೀವನ ಹೇಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿರಬಹುದು? ಖಾಹಿಸಿ ಕರೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಕಾರ್ಯಕ ನಿಷ್ಠೆ

ಬಾರಿಸ್ಟರ್‌ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಎಪ್ಪು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದೋ ಅಷ್ಟೇಲ್ಲ ಸರಳತೆಯನ್ನು ನಾನು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದೆ. ಕೆಲವಾದರೂ ಕುಚಿಕ ಮೇಜುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾಡಿದ ಬದಲಾವಣೆ ಬಾಹ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂತರಂಗದ್ವಾಗಿತ್ತು. ದೇಹಶ್ರಮದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೇಲ್ಲ ನಾನೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಇಚ್ಛೆ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನೂ ಅದೇ ನಿಯಮಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ನಾನು ಬೆಳೆಸತ್ತೊಡಗಿದೆ.

ಅಂಗಡಿಯ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದರ ಬದಲು, ಕೊನೆಯವರ ಕ್ರಮದಂತೆ ನಾವು ಹೊಟ್ಟು ತೆಗೆಯದ ಗೋಧಿಯಿಂದ, ಹುಳಿ ಹಿಡಿಸದೆಯೇ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿಯೇ ವರಾಡತೋಡಿದೆವು. ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದ್ದ ಗೋಧಿಯ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನವುಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೀಸಿದ ಗೋಧಿಯ ಹಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಸರಳತೆ, ಅರೋಗ್ಯ, ಮುತ್ವಯ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕೆಂದು ಯೋಜಿಸಿದೆವು. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಪಕು ಪೌಂಡಿಗೆ ಒಂದು ಕೈಯಿಂದ ಬೀಸುವ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡೆ. ಅದರ ಕಬ್ಬಿಣದ ಚಕ್ರವನ್ನು ತಿರುಗಿಸಲು ಒಬ್ಬಿಗೆ ಬಹಳ ಭಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇಬ್ಬರು ತಿರುಗಿಸಲು ಬಹು ಸುಲಭವಾಗಿತ್ತು. ನಾನು, ಪ್ರೋಲಕ್ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಆಗಾಗ ನನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯೂ ಬೀಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಬೀಸುವ ಕಾಲ, ಅವಕು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅಡಿಗೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲವಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮತಿ ಪ್ರೋಲಕ್‌ರು ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಆಕೆಯೂ ನಮ್ಮ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿ ಕೊಂಡರು. ಬೀಸುವುದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲಾಭದಾಯಕವಾದ ವ್ಯಾಯಾಮವಾಯಿತು. ಈ ಕಾರ್ಯಕವನ್ನೇ ಆಗಲೆ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ಕಾರ್ಯಕವನ್ನೇ ಆಗಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಲಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಹೇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಆಟ, ವಿನೋದವಾಗಿತ್ತು. ಆಯಾಸವಾದ ಕೊಡಲೇ ಅವರು ಬಿಟ್ಟು

ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೂ ಮತ್ತು ಇತರರ ಮಕ್ಕಳೂ ಎಂದಿಗೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹಿಂದೆಗೆಯಲ್ಲಿ. ಸೋಮಾರಿಗಳು ಇರಲೇ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಂದಿ ಸಂತೋಷದಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಗೆಂಬುವವರಾಗಲಿ, ಅಯಾಸವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳುವವರಾಗಲೇ ಇದ್ದು ನನಗೆ ನೇನಪಿಲ್ಲ.

ಮನೆಯನ್ನ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಬ್ಬ ಆಳನ್ನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವು. ಅವನು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಂಸಾರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನಂತೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದ. ಹುಡುಗರು ಅವನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪೌರಸಭೀಯವರು ನಿಯಮಿಸಿದ್ದ ರುಧಾಡಮಾಲಿ ಮಲವನ್ನ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊಂಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅನಂತರ ನಾವೇ ಪಾಯಿಖಾನೆ ಗೃಹವನ್ನ ಶುದ್ಧಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವು. ಆಗೇ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇದು ಒಳ್ಳಿಯ ಅಭ್ಯಾಸವಾಯಿತು. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ರುಧಾಡಮಾಲಿ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಜ್ಞಾನವೂ ಅವರಿಗೆ ಚೈನ್ಯಾಗಿ ಆಯಿತು. ಜೊಹಾನ್ಸ್‌ಬಾರ್‌ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಕಾಯಿಲೆ ಬೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಬಿದ್ದರೆ ಹುಡುಗರೇ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅವರ ಶುಶ್ಲಾಙ್ಕಣೆಯನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಉದಾಸೀನನಾಗಿದ್ದನೆಂದೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದನ್ನ ಬಲಿಕೊಡಲು ನಾನು ಹಿಂದೆಗೆಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಣವಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅವರು ಆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನ ಆಗಾಗೆ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾನು ತಪ್ಪಿತಸ್ಥನೆಂದು ಒಷ್ಣೆಂದು. ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಇಷ್ಟವೇನೋ ನನಗೆ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಲು ನಾನೇ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಆಗಿಂದಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಎಡರು ತೊಡರು ಬರುತ್ತಲೇ ಇತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಪಾಠಗಳನ್ನ ಹೇಳಿಕೊಡಲು ನಾನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಉಪಾಧನ್ಮೂಲ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಅವರನ್ನ ನನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕಳೇರಿಗೂ, ಕಳೇರಿಯಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಮನೆಗೂ ಒಟ್ಟು ಇದು ಮೈಲಿ ದೂರ ನಾನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೊಂಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ತಕ್ಕಂತಹ ವ್ಯಾಯಾಮವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ತಿರುಗಾಟದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಜತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಇದ್ದು ನಷ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನ ಸೆಕೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮವನ್ನ ಕೊಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿದ್ದ ಹೀರಾಲಾಲ್‌ನ ಹೊರತು, ಜೊಹಾನ್ಸ್‌ಬಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ನಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿಯೇ ಬೆಳೆದರು. ನಾನು ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಂಟೆಯನ್ನಾದರೂ ಅವರಿಗೆ ತಪ್ಪದೆ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಆದಶಕವಾದ ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಮತ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು

ಪುಸ್ತಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡಿಸಲು ನಾನು ಸರಿಯಾದ ಪರಾದನ್ನು ಮಾಡಲೀಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನಗೂ ವಿಷಾದವಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಹಿರಿಯ ಮಗ ತನ್ನ ದುಃಹವನ್ನು ನನ್ನೊಂದಿಗೂ ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿಯೂ ವೃತ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಉಳಿದ ಮಕ್ಕಳು ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವೆಂದು ನನ್ನ ಈ ತಪ್ಪನ್ನು ಉದಾರ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಮಸ್ತಿಷಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಾನೇನೂ ದುಸ್ಪರಿಯಾದ ವ್ಯಧಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಆದಶಾ ತಂದೆಯಾಗಲೀಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂಬುದೊಂದೇ ವ್ಯಧಿ. ಆದರೆ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಸಮಾಜ ಸೇವೆಯಾವುದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದೆನೋ, (ನಾನು ಭಾವಿಸಿದುದು ತಪ್ಪು ಇರಬಹುದು) ಆ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಅವರ ಪುಸ್ತಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಾನು ಬಲಿಗೊಳ್ಳಿಸೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅವರ ಚಾರಿತ್ರ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು, ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಲೀಲ್ಲವೆಂಬುದು ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪರಾದ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರೋಫೆಕನ ಅವಶ್ಯಕ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪನಾದರೂ ದೋಷಗಳು ವೃತ್ತವಾಗಿದ್ದರೆ, ಅವು ಮಕ್ಕಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವ ದೋಷಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ.

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೆಡುಕೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ಪ್ರೋಲಕರಿಗೂ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ತೀವ್ರವಾದ ವಾಗ್ಣಾದವುಂಟಾಗುತ್ತತ್ತು. ಎಂಳಿ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಯೋಚಿಸುವುದನ್ನು, ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವ ಭಾರತೀಯ ಪ್ರೋಫೆಕರು, ತಮಗೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ದ್ಯುಮಂಜಸಗುತ್ತಾರೆಂಬುದು ನನ್ನ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕುಲಧನದಿಂದ ವಂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರನ್ನು ದೇಶದ ಸೇವೆಗೆ ಅನಹರಣನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನನಗೇ ಈ ದೃಢವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗಲ್ಲಿಲ್ಲ ಗುಜರಾತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದು ಪ್ರೋಲಕೋರಿಗೂ ಎಂದಿಗೂ ಒಟ್ಟಿಗೆಯಾಗುತ್ತಿರಲ್ಲಿ. ಮಕ್ಕಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಹಾಕು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳ ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ವಿಶ್ವಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಂತಹ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತರೆ, ಜೀವನದ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಅವರು ಇತರರಿಗಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವರೆಂದು ಅವರು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೇಮವನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ವಾದಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳೇ ಸರಿ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದೆನೋ ಅಥವಾ ಅವರೇ ನನ್ನದು ಹತಮಾರಿ

ಸ್ವಭಾವವೆಂದು ನನ್ನ ಕೈಬಿಟ್ಟರೋ ನನಗೆ ನೆನಪಿಲ್ಲ. ಇದು ನಡೆದುದು ಇಪ್ಪತ್ತು ವರುಷಗಳ ಕೆಳಗೆ. ನನ್ನ ಅನುಭವದಿಂದ ನನಗೆ ಆಗ ಇದ್ದ ಮನೋಭಾವಗಳೇ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ದೃಢವಾಗುತ್ತಿವೆ. ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಸ್ತರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದುದರಿಂದ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರೂ, ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಾತೃಭಾಷೆಯ ಜ್ಞಾನ, ಅವರಿಗೂ ದೇಶಕ್ಕೂ ಮಂಗಳವನ್ನೇ ಉಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿತ್ತಿದ್ದರೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದಷ್ಟು ಪರದೇಶಿಯರಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತನಾಡುವ ಅನೇಕ ಮಿಶ್ರರೋಂದಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕವುಂಟಾಗುತ್ತಿದ್ದುದರಿಂದಲೂ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲು ಮತ್ತು ಬರೆಯಲು ಶತ್ರುರಾಗಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ದ್ವಿಭಾಷಿಗಳೇ ಆದರು.

*****

ಮೇಲಿನ ಭಾಗವು ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಗೊರೂರು ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರರು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವಿಶದೀಕರಣ

ಕೂನೆ	- ಲೂಯಿಸ್ ಕೂನೆ ಜಮ್‌ನಿಯ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಕೃತಿ ವೈದ್ಯ. ಜಲ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕ.
ಜೊಹಾನ್ಸ್‌ಬಿಗೋಂ ಪ್ರೋಲಾಕ್	- ದಕ್ಷಿಣ ಆಷ್ಟಿಕಾದ ಒಂದು ಪ್ರದೇಶ - ಗಾಂಥಿಜಿಯವರು ದಕ್ಷಿಣ ಆಷ್ಟಿಕಾದ ಜೊಹಾನ್ಸ್‌ಬಿಗೋಂನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹೆನ್ರಿ ಪ್ರೋಲಾಕ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಮಿಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಲಾಕ್ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಕುಟುಂಬದ ಗೆಳೆಯರಾಗಿದ್ದರು.

ಉತ್ತರಿಸಿ

ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಗಾಂಥಿಜಿಯವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಶುದ್ಧತೆಯ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೇಗೆ ಮನದಷ್ಟು ಮಾಡಿದರು ?
2. ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಮಕ್ಕಳು ಗಾಂಥಿಜಿಯವರನ್ನು ಆಕ್ಸ್‌ಎಪಿಸಲು ಕಾರಣವೇನು ?
3. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ನಿಲುವೇನು ?
4. ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಲಭಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತರಾದದ್ದು ಹೇಗೆ?

ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬರೆಯಿರಿ

- ನಮ್ಮ ಶಾಖಾಲಯವನ್ನು ನಾವೇ ಶುದ್ಧ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ರೂಪಮಾಲಿ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ ಅಸಹ್ಯವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಾಂಥಿಜಿಯವರ ಈ ಮಾತಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಗೌರವದ ಸುರಿತು ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಉಯಕವೇ ಕೈಲಾಸ’ – ಎಂಬ ಗಾದೆ ಮಾತನ್ನು ಪಾಠದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವೇ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು’ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾಠಭಾಗದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಥಿಸಿ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ರೂಪಾಂತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಡಾ. ಎ.ಪಿ.ಜಿ. ಅಬ್ದುಲ್ ಕಲಾಂರವರ ಆತ್ಮಕಥೆಯ ಭಾಗವೊಂದನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜೀವನಚರಿತ್ಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿರಿ.

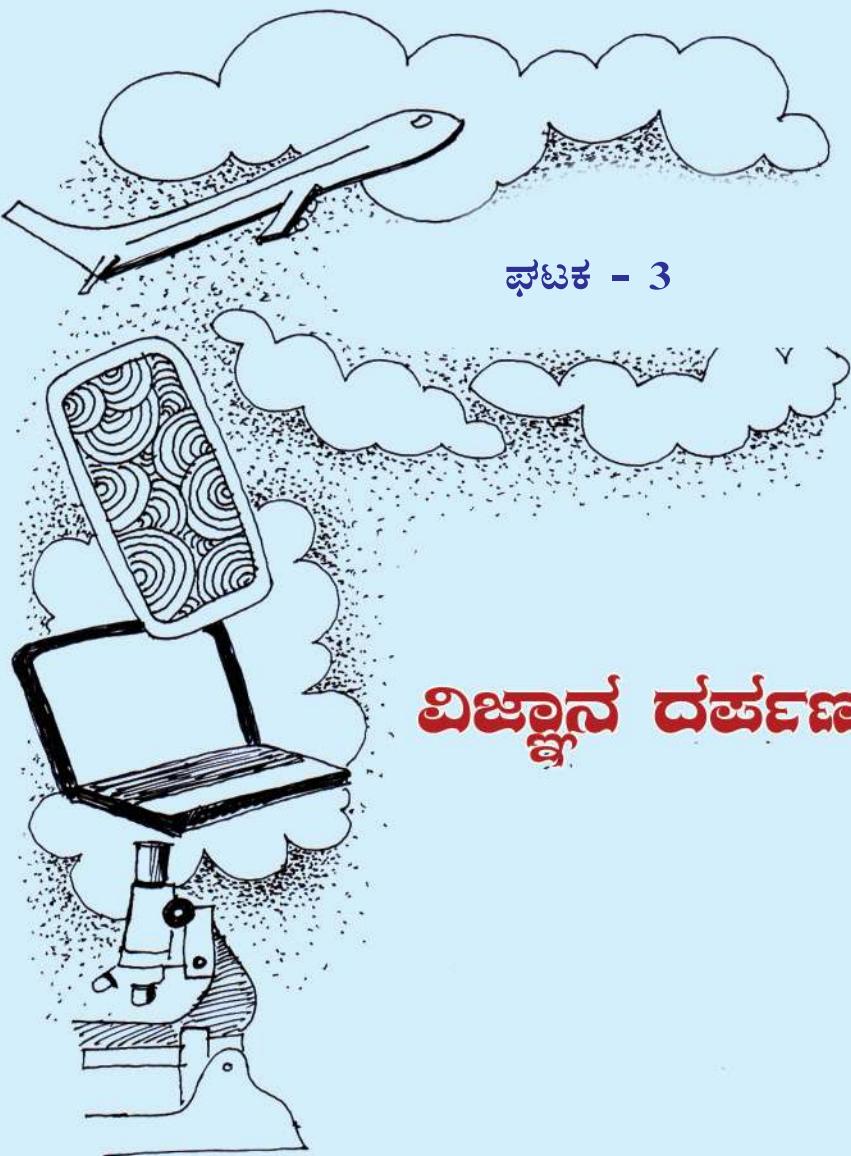
ನಾನೆಷ್ಟು ದ್ಯುಮ್ಯಂ ತಂದುಕೂಂಡರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧಿರನಾಿಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಇಪ್ಪತ್ತೆ ದು ಸ್ವಧಾರಣಾಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಪಡೆದ ಕ್ರಮಾಂಕ ಒಂಬತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ ಬೇಸರಗೊಂಡೆ. ಭಾರತೀಯ ವಾಯುದಳದಲ್ಲಿ ಸೇರಣಡೆಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ ನನಗೆ ತಪ್ಪಿಮೋಣಿತು. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತಲೆಗೆ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡ ನಾನು ವ್ಯಾಟಿಕೆಶದತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ಪವಿತ್ರ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾನ ಮಾಡಿ ಆನಂದ ಪಡೆದೆ. ಬಳಿಕ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿದ್ದ ಆಶ್ರಮದತ್ತ ಸಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ತೀರಾ ಬಸವಳಿದ್ದೆ. ನನಗೆ ಮನಃಶಾಂತಿ ಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ ಅಳವಡಿಸಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಗದ್ಯಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿರಿ.

ಮಗೂ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಇಷ್ಟ ಸಿಗಬಹುದೆಂಬ ಮಾತು ನೆನಪಿದೆಯಲ್ಲವೇ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟ ಒದು ಉತ್ತಮ ಅಂಕ ಗಳಿಸು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶೈಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯನಿಸು ನಾಲ್ಕುಮಂದಿ ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ಭಲಾ ಎನ್ನುವಂತೆ ಬದುಕು ಆಗ ಬಂಧುಗಳಿಗೂ ಗುರುಹಿರಿಯರಿಗೂ ಹೆಮ್ಮೆ ಎಂದು ಅಮ್ಮ ಹೇಳಿದಳು

ವಿಜ್ಞಾನ - 3

ವಿಜ್ಞಾನ ದರ್ಶಕಣ

ಮೇಲಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ನಿಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ
ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಬರೆದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರಿ.

ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ

- ಅನಂದಕಂದ

ಕಾಣದಿರುವ ಕಲ್ಪಣಾಶಕ್ತಿಗಳ ಕೂಡಲು ಹಣಗುವೆ ಸೀ

ಬಾನು - ಭೂಮಿಗಳ ಅಳೆದು ಬಳಚುತ್ತಿಹೇ ಧಣು ಧಣು ವಿಜ್ಞಾನಿ!

ಂ

ಗಾಳಿಯನ್ನು ಮನೆಯಾಳಿಸಂತೆ ಮಾಡಿದೆಯೋ ಮಾಡಿಗಾರ-

ಜಾಳು - ಉಗಿಯೊಳಗಡಗಿರುವ ಅಮಿತಬಲ ಕಂಡ ನೋಡಿಗಾರ-

ಹರಿವ ನೀರೊಳಗೆ ಹುಡುಗಿ ಕುಳಿತ ಹೆಮ್ಮೆಂಜ ಹುಡುಕಿದವನೀ...

ಬಾನು - ಭೂಮಿಗಳ ಅಳೆದು ಬಳಚುತ್ತಿಹೇ ಭಲೆ ಭಲೆ ವಿಜ್ಞಾನಿ!

ಎ

ಸಾವಿರ ಗಾವುದ ದೂರ ಕತೆಯ ಚುಳಿತಲ್ಲಿಯೆ ಕೇಳಿಸುವೆ-

ಸಾವಿರ ಸಾವಿರ ಯೋಜನದಾಟವ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕೇಳಿಸುವೆ

ಜೀವ-ಜೀವಗಳ ತಾಪ-ನೆಲೆಯ ತಪದಿಂದ ಕಂಡ ಮೌನಿ...

ಬಾನು - ಭೂಮಿಗಳ ಅಳೆದು ಬಳಚುತ್ತಿಹೇ ಧಣು ಧಣು ವಿಜ್ಞಾನಿ!

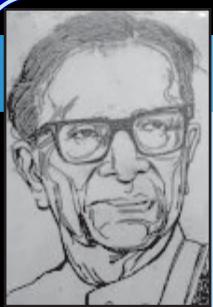
ಇ

ಮಾನವರಿಗೆ ಬಾನೊಳು ಹಾರಾಡುವ ತ್ರಾಣವಿತ್ತ ಧೀರ-

ಅಣುವಿನೊಳಡಗಿಹ ಅನಂತಶಕ್ತಿಯ ತುಡುಕ ಹಿಡಿದ ವೀರ!

ತಿಂಗಳ ಲೊಕಕೆ ತೆರಳಲು ಕಟ್ಟುತ್ತಲಿರುವೆ ನನಸಿನೇಣೆ...

ಬಾನು - ಭೂಮಿಗಳ ಅಳೆದು ಬಳಚುತ್ತಿಹೇ ಭಲೆ ಭಲೆ ವಿಜ್ಞಾನಿ!

ಕರಿಂದಲಿಂಗರು

ಬೆಂಗಳೇರಿ ಕೃಷ್ಣಶರ್ಮ ಇವರು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೋಕಾಕ ತಾಲುಕಿನ ಬೆಂಗಳೇರಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಂಣನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ‘ಅನಂದಕಂದ’ ಎಂಬುದು ಇವರ ಕಾವ್ಯನಾಮ. ಖ್ಯಾತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಿರಿವ ಇವರು ಸುದಶನ, ಮಗಳ ಮದುವೆ, ರಾಜಯೋಗಿ, ಅಶಾಂತಿಪವರ ಮೊದಲಾದ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನೂ, ಮುದ್ರನಮಾತ್ರ, ಅರುಣೋದಯ, ಒಡನಾಡಿ, ಕಾರಪಣ್ಣಮೇ, ನಲ್ಲಾಡುಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕವನಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ, ಮಾತನಾಡುವ ಕಲ್ಲು, ಕಳ್ಳರಗುರು ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು ಮೊದಲಾದ ಕಥಾಸಂಕಲನಗಳನ್ನೂ ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಮಗಳ ಮದುವೆ ಕಾದಂಬರಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಮುಂಬ್ಯೆ ಶರಕಾರದ ಪ್ರಫೆಮ ಬಹುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮಿಯೂ ಆಗಿದ್ದ ಇವರು ಸ್ವಧರ್ಮ ಹಾಗೂ ಜಯಕನಾಡಿಕ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಸಂಪಾದಕರಾಗಿದ್ದರು. ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಂಜಿನಿಯರಲ್ಲಿ ಜಯಂತಿ ಎಂಬ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ ಮುನ್ದೆಸಿದ್ದರು. ಕನಾಡಿಕ ರಾಜ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಳಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಇವರು ಭಾಜನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೈಕ್ಯನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯ ಸ್ಥಾನ ಇವರಿಗೆ ಸಂದ ಗೌರವ. ಕನಾಡಿಕ ಏ.ವಿ.ಯು ಇವರಿಗೆ ಡಿ.ಲಿಟ್ ಪದವಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಗೌರವಿಸಿದೆ. ‘ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ’ ಕವನವನ್ನು ಇವರ ‘ಜಯಂತಿ’ ಮಾಸಪತ್ರಿಕೆಯಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಶದೀಕರಣ

ಗಾವ್ಯದ, ಯೋಜನ - ದೂರವನ್ನು ಅಳುತ್ತುವ ಪ್ರಮಾಣ

ಗಾವ್ಯದ - ಸುಮಾರು ಆರು ಚ್ಯಾಲ್

ಯೋಜನ - ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು ಚ್ಯಾಲ್

ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ.

- 1 ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಾಂತಿ ಇಡೀ ಲೋಕವನ್ನೇ ಆವರಿಸಿದೆ ಎನ್ನವುದನ್ನು ಕವಿ ಹೇಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ?
- 2 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿಕೆ ತೆರಳಲು ಕಟ್ಟುತ್ತಲೆಯೇ ನನಸಿನೇಣಿ
- ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕರಿಯ ಉದ್ದೇಶಿಸಿರುವುದು ಏನನ್ನು?
- 3 ಕವನದಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದಿರುವ ವಿಜ್ಞಾನದ ಆವಿಷ್ಕಾರದ ಸುಳುಹುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರಿ.

ಆಶಯ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ವಿಜ್ಞಾನಿಗೆ’ ಕವನದ ಆಶಯವನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

- ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಸಾಲುಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.
- ಹರಿವ ನೀರೋಳಗೆ ಹುದುಗಿ ಕುಳಿತ ಹೇಮ್ಮೆಂಚ ಹುಡುಕಿದವನೀ....
  - ಜೀವ-ಜೀವಗಳ ತಾಪ್-ನೆಲೆಯ ತಪಡಿಂದ ಕಂಡ ವೌನಿ....

ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ದ್ಯುಸಂದಿವ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಕವನದ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಅಲ್ಲಿಂ ತಯಾರಿಸಿರಿ

- ಅಂತಜಾರಲದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಭಾವಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂದವಾದ ಅಲ್ಲಿಂ ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಫೋಷಣವಾಕ್ಯ ತಯಾರಿಸಿರಿ

- ವಿಜ್ಞಾನದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಸಾರುವ ಫೋಷಣವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಕವನ ರಚಿಸಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕವನ ರಚಿಸಿರಿ.

ಇದು ವಿಜ್ಞಾನರೂಗು. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೈಸಿಗಿಕವಾದ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆ ಆಗ್ನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇಂದು ಹೊಸ ಸಂಶೋಧನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ಮೂಡಿಬಂದವುಗಳು ನಿಮ್ಮ ಜೀವನ ಸಂಘಾತಿಗಳಾಗಿವೆ. ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಕಾಳಜಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಯಂತ್ರಾವಿಷ್ಣುರುಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಗಮನ ಹರಿದಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಒಳಿತನ್ನು ಬಳಸಿ ಕಡುಕನ್ನು ಕಡೆಗಳಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಅಂತಹ ಚಿಂತನೆಗೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಕಾಲದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲ ಬಂದಿಗಳಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸತನ್ನು ಮುಡುಕಬೇಕು, ಹಳತನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ತತ್ತ್ವ ನಿಮ್ಮದಾದರೆ ಎಪ್ಪು ಒಳ್ಳೆಯದು; ಕಣಕಣಕ್ಕೂ ನಿಮ್ಮ ಮೇಲೆ ದುಪ್ಪರಿಹಾಮ ಬೀರುವ ನವನವೀನ ಉತ್ಸನ್ಗಳ ಸೌಂದರ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗುವ ಈ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಜನತೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಸೋಡಬೇಕಾದುದು ಅಶ್ವಗತ್ತಿ. ಮಾನವ ಕುಲದ ಉಳಿವಿಗಾಗಿ ಪ್ರಯೋಜನಿಸುವ ಕಾರ್ಯ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು.

ಮೊಳೆಕೆಯ ಸಿರಿ

ಅಂದು ಕ್ಯಾಲಿಪ್ರೋನೀಕಾರ್ಯ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನ್ ಅಫ್‌ ಟೆಕ್ನಾಲಜಿಯ ಬೆಕ್ಕೋಮ್ಯಾನ್‌ ಸಭಾಂಗಣ ಜನರಿಂದ ಕಿಕ್ಕಿರಿದಿತ್ತು. ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಸಂಶೋಧಕರ ಮತ್ತು ಹಲದ ಕಣ್ಣಗಳು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನೆಟ್‌ಡಿಫ್‌ಪ್ರೈಸ್‌ ಆ ವಿಶಾಲ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂಬದಿ ಪರದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೇನೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನು ಯಾವುದೇ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಕಟಣೆ ಮೊಳೆಗನ್ತಿತ್ತು. ಇದೇ ಸಭಾ ಸದನ ಉಸಿರು ಬಿಗಿಹಿಡಿದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಮುಖ್ಯ ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಿರುಬೇಕಾದರೆ.....

ಹೊರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪಸ್‌ಗೆ ಬಂದ ಕಾರಿನೊಳಗಿನಿಂದ ‘ಮಿನಿಕಾರು’ ಇಳಿಯಿತು. ಯಾವ ಸ್ವಾಗತದ ಉಪಚಾರಕ್ಕೂ ಕಾಯದ ಆ ವಾಹನ ರೊಯ್ಯಾ ರೊಯ್ಯನೆ ಸಭಾಂಗಣಕ್ಕೆ ನುಗ್ಗಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಗೌರವದಿಂದ ಎದ್ದು ನಿಂತು ಅತಿಥಿಯನ್ನು ಕರತಾಡನಗಳೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಾಗತಿಸಿದರು. ಸಾವಿರಾರು ಕ್ರೇಗಳು ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ತಾಡನದ ಮೊರೆತ ಒಂದ್ದೆದು ನಿಮಿಷ ನಿಲ್ಲಲಿಲ್ಲ. ಸೀದಾ ವೇದಿಕೆ ಏರಿದ ಆ ವಾಹನ ವೇದಿಕೆಯ ನಡುಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಕೊಂಡಿತು. ಆ ವಾಹನ ಈ ಜಗತ್ತು ಕಂಡ ಒಂದು ಅತ್ಯಧಿಕ ಗಾಲಿಕುಚಿಂ. ಈ ಗಾಲಿ ಕುಚಿಂಗೆ ಆತುಕೊಂಡು ಕುಲಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಜಗತ್ತಿನ ಅತ್ಯಂತ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಹಾಗೂ ಮೇಧಾವಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಡಾ. ಸ್ಟೀಫನ್ ಹಾಕಿಂಗ್.

ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಿಂದ ಗಾಲಿ ಕುಚಿಂಗುಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿರುವ, ಮೋಟರ್ ನ್ಯೂರಾನ್ ಸಮಸ್ಯೆಯಿಂದ ಬಳಲುತ್ತಿರುವ ಈ ಶರೀರ ಕ್ಯಾಲಿಪ್ರೋನೀಕಾರ್ಯ ಮಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮನಸ್ಸು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್‌ನೇ ನೀಹಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೇಲಾಡುತ್ತಿರುತ್ತದೆ; ಇಲ್ಲವೇ ಕೃಷ್ಣರಂಧ್ರದ ಕತ್ತಲ ಒಳಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಅಂದೂ ಅಷ್ಟೇ, ಅಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ್ದ ಸಾವಿರಾರು ಮಂದಿಗೆ ಖಗೋಲ ಮಂಡಲದ, ಅಂದರೆ ನಾವು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ‘ವಿಶ್ವ’ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಅವಿಲ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಹಂಟ್, ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಾವಿನ ಚಿಶ್ವದಶರ್ವವನ್ನೇ ಈ ಮಹಾನುಭಾವ ಮಾಡಿಸಿದ.

ಮೊದಲೇ ಧ್ವನಿ ಮುಖ್ಯ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಉಪನ್ಯಾಸವು ಗಾಲಿ ಕುಚೆಗೆ ಅಥವಡಿಸಲಾಗಿದ್ದ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಿಂದ ಬಿತ್ತರವಾಯಿತು. ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಉಪನ್ಯಾಸದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಅವಕಾಶ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಾಕಿಂಗ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಲಭಾಗಕ್ಕೆ ತಲೆ ಬಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಹಾಕಿಂಗ್ ಅವರ ಗಲ್ಲಿದ ಭಾಗದ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಕಂಪ್ಯೂಟರೊನ ಕಸರನ್ನು ಚಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕಣ್ಣಿನ ಭಾಗದ ಈ ಸ್ವಾಯುಗಳ ಚಲನೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ತುಂಬಲಾಗಿರುವ ಒಂದೊಂದೇ ಪಡವನ್ನು ಆಯ್ದು ಪ್ರೋಟಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಯದ ಬಳಿಕ ಅವರು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನ ಮೂಲಕ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಭೂಮಿಯಿಂದಾಚೆ ಸದಾ ಇಂತಹ ಹಾಕುತ್ತಿರುವ ಹಾಕಿಂಗ್ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಗ್ರಹಗಳ ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯೊಂದು ಎದುರಾಯಿತು. ‘ಅನ್ಯಗ್ರಹ ಜೀವಿಗಳು ಇರುವುದು ನಿಜ. ಆದರೆ ಅವುಗಳ ಜತೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ಉಸಾಬರಿಗೆ ಹೋಗದಿರುವುದೇ ಲೇಸು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವು ಭೂಮಿಗೆ ಕಾಲಿಟ್ಟರೆ ಅಪಾಯ ಕಾದಿಟ್ಟ ಬುಕ್ತಿ. ಈ ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಟುಕದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರ ಹಾಗೆಯೇ ಬೇರೆ ಜೀವಿಗಳೂ ಇರಬಹುದು. ಈ ಜೀವಿಗಳು ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಹೆಚ್ಚೆ ಇಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು’ ಎಂದು ಮಿತವಾದ ಶ್ಲೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು.

ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂತು. “ಈ ಭೀಕರ ರೋಗ ತಗಲಿದರೂ ನೀವು ಸಾಧನ್ಯ ಗೆದ್ದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಭವಿಸಿದ ನೋವೇನು?” 69ರ ಪ್ರಾಯದ ಹಾಕಿಂಗ್ ಸುಮಾರು 15 ನಿಮಿಷದ ನಂತರ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಟಿಸಿ ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ‘ಈ ರೋಗದಿಂದ ಬಳಲ್ಪುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುವ ನೋವು ಇಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳ ಜತೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಆಟ ಆಡಲು ಆಗದು ಎನ್ನುವ ನೋವು ಮಾತ್ರ ನಷ್ಟದು. ಅದು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಾನು ತುಂಬಾ ಅದ್ಯಾಷ್ಟವಂತೆ ನನ್ನ ಅಂತರ್ಭೂತಿ ಮೂಲಕ ನಾನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ’ ಎಂದರು. 45 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಸಾಮಾನ್ಯ ಕದ ತಟ್ಟಿ ಬಂದಿದ್ದ ಹಾಕಿಂಗ್ ಅವರ ಈ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಕ್ಕೊಮ್ಮಾನ್ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಚಪ್ಪುತ್ತಿಯ ಮೊರೆತೆ. ಭಾವುಕರ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು, ಯುವ ಸಮುದಾಯದ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಹೊಳಪು..

1942 ಜನವರಿ 8, ಇಡೀ ಮಾನವ ಜಗತ್ತಾ ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುವ ಡಾ. ಸ್ಟೀಫನ್ ಹಾಕಿಂಗ್ ಅವರ ಜನ್ಮದಿನ. ಈ ದಿನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷತೆ ಇದೆ. 300 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದೇ ದಿನಸದಂದು ಇಟಲಿಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಗೆಲಿಲಿಯೋ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಸ್ಟೀಫನ್ ಜನಿಸಿದ್ದ ಏರಡನೇ ಮಹಾಯಾದ್ವಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಭಾಗ ಯುದ್ಧ ಭಯದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತಿತ್ತು. ಹೀಗಾಗಿ, ಸ್ಟೀಫನ್ ನ ತಂದೆ ಫ್ರಾಂಕ್ ಹಾಕಿಂಗ್ ಮತ್ತು ತಾಯಿ ಇಸಬೆಲ್ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತಮದ ಸಂಪ್ರಮೆರಲಿಲ್ಲ. ಇಸಬೆಲ್ ಮಗನನ್ನು ಹೆರಲು ಲಂಡನ್‌ನಿಂದ ಆಕ್ರೋಫ್ಲೋರ್‌ಗೆ ಓಡಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಕಾರಣ ಆಕ್ರೋಫ್ಲೋ ಮೇಲೆ ಬಾಂಬ್ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹಿಟ್ಟಿರು

ಭಾಷೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದನಂತೆ. ಹಾಕಂಗೋಗೆ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ಇಡೀ ಕುಟುಂಬ ಸೇಂಟ್‌
ಅಲ್ಪನ್‌ ಎಂಬ ನಗರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾಂತರಗೊಂಡಿತ್ತು. ಯುದ್ಧ ಮುಗಿದದ್ದರಿಂದ ಹಾಕಂಗೋ ಸೇಂಟ್‌
ಅಲ್ಪನ್‌ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿದರು.

ಹಾಕಂಗೋ ತನ್ನ ಬಾಲ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ದಾಟತೊಡಗಿದಂತೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯದ
ಲಕ್ಷಣಗಳು ಕೊಂಚ ಕೊಂಚವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರತೊಡಗಿದವು. ತೆಳ್ಳಿಗಿನ ದೇಹದ ಅವರು
ಅರೋಗ್ಯವಂತ ಮಕ್ಕಳ ಮಧ್ಯ ನಿಂತರೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ದೊಗ್ಗೆ ಷರಣು
ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋದರೆಂದರೆ ವಿಲಕ್ಷಣ ಮನುಷ್ಯವನಂತೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ವರ್ಯಸ್ನ
ಹತ್ತು ಉರುಳಿದರೂ ಮಾತು ಅಸ್ವಸ್ಥವಾಗಿಯೇ ಇತ್ತು. ಧ್ವನಿಯೂ ಕೀರಣಿತ್ತು. ಅವರ
ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸಹಪಾಲಗಳು ‘ಹಾಕಂಗೀಸ್’ ಎಂದು ಗೇಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಾವುದಕ್ಕೂ
ಕಿವಿಗೊಡದ ಹಾಕಂಗೋ ತಮ್ಮ ಪಾಡಿಗೆ ತಾವಿರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಅದ್ದುತ್ತ
ಪ್ರತಿಭಾವಂತರಾಗಿದ್ದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವ್ಯಂದಕ್ಕಾ ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನವರಾಗಿದ್ದರು.

1959ನೇ ಇಸವಿ, ಆಗ ಹಾಕಂಗೋಗೆ 17 ವರ್ಷ ಕಾಲೇಜು ಸೇರುವ ಹರಯ. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್‌
ಯುನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಾಲೇಜು ಅವರ ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಂದು ಸೀಟು
ಸುಲಭವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಪ್ರವೇಶ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾಕಂಗೋಗೆ ಆ
ಪರೀಕ್ಷೆ ಕಷ್ಟವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ತೋರಿ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶ ಪಡೆದರು.

ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಂಗೋ ಮುಂಬೊಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ
ಕಾಲದಲ್ಲಿ ‘ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನ’ ದಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಡ್‌ಹಾಯ್ಲ್ ರೇಡಿಯೋ
ಭಾಷಣಗಳ ಮೂಲಕ ಮನೆ ಮಾತಾಗಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾದ ಹಾಕಂಗೋ ತಾನು ಈ
ವಿಶ್ವದ ನಿಗೂಢ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಲಗ್ಗಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂಬ ಭಲತೊಂಬ್ರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಿನ ಪ್ರಯಾಣ
ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದತ್ತ ಎಂದು ನಿಧರಿಸಿದರು. ಅದರಂತೆ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ
ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಗಳಿಸಿ ಕೇಂಬ್ರಿಡ್ಜ್‌ಗೆ ಪ್ರವೇಶಾತಿ ಪಡೆದರು. ಆದರೆ ಹಾಯ್ಲ್‌ಗೆ
ಅತಿ ಹೆಚ್ಚುಸಂಖ್ಯೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಅವರು ಸ್ನೇಹನೋಗೆ ಗುರುವಾಗಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ;
ಬದಲಾಗಿ ಪ್ರೇರ್ತಿ. ಡೆನಿಸ್‌ಶ್ರೀಯಾಮು ಅವರು ದೊರಕಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವ ವಿಜ್ಞಾನದ
ವಿದ್ಯಮಾನಗಳನ್ನು ಕೊತುಕದ ಕಣ್ಣಗಳಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ನೇಹನ್ ಹಾಕಂಗೋಗೆ ಖಚಾತ
ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರ್ತಿ. ಶೀಯಾಮು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು.

ಪ್ರತಿಭಾನ್ನಿತರಾಗಿದ್ದ ಸ್ನೇಹನ್‌ರಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳು
ಕಂಗೋ ಉಲ್ಪಣಾವಸ್ಥೆಗೆ ತಲುಪತೊಡಗಿದ್ದವು. ಜಿಕ್ಕಿಗಾಗಿ ಸೇಂಟ್‌ ಬಾತೋರ್ ಲೋಮಿಯಾಸ್
ಅಸ್ತ್ರೋಗ್‌ ದಾಖಲೆಸಿದಾಗ ಪರೀಕ್ಷೆಸಿದ ವೈದ್ಯರು ಮೋಟಾರ್ ನ್ಯೂತಾನ್ ಡಿಸಿಸ್‌ ಎಂಬ
ಮಾರಣಾಂತರಿಕ ಕಾರ್ಯಲಿಂಗ ಇನ್ನು ಅವರು ಏರಡು ವರಣಗಳ ಕಾಲವಷ್ಟೆ ಬದುಕಬಲ್ಲರು
ಎಂಬ ಆಘಾತಕಾರಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಆದರೆ ಹಾಕಂಗೋ ಸಾವನ್ನು ಗೆಲ್ಲಬೇಕೆಂಬ
ಗುರಿಯಿಂದ ಆತ್ಮಸ್ವಯಂ ಬಿಡದೆ ಸಂಗೀತ ಆಲಿಸುವಿಕೆ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕರ್ತೆಗಳ ಓದಿನ ಕಡೆಗೆ

ಗಮನ ಹರಿಸಿದರು.

ವಿಶ್ವವಿಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೇ ಉಪನ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ತನ್ನ ಅನಾರೋಗ್ಯದ ನಡುವೆಯೂ ಹಾಕಿಂಗ್ ಪ್ರೈ. ಶಿಂಧಾಮರ ಜೊತೆ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಂಡನ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನಿ ರೋಟರ್ ಪೇನ್‌ರೋಸ್ ಎಂಬವರು ‘ನಕ್ಷತ್ರವನ್ನ ಸದಾ ಉರಿಯಂತೆ ಮಾಡುವ ಇಂಥನ ಮುಗಿದಾಗ ಆ ನಕ್ಷತ್ರಗಳು ತಮ್ಮಾಳೆಗೆ ಕುಸಿದು ಬಿಡುತ್ತವೆ. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅತೀವ ಗುರುತ್ವಾಕಾರಣ ಬಲ ದಕ್ಕುವುದು. ಅದು ತನ್ನ ಸಮೀಪ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ತನ್ನೊಳಗೆ ಸೇಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ’ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು ಹಾಗೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬ್ಲಾಕ್‌ಹೋಲ್‌ (ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ರಂಡ್ರ್) ಎನ್ನುವರು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ರಂಡ್ರದ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿದ ನಕ್ಷತ್ರ ವಿಶ್ವದೊಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪರ್ಕ ಕಡಿತಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಿಂಗ್ಯಾಲಾರಿಟಿ (ವೈಚಿತ್ರ್ಯ) ಎಂದು ವಿಶೇಷಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಈ ವಿಶ್ವದ ನಿಗೂಢತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರಕೊಂಡ ಸ್ವಿಫ್ಟನ್ ಹಾಕಿಂಗ್ ಈ ‘ವೈಚಿತ್ರ್ಯ’ವನ್ನಾಧರಿಸಿ ‘ಸ್ವೀಎ-ಟ್ರೈಮ್‌ ಸಿಂಗ್ಯಾಲಾರಿಟಿ’ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ತನ್ನ ಪಿಹೆಚ್‌.ಡಿ. ಪ್ರಬುಂದರಾಗಿ ಆಯ್ದುಕೊಂಡರು. 1965ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಫ್ಟನ್ ಪಿಹೆಚ್‌.ಡಿ. ಪ್ರಬುಂದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಡಾ. ಸ್ವಿಫ್ಟನ್ ಹಾಕಿಂಗ್ ಆದರು. ಮುಂದೆ ಈ ಕ್ರೆಡಿಟ್‌ರಂಡ್ರ ಹಾಗೂ ವಿಶ್ವದ ಉಗಮ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಾಧ ಸಂಕೋಧನೆಯನ್ನು ಕ್ಷೇತ್ರಾಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಈಗ ಹಾಕಿಂಗ್‌ರಿಗೆ 32ರ ಪ್ರಾಯ. ಆಗಲೇ ವೈಚಿತ್ರ್ಯನಿಕ ಲೋಕದ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಗೌರವಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಮ್ಮದಾಗಿಸಿಕೊಂಡರು. ವಿಜ್ಞಾನಿಯಾದವನ ದೊಡ್ಡ ಕನಸು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ರೋಯಲ್ ಸೋಸೈಟಿಯ ಫೇಲೋ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಸೋಸೈಟಿಯ ಅಂದಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ನೋಬೆಲ್‌ ವಿಜೇತ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಸರ್ ಆಲೆನ್ ಹಾಕ್‌ರಿನ್ ಸ್ಪ್ರತ್‌ ವೇದಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಕಿಳಿದು ಬಂದು ಫೇಲೋಶಿಪ್‌ ನೀಡಿದ್ದ ಹಾಕಿಂಗ್‌ರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮರೆಯಲಾಗದ ಕ್ಷಣಿ. ಮುಂದೆ ವಿವಿಧ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಥಾನೀಯ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳ ಸುರಿಷ್ಟಿಯೇ ಹಾಕಿಂಗ್‌ರ ಮೇಲಾಯಿತು. ಅಲ್ಫಂಟ್‌ ಐನ್‌ಸ್ವಿಫ್ಟನ್ ಅವಾಡ್‌, ಅಕ್ರೋಫಡ್‌ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಿಂದ ಗೌರವ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್‌, ರಾಯಲ್ ಸೋಸೈಟಿಯಿಂದ ಹ್ಯಾಸ್‌ ಮೆಡಲ್‌ ಹಿಂಗೆ ಮನೆ ತುಂಬಾ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳು ತುಂಬಿಕೊಂಡವು.

ಹಾಕಿಂಗ್ ಯುಗ ಮುಗಿದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಮರುಕ ಪಡುತ್ತಿದ್ದವರೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಸಾಧನೆಗೆ ಬೆಕ್ಕುಸಬೀರಗಾದರು. ವೈದ್ಯರ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಿಂಗ್ ತಮ್ಮ 23ರ ಹರಯದಲ್ಲೇ ಸಾವನ್ಯಪ್ರಭೇಕಿತ್ತು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಹಾಕಿಂಗ್ ಸಾವನ್ಯೇನೋ ಗೆದ್ದಿರಬಹುದು ಆದರೆ ರೋಗವನ್ನಲ್ಲಿ. ಇಷ್ಟೇಲ್ಲ ಯಶಸ್ವಿನ ನಡುವೆಯೂ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ ಮಾತ್ರ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇತ್ರಿಸುತ್ತಿರೇ ಇತ್ತು. ಈಗ ಹಾಕಿಂಗ್ ತಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಉಳಿತಾಯದ ಹಣದಿಂದ ಬಂದು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ವೀಲ್ ಚೀರ್ ಖರೀದಿಸಿದರು. ಅದನ್ನು ಅವರು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಂದರಲ್ಲಿ ಓಡಿಸ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಮಲಗಿದಲ್ಲಿಂದ ಪಳಬೇಕಾದರೆ

ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಸಹಾಯ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಆಗ ಅವರ ಸಂಶೋಧನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ದಂಡೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಈ ಮದ್ದೆ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯೂಮೆನಿಯಾ ಬಾಧಿಸಿತು. ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಕಳಿದು ಕೊಂಡರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಂಗ್‌ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನು ವಿಶೇಷ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮೌಸ್ ಮೂಲಕ ಪದಗುಳ್ಳಗಳನ್ನು ಕ್ಲಿಕ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಕಂಪ್ಯೂಟರೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರ ನೇರವಿನಿಂದ ಹಾಕಿಂಗ್ ಸಭಿಕರು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಜುಟುಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡತೊಡಗಿದರು.

ಮಾರಕ ರೋಗಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿದ್ದರೂ ಆತ್ಮಸ್ಪೇರ್ಯರ್ಡಂಡಲೇ ಸಾವನ್ನು ಗೆದ್ದ ಹಾಕಿಂಗ್ ದೈಹಿಕ ವಿಕಲತೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಆಗಾಧ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನಿತ್ತರು. ಯಾಂತ್ರೀಕೃತ ಕೆಬೆಯಲ್ಲೇ ತಲೆ ಅನಿಸಿ ಹುಳಿತುಕೊಂಡ ಈ ಅಪಾರ ಪ್ರತಿಭೆಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ವಾನಸ್ಪಿ ಬುವಿಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದಾಟಿ ಅಂತರಿಕ್ಷಕ್ಕೆ ಜಿಗಿದು ಇನ್ನೊಂದು ನಕ್ಷತ್ರಪೂರ್ಹವನ್ನು ಮೀರಿ ಇಸ್ತೇಲ್ಲೋ ಇರುವ ಮನುಷ್ಯರಂತಹ ಜೀವಿಗಳ ಮಡುಕಾಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಸಾವು ಅವರನ್ನರಸಿ ಬಂದಿತ್ತು. 2018 ಮಾರ್ಚ್ 14 ರಂದು ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಶೋಧನ ರಂಗಕ್ಕೆ ವಿಷಾದನೀಯ ದಿನ. ಸ್ವೀಫ್‌ನ್ ಹಾಕಿಂಗ್ ತನ್ನ ಇಹಲೋಕಯಾತ್ರೆ ಮುಗಿಸಿದರು ಅವರ ಜೀವ ಮರೆಯಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮೆರೆಯುತ್ತಲೇ ಇದೆ.

- ಸಾಧಾರ

ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

- ಸಭಿಕರ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವೀಫ್‌ನ್ ಹಾಕಿಂಗ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಹೇಗೆ ಕಾಯಾಡಬರಿಸುತ್ತಿತ್ತು?
- ಅನ್ಯರು ಜೀವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಕಿಂಗ್‌ರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ?
- ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಹಾಕಿಂಗ್‌ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ರೋಗ ಲಕ್ಷಣಗಳೇನು ?
- ಕೃಷಿರಂಧ್ರವೆಂದರೇನು ?
- ಸ್ವೀಫ್‌ನ್ ಹಾಕಿಂಗ್‌ರಿಗೆ ಒಲಿದು ಬಂದ ಪುರಸ್ಕಾರಗಳಾವುವು?

ರೂಪಾಂತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಶ್ವಾತೆ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಆಲ್‌ಪ್ರೇಡ್ ನೊಬೆಲ್ ಅವರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಹೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಆತ್ಮಕಥೆಯಾಗಿ ರೂಪಾಂತರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಆಲ್‌ಪ್ರೇಡ್ ಬೆನಾಡೋ ನೊಬೆಲ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತಿರುವ ಅಂತರ್ರಂಧ್ರ ಅವರಂದು ಸ್ವೀಡನೋನ ಸ್ವಾಕ್ಷರೆಹೋಂನಲ್ಲಿ ಇಮಾನ್ಯವೆಲ್ ನೊಬೆಲ್‌ಗೆ ಮಗನಾಗಿ ಜನಿಸಿದನು. ಅವನಿಗೆ ಮನೆಯೇ ಪಾತಶಾಲೆ. ತಂದೆಯೇ ಗುರು. ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೇ ನೊಬೆಲ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದನು. ಹದಿನಾರನೇ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅವನು ಇಂಗ್ಲಿಷ್, ಪ್ರೈಂಚ್, ಜಮುನ್, ರಷ್ಯನ್ ಮತ್ತು ಸ್ವೀಡಿಶ್ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ವಿದ್ಯಾಂಸನೆನಿಸಿದನು. ಗಳಣಂರಲ್ಲಿ ಅವನು ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಾರಿಸಿಗೆ ಹೋದನು. ಬಳಿಕ ಪೀಠಿಕ್ಸ್‌ಬಿಗ್‌ಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಂದೆಯ ಕಾರ್ಯಾಗಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ತೊಡಗಿದನು. ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ಸ್ನೇಚ್‌ಲ್ರೋಸಿಲ್‌ನನ್ನು ಘನರೂಪಾಂತರಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ದೈನಾಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೂ ಎಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟು. ಇದು ಆತನ ಮೂದಲ ಸಂಶೋಧನೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ನೊಬೆಲ್‌ನ ಕಾರ್ಯಾನೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡವು. ದೈನಾಷ್ಟ್ಯಕ್ಕೂ ಮಾರಿ ಅಪಾರ ಹಣಗಳಿಸಿದನು. ಆ ಹಣದ ಮೇಲೆ ಬುರವ ಬಡ್ಡಿಯಿಂದ ನೊಬೆಲ್ ತನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ ಸೀಡಬೇಕೆಂದು ಫೋಟೋ ಮರಣಪತ್ರ ಬರೆವಿಟ್ಟು. ಕಂಡುಹಿಡಿದದ್ದು ಸಿದಿಮುದ್ದುದರೂ ನೊಬೆಲ್ ಬಿಯಸಿದ್ದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು.

ವ್ಯಕ್ತಿಪರಿಚಯ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನಿ ಭಾರತರತ್ನ ಡಾ.ಸಿ.ಎನ್.ಆರ್.ರಾವ್ ಇವರ ವ್ಯಕ್ತಿಪರಿಚಯವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಪ್ರಾಣ ಹೆಸರು	:	ಚಿಂತಾಮಣಿ ನಾಗೇಶ ರಾಮಚಂದ್ರ ರಾವ್
ಜನನ	:	ಜೂನ್ ೧೦, ಗಳಿಳಿ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ.
ತಂದೆ/ತಾಯಿ	:	ಹನುಮಂತ ನಾಗೇಶರಾವ್, ನಾಗಮ್ಮೆ
ಮಾಡದಿ	:	೩೦ದುಮತಿ ರಾವ್
ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ	:	ಬಿಂದು ಹಿಂದೂ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ	:	ರಸಾಯನಶಾಸ್ತ್ರ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿ ದುಡಿದ	:	
ಸಂಸ್ಥೆಗಳು	:	ಭಾರತೀಯ ಬಾಹ್ಯಾಕಾಶ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ ಭಾರತೀಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೇಂದ್ರಬ್ರಿಡ್ಜ್, ಆಕ್ರೋಫ್ಟ್‌ಕ್ಷಾಲ್‌ವೇಸಿಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಜವಹರಲಾಲ್ ಉನ್ನತ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರ.

ಸಂಶೋಧನೆಗಳು	: ಅತಿವಾಹಕತೆ (ಸೂಪರ್ ಕಂಡೆಟ್ ಪಿಟಿ)
	ನ್ಯೂಮೋ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಅನೇಕ ಸಂಶೋಧನ ಲೇಖನಗಳು (೧೯೦೦ಕ್ಕೂ ಆಧಿಕ)
ಪ್ರಶ್ನಿಗಳು	: ರಂಗಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯತ್ತಿ, ರಂಗಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯತ್ತಿ ಮಾತ್ರ, ಅಂಗಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯತ್ತಿ ಅಥವಾ ಆಧಿಕ ವ್ಯೇಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಶ್ನಿಗಳು, ದೇಶವಿದೇಶಗಳ ಅನೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳ ಗೌರವ ದಾಖಲೆಗಳು.
ಗೌರವ	: ಭಾರತದ ಪ್ರಥಮ ಮಂತ್ರಿಗಳ ವ್ಯಜ್ಞಾನಿಕ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ.

ಸಮಾಧಿಕ್ ಬರೆಯಿರಿ

- ‘ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪವನನ್ನಾದರೂ ಸಾಧಿಸಬೇಕೆನ್ನುವ ಭಲಿದ್ದರೆ ಯಾವುದೇ ಶಾರೀರಕ ಅಂಗವೇಕಲ್ಪಗಳು ಅಡ್ಡಿಯಾಗಲಾರವು’ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ‘ಮೊಳಕೆಯ ಸಿರಿ’ ಪಾಠದ ಅಧಾರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಿಕ್ ಬರೆಯಿರಿ.

ಗಾದೆ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹೊಂದುವ ಗಾದೆಮಾತನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಸಹಸ್ರ, ತಾಳ್ಳು, ಸದಾಪಾರ ಮುಂತಾದ ಒಳ್ಳೆಯಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು. ಸಹಸ್ರಯೊಂದಿದ್ದರೆ ಬದುಕಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಷ್ಟೋ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ದೂರೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಹಸ್ರ ಇದ್ದವನು ಕಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಹೆದರದೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾನೆ. ಯಶಸ್ವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ನಿಶ್ಚಿಂತೆಯಿಂದ ಬದುಕನ್ನು ಸಾಗಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸಹಸ್ರ ಎಂಬ ಗುಣ ಸುಂದರ ಬದುಕಿಗೆ ಮೂಲಾಧಾರ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು.
2. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಜನರಿರುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ವರ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕೆಯ ಹೊರತು ಜೀವನ ಸಾಗಳಾರದು. ಅಂತಹ ಪರಿಸ್ವರಿಯನ್ನು ನಿತ್ಯ ಹಾದುಹೋಗಬೇಕಾಗಿ ಬರುವಾಗ ನಾವು ಸೇರುತ್ತುಹೋಗಬಾರದು. ಸೂಕ್ತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೆಚ್ಚಿಯನ್ನೂ ಇರಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಸುಂದರವಾದ ಮುಖ, ನಗುವಿನೊಂದಿಗಿನ ಮಾತು ಇರುವವರು ಒಳ್ಳೆಯವರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೋಸಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರುವುದು ಮೊದಲನೆಯ ವಿಭಾಗದವರಿಂದ. ಅವರನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಶ್ವಗತ್ತ.

ಸಂದರ್ಶನ ಕೌಶಲ

ಸಂವಹನವು ಮಾಧ್ಯಮದ ಅಡಿಪಾಯ. ಅದಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಜನರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ, ಜನರ ಜತೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಹಾಗೂ ಅವರ ಜತೆ ಮಾತುಕತೆಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವುದು ಮಾಧ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಅನಿವಾಯ. ದಿನನಿತ್ಯ ನಮ್ಮ ಕೈ ಸೇರುವ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನಾಗಲೀ, ರೇಡಿಯೋ ಟಿ.ವಿ.ಗಳ ಮೂಲಕ ಬಿತ್ತರವಾಗುವ ಸುಧಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸಿದರೆ ಅವುಗಳ ಪೈಕಿ ಒಮ್ಮೆ ವರದಿಗಳು ಆ ಸುಧಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಸಂದರ್ಶನಗಳನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿರುತ್ತವೆ.

ಯಾವುದಾದರೂ ಫಟನೆ ಸಂಭವಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿ ತಲುಪಿದ ತಕ್ಕಣ ಫಟನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರರನ್ನು ದೂರವಾಳಿ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಸ್ವತಃ ಭೇಟಿಯಾಗಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಾರ್ತೆಗಳ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂದರ್ಶನವೇ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಎನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ.

ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ‘ಇಂಟರ್ವೆಂಟ್’ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ ‘ಒಳಢಣಿ’ ಅಥವಾ ‘ಒಳನೋಟ’ ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷಸಬಿಹುದು. ಒಂದು ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವ್ಯಾಚಾರಿಕ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದು ಅವರ ಆಂತರ್ಯಾವನ್ನು ಕೆದಕಿ ಹೊಸತನ್ನು ಬೆಳಕಿಗೆ ತರುವುದೇ ಸಂದರ್ಶನದ ಉದ್ದೇಶ. ಅದ್ದರಿಂದ ಸಂದರ್ಶನವು ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚೆ ಅಥವಾ ಸಂದರ್ಶಕನು ಸಂದರ್ಶಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಉದ್ದೇಶಗೆ ನೇಮಕಾತಿಗೆ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ, ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ಅನಿವಾಯ.

ಸಂದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಜಾಹ್ನೇ ಮುಖ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಾತನು ಮಾತನಾಡುವ ಕಲೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ಅಧ್ಯಾಯನವೂ ಸಾಕಷ್ಟಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವ ಕಲೆಯೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಧಾನ. ಸಂದರ್ಶಕನಿಗೆ ಅನುಭವ ಹಾಗೂ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನವೂ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಂದರ್ಶನಕಾರ ಸರಳವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಂತೆ ಅವರ ಮನವೊಲಿಸುವುದು ಸಂದರ್ಶನದ ಜಾಹ್ನೇಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಪತ್ರಿಕೋದ್ಯಮ ಹಾಗೂ ಸಮಾಹ ಮಾಧ್ಯಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮುಖ್ಯತೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವರದಿಗಾರ ತನ್ನ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಅಥವಾ ತಾನು ಕೇಲಸ ಮಾಡುವ ದೂರದರ್ಶನದ ವಾಹಿನಿಗೆ, ಭಾನೆಲ್ಲಾಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ರೇಡಿಯೋಕಾಂಗಿ ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಒಂದು ವಿಷಯದ ಆಳ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಂದರ್ಶಕನು ಸಂಬಂಧಿತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ ಅವರಿಂದ ಪಡೆದ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಇದು ಎಂದಿಗೂ ಅನುದ್ದೇಶಿತವಲ್ಲ. ನಿರುಪಯುಕ್ತ ಹರಡಿಯೂ ಅಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕವೂ ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಂದರ್ಶಕ ತನ್ನ ಓದುಗರು ಅಥವಾ ಶೈಲ್ಕೃತ್ಯಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಸಂದರ್ಶಕ ಅತಿ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಳಜಿ ವಹಿಸಬೇಕಾದುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಂದರ್ಶಕನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ, ಧ್ವನಿ, ಧರಿಸಿರುವ ವಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸ, ಸ್ವಾದಿಯೋದಲ್ಲಿರುವ ಸುಸ್ಕುಜ್ಜಿತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶೈಲಿ, ಕಣ್ಣಿನ ನೋಟ, ಅಂಗಭಾಷೆ ಮೊದಲಾದವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತವೆ. ವಸ್ತುವಿನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ಇದೆ. ವಸ್ತುದ ಬಣ್ಣ, ವಿನ್ಯಾಸ, ನೆಕ್ಕೊಲ್ಲೆನ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಗತ್ಯದ ಅಲಂಕಾರಗಳು ಧೈರ್ಯಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅನುಕೂಲ ಒದಗಿಸುತ್ತವೆ. ಕುತ್ತಿಗೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ತೋರಿಸದಂತಿರಲು ಪುರಾಷರು ತ್ಯೇಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆಯರು ನೆಕ್ಕೊಲ್ಲೆನ್ ಅಥವಾ ಕುತ್ತಿಗೆ ಮುಚ್ಚುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಧರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಧೈರ್ಯಗಳ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬಹುದು. ಗಾಜು ಹಾಗೂ ಬಣ್ಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆಕು ಪ್ರತಿಫಲಿಸಿ ಧೈರ್ಯಗಳು ತೆರೆಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಲಾರವು. ಆದುದರಿಂದ ಹೊಕ್ಕಿನ ಆಭರಣಗಳು ನಿಷಿಧವಾಗಿಸಿವೆ.

ಟೆಲಿವಿಷನ್ ಸಂದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದೇಹ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ದೇಹಭಾಷೆ ಸರಳವೂ ನಿಯಂತ್ರಿತವೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಸಂದೇಶಗಳು ದೇಹಭಾಷೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣವಾಗಲಾರದು. ಏಕ್ಕುಕರ ಮನದಲ್ಲಿ ಮಧುರ

ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುವ ಮೃದು ಭಾಷೆಯ ಜತೆಗೆ ದೇಹಭಾಷೆಯೂ ಮೃದುವಾಗಿರಬೇಕು. ಅತಿಥಿಗಂಭೀರವಾದ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಸಂದರ್ಶಕನ ಕಣ್ಣ ಗಂಭೀರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನೀಡಬೇಕು. ನಗುವಿನ ಜೊತೆಗೆ ಕಣ್ಣಗಳು ಅರಳಬೇಕು. ಸದಾಕಾಲ ಸಂದರ್ಶಕನಲ್ಲಿ ಮುಗುಳು – ನಗುವಿರಬೇಕು. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲದ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಸಂದರ್ಶನ ವಿಫಲವಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸುವಾಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಭಂಗಿಯೂ ಮಹತ್ವದ್ದು. ನಮ್ಮ ಮೋಕಾಲನ್ನು ಶಿಸ್ತುಬಧ್ಯವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಸಂಯುಮದಿಂದ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕುಳಿತ ಭಂಗಿಯನ್ನು ಪ್ರಾನಃ ಪ್ರಾನಃ ಬದಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಗೊಂದಲವನ್ನು ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂದರ್ಶನವು ಕೇಳುಗರ ಮನಕ್ಕೆ ವುದ ನೀಡುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿ ಅರಳಿಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿಂದು ನಾಟಕೀಯತೆ ಇರಬಾರದು. ಸಹಜತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ, ಜನರು ಹಾಗೂ ಅತಿಥಿಯ ಮಧ್ಯ ಕೊಂಡಿಯಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕು. ಸಂಬಂಧಗಳು ಹತ್ತಿರವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೈಹಪ್ರಾಣ ಸಂಭಾಷಣೆ ಇರಬೇಕು. ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಪುಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿ, ಸರಳವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಅಥವಾಪ್ರಾಣವಾಗಿ ಇರಬೇಕು.

ಧ್ವನಿಯು ಸಂದರ್ಶನದ ಯಶಸ್ವಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಗುಟ್ಟು, ಸಂತಸ, ಸಮಾಧಾನ, ಕೊಟ, ವಿಶ್ವಾಸ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಧ್ವನಿಯಿಂದಲೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಮಧುರತೆಯೂ, ಸೈಹಪರತೆಯೂ ಇರಬೇಕು. ಧ್ವನಿ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಅತಿಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತಿರ್ಕ ಭಾವನೆಗಳು ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ಮೂಡುತ್ತವೆ. ಧ್ವನಿಯ ಪರಿಳಿತಗಳು, ಮಾಧುರ್ಯ, ಭಾವನೆಗಳ ಅಭಿವೃತ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸೈಹಪರತೆ, ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯುವ ಕುಶಲವಲ, ಉತ್ತಮ ಸಂಪರ್ಕ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಭಾಷೆ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯುವ ಚಾಕಚಕ್ಕತೆ, ತಾಕೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮಗೂ ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮ ಸಂದರ್ಶಕನಾಗಬಹುದು.

- ಸಾಧಾರ

ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

1. ವಾತೇಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ?
2. ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕೌಶಲವೆಂದು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು?
3. ಸಂದರ್ಶಕನು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದ ಪ್ರಧಾನ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುವು?

ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಸಂದೇಶ ಬರೆಯಿರಿ

- ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ನಿಮಗೆ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ನಿಲಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಮಿಂಚಂಚಿ (ಇ - ಮೈಲ್) ಮೂಲಕ ಕಳೆಹಿಸುವ ಸಲಾವಾಗಿ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿರಿ.

ಸಂದರ್ಶನ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ

- ಸಂದರ್ಶಕನು ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ಮೂಲಕವು ಉಪಯುಕ್ತ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಗುರಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಒದುಗರು ಅಥವಾ ಶೈಲೇಶ್ವಗಳಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ‘ಸಂದರ್ಶನ ಕೌಶಲ’ದ ಈ ಮಾತಿನ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಉರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸಲು ಸಂದರ್ಶನಾ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಮನವಿಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ

- ನಿಮ್ಮ ಉರಿನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಬ್ಬರ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ , ಸಂದರ್ಶನ ನಡೆಸಲು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಂಡು, ನಿಲಯ ನಿರ್ದೇಶಕರಿಗೆ ಮನವಿಪತ್ರ ಬರೆಯಿರಿ.

ಭಿತ್ತಿಪತ್ರ ತಯಾರಿಸಿರಿ

- ನಿಮ್ಮ ಶಾಲೆಯ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಘದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಪ್ರದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಲು ಭಿತ್ತಿ ಪತ್ರವನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ಹೊಡಲಾದ ವಾತೆಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ಗಣರಾಜ್ಯವಾಗಿರುವ ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪ್ರಜೆಯೂ ಅಭಿಮಾನಪಡಬೇಕು. ಜೊತಗೆ ಅದನ್ನು ಉಳಿಸಿದೆಳೆಸುವ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯಶತ್ರುಗಳು ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ಪಾರುಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮುಂದಾಗುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳು ನುಡಿದರು. ಅವರು ನಮ್ಮೆ ದೇಶದ ಗಣರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಸಂದೇಶ ನೀಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದ ಹಿಮಾಲಯ ತಪ್ಪಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾತಾವರಣದ ಉಷ್ಣತೆ ಒಹಳಷ್ಟು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಮಾವೃತವಾಗಿರುವ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಜೀವನ ಒಹಳಷ್ಟು ದುಸ್ತರವಾಗಿದೆ. ಮುಂಬಿಯಿಂದ ಕನ್ನಾಕುಮಾರಿಯ ವರೆಗೆನ ಚತುಷಪದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವುದಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಹೆದ್ದಾರಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶಕರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಶಾಲಾಕಲೋಕವ ಕಾಸರಗೋಡಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿತು. ಮುನ್ನೂರುಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಫಂಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರಕ್ಕೆನೂರರಷ್ಟು ಕಲಾಪ್ರತಿಭೆಗಳು ಪ್ರದರ್ಶನ ನೀಡಲಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವೇದಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯಂದು ಜಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಉಪನಿಧಿಕೆಗಳ ತರಗತಿಗೆ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದ ಶ್ರೇಡಾಕೂಟ ಗುಜರಾತಿನ ಅವಮೃದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೇರಳದ ಶ್ರೇಡಾವಟುಗಳು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕುಗಾಗಲೇ ಪದಕಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕೇರಳ ಒಹಳಷ್ಟು ಅಂತರದಿಂದ ಪ್ರಫಮಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಂದರ್ಭನ ನಡೆಸಿ

- ಯಾರಾದರೊಬ್ಬ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ತರಗತಿಗೆ ಅಹಾನಿಸಿ, ನೀವೊಬ್ಬ ಸಂದರ್ಭನಕಾರರಾಗಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ.

ಬದುಕು ಬದಲಿಸಿದ ಜಂಗಮ ಗಂಟೆ!

- ಡಾ. ನಿರಂಜನ ವಾನಳ್ಳಿ

ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಥದ ಮೇಲೆ ಮನುಷ್ಯನ ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯೊಂದು ದಾಪ್ತಾಲು. ಹಲವು ಶತಮಾನಗಳ ಕನಕನ್ನು ಸೂಕ್ತರಗೊಳಿಸಿದ ಹೆಚ್ಚೆ. ಬರವಣಿಗೆ ರೂಢಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರಣವು ಇನ್ನೊಂದು ಮಹತ್ತರ ತಿರುವು. ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವಿಸ್ತೃತಿಸುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಾಳಾಗಿತ್ತು. ಒಬ್ಬನ ಧ್ವನಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಕೇಳಬಹುದು? ನಾವು ಆಧುನಿಕರು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಅನಾಗಿರಿಕೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿವರು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ದೂರಕ್ಕೆ ಕೇಳುವಂತೆ ಕಾಗಳಾರೆವು. ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಪ್ಪೆದರು ಕೆಲೋಮೀಟರ್‌ಗಳ್ಲಿ ದೂರ ಕೇಳುವಂತೆ ಕೂಹಾಕಬಹುದು. ಕೂಗಳತೆಯ ದೂರ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದೂರದ ಆಳತೆಗೂಲಾಗಿತ್ತು. ಹಿಂದೆಲ್ಲ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋದವರು ದಾರಿತಪ್ಪಿದರೆ ಕುಹಾ ಎಂದು ಬಹಳ ದೂರಕೇಳುವಂತೆ ಕೂಗುವ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಹಾಗೆ ಕೂಗುವುದೂ ಕೂಡ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಸೇರಿಬಿಟ್ಟಿದೆ.

ಅಲೆಮಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಮನುಷ್ಯ ಪಂಗಡಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ವಿಸ್ತೃತಿಸುವುದು ಅನಿವಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಗ್ರಹಾಂಚಲ್ ದೂರವಾಣಿಯ ಸಂಶೋಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಅಂಥ ಬಹುದಿನಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿಸಿತು. ಆಗ ಇದ್ದುದು ವೇರುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ದೂರವಾಣಿ.

ಇಲ್ಲಿಂದ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಪ್ರೋನು ಮಾಡುವುದಿದ್ದರೂ ನಿಮ್ಮ ಧ್ವನಿ ತಂತ್ರಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಸಾಗಬೇಕಿತ್ತು. ಅದೇ ಒಂದು ಮಹತ್ತರ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಮಹಾಸಾಗರಗಳ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಲ್ಲಾಗಳನ್ನು ಎಲೆದು ಖಂಡಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದು ಮನುಕುಲದ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಖಂಡಾಂತರ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಏಕೆಕ್ಕೆ ಸಾಧನ ಪತ್ರಗಳು. ಪತ್ರಬರೆದರೆ ಸಮುದ್ರ ಮೂಲಕ ಹೋಗಲು ತಿಂಗಳುಗಳ್ಲಿ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಕೇಬಲ್ಲಿಗಳನ್ನು ಎಳೆದಾಗ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಿತು. ತೆಲಿಪ್ಪೋನು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಂಪರ್ಕ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತು.

ಮಲೆನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಡುಹೇಡುಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ತೆಲಿಪ್ಪೋನು ತಂತಿಗಳನ್ನು ಎಳೆದು ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋನೆಂಬ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಕುಳಿತಾಗ ಜನಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಿದ್ದ ರೋಮಾಂಚನವನ್ನು ನಾನು ಜಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ವಾನಳಿಗೆ ಪ್ರೋನು ಬಂದಾಗ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ತೆಲಿಪ್ಪೋನು ಗುಣಗಳಿಂದರೆ ಮುದುಕರು ಹೆದರಿಬಿಳ್ಳಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳು ಕುಂಯಾಗುಂತ್ತಿದ್ದರು. ಅರಂಭದಲ್ಲಿ ಮಲೆನಾಡಿನ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋನೆಂಬುದು ಅಲಂಕಾರದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಾಗುವುದೇ ಹೆಚ್ಚಿತ್ತು. ಒಂದಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕಡೆ ಘರಬಿಡ್ಡ ತಂತಿಹವಿದು ಪ್ರೋನು ಸತ್ತಂತಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಂತೂ ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳು ದೂರವಾಗಿಯನ್ನು ಮರೆತುಬಡಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಇದೆಲ್ಲ ಯಾಕೆ ನೆನಬಿಗೆ ಬಂತಂದರೆ....ಮೊನ್ನೆ ಜುಲೈ ಇಂರಂದು ಪ್ರತಿಕೆ ಒಮ್ಮತ್ತಿದ್ದಾಗ ಮೊಬೈಲು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಹದಿಸ್ಯೆದು ವರ್ಷಕವಾಯಿತು ಎಂಬ ಸುದ್ದಿ ಒದಿದೆ. ಜುಲೈ ಇಂ, ಇಂಡಿಯರಂದು ಸಂಪರ್ಕ ಸಚಿವ ಸುಖಿರಾಮ್ ಆಗಿನ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಲದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಜ್ಯೋತಿ ಬಸು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೋನಾಯಿಸುವ ಮೂಲಕ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲು ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದರಂತೆ. ಒಂದು ಬಿಲೀಯನ್ ಜನರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹದಿಸ್ಯೆದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲು ಈ ಪರಿ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಯಾರು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದರು? ಈಗ ಭಾರತದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಶೇಕಡಾ ೪೩.೫೧ ಜನ ಮೊಬೈಲು ಮಾಲಿಕರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಈಚಿನ ಪರದಿ. ಜಗತ್ತಿನ ಬಹುಪಾಲು ದೇಶಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೇ ಹತ್ತು ಮಿಲಿಯನಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೆನೆದರೆ ಅಶ್ವಯುವಾಗುತ್ತದೆ!

ಈಗ ಮೊಬೈಲು ಎಂಬುದು ‘ಎಲ್ಲಿಬೇಕಾದರೂ ಹಾಗೂ ಯಾವಾಗಬೇಕಾದರೂ’ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧನ. ಕನ್ಸೆಟರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆದರೂ ಈಗ ಮೊಬೈಲು ಎಂಬುದು ಸರ್ವವಾಸ್ತವ ಪಡೆದಂತಿದೆ. ಜಂಗಮಗಂಟೆ ಎಂದು ಯಾರು ಬಳಸಿದ್ದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹೆಸರು ಮಾಮ್ರಿಕವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಮೊಬೈಲಿನ ಬೆಲೆ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕ್ಷೇಗೆ ಎಟುಕುವಂತಿರಲ್ಲ. ಗಾತ್ರ ಎಲ್ಲರ ಕ್ಷೇತ್ರಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವಂತಿರಲ್ಲ. ಜೀಬೋಳಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರೆ ಜೀಬು ಹರಿಯುವಪ್ಪು ಭಾರವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಕಿವಿಗೆ ಮೊಬೈಲು ಹಣಿಕೊಂಡು ಕತ್ತುಬಾರೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವುದೊಂದು ಘನತೆಯ ವಿವರವಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಹಾಗಲ್ಲ, ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಮುದುಕರ ವರೆಗೆ, ‘ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲಕಾಲದಲ್ಲಾ’ ಬೇಕಾಗುವ ಸಾಧನ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಅದರ ಗಾತ್ರ ಜಿಕ್ಕಿಡಾಗಿದೆ. ಆಕಾರ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಅದು ಕೇವಲ ಪ್ರೋನಲ್ಲ. ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಮರಾ, ಸುದ್ದಿ ಕೇಳಬಹುದಾದ ರೇಡಿಯೋ, ಹಾದು ಕೇಳುವ ಟೆಲೋರೆಕಾಡರು, ಧ್ವನಿಮುದ್ರಕ, ಸಮಯ ಕಳೆಯುವ ತಿಳಿಗೆ, ಲೆಕ್ಕಿಮಾಡುವ ಗಣಕಯಂತ್ರ ಮುಂತಾಗಿ ಅದರ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳಿಗೂ ಉಪಯುಕ್ತೆಗಳಿಗೂ ಲೆಕ್ಕಿಪಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊಬೈಲು ಹಿಡಿದು ಒಡಾಡುವುದು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿವಿಷಯವಾಗಿದೆ ಇಂದು ಬಡತನವನ್ನು ನಿರ್ದಾರಿಸಲು ಇದೂ ಒಂದು ಅಳತೆಗೋಲು ಎಂಬಂತಾಗಿದೆ. ‘ಅವರ ಬಳಿ ಒಂದು ಮೊಬೈಲೂ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದರೆ ಪಾಪ ಬಡವರು ಎಂಬ ಅಥವ. ಮೊಬೈಲು ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ‘ಈ ಕಾಲದವರಲ್ಲ’ ಎಂದು ತಮಾಷಪ್ರಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಈಗಿನ ಮೊಬ್ಯೆಲುಗಳ ಸಂಕೀರ್ಣ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಕಗಳನ್ನು ಕಂಡರೆ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ‘ಮೊಬ್ಯೆಲು ಸಾಕ್ಷರತೆ’ ಎನ್ನಬಹುದೇನೋ. ಯಾರು ಮೊಬ್ಯೆಲು ಬಳಸಲು ನಿಷ್ಠಾತರಲ್ಪೋ, ಅವರದು ಮೊಬ್ಯೆಲು ಅನಕರತೆ!

ಮೊಬ್ಯೆಲು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಗೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಸ್ಪಳ್ಪ ಹೊತ್ತು ಮೊಬ್ಯೆಲು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನೀರಿಂದ ಹೊರಬಂದ ಮೀನಂತೆ ಜನ ಆಡುತ್ತಾರೆ. ತರಗತಿಗೆ ಬರುವಾಗ ಮೊಬ್ಯೆಲು ಸ್ವಿಚ್ ಆರಿಸಿಬಿನ್ನೆ ಎಂದು ನಾನು ಒಮಾನಿ ಹುದುಗರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಇಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಪಾಠಮಾಡುವಾಗ ಮೊಬ್ಯೆಲು ರಿಂಗ್ಸೆಸುವ ಸಮಸ್ಯೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳ ಮಕ್ಕಳೂ ಮೊಬ್ಯೆಲು ತರಲಾರಂಭಿಸಿ ಅದರಿಂದಾಗುವ ಉಪಬಳವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಶಾಲೆಗಳವರಿಗೆ ಸವಾಲಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಮಾರಂಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಘಟಕರು ಮೊಬ್ಯೆಲು ಆರಿಸುವಂತೆ ಮನವಿ ಮಾಡುವುದು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆದರೂ ಕೆಲವರ ಮೊಬ್ಯೆಲು ನಡುವಂದುವೇ ಕೆರುಗುಟ್ಟಿ ಕೋಪ ಬರಿಸುವುದು ಮಾಮೂಲು. ವಿಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊಬ್ಯೆಲು ಸ್ವಿಚ್ ಆರಿಸುವಂತೆ ಗಗನಸಮಿ ವಿನಂತಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಇದರ ತರಂಗಗಳು ವಿಮಾನ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಚೊಡಿಹುದೆಂಬ ಎಚ್ಚರಿಕೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಮೊಬ್ಯೆಲು ಆರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರಳ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಶ್ನೆಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರ ಜೀವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂಬುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಮೊಬ್ಯೆಲಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನ ದಾಸರಾಗಿರುವ ರೀತಿ ತಮಾಷೆಯದೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವಿಷಾದ ಹುಟ್ಟಿಸುವಂತೆಯೂ ಇದೆ. ತಮಾಷೆಯೆಂದರೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದವರೂ ಒಂದು ನಿಮಿಷ ಶ್ರಾವಕೆ ಹೋಗುವಾಗ ಕೂಡ ಪೋನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರಲಾರದಪ್ಪ ಬಿಜಿಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ! ಹವ್ಯಾಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ: ಮೊದಲು ನಾವು ಕುಡಿಯುತ್ತೇವೆ, ಅನಂತರ ಕುಡಿತವೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮೊಬ್ಯೆಲು ದಾಸ್ಯಪೂರ್ ಕೆಲವರನ್ನು ಕುಡಿದುಬಿಡುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಆತಂಕ ನನ್ನದು. ಇಂಟರ್ ನೆಟ್ ಈಗಳೇ ಕೆಲವರಿಗೆ ಅಂಟದ ವ್ಯಾಧಿಯಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಸೆಮಿನಾರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಒಮ್ಮೆ ಪ್ರೋಫೆಸರರೊಬ್ಬರು ರಾತ್ರಿ ನಾವು ಉಣಿಮಾಡಿ ಬರುವಾಗ ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಗ್ಗರಾಗಿದ್ದರು. ಬೆಳಿಗೆ ನಾವು ತಿಂಡಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೂ ಇಂಟರ್ನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರು. ‘ನೀವು ನಿದ್ದೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವಾ’ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ನಿಜ ಹೊರಬಿತ್ತು. ‘ಹೌದು ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಉಣಿ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನೂ ಮರೆಸುವ ಜೀವದ ಸಂಗಾತಿಯಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ಕುಟುಂಬವಿಲ್ಲ. ಹೆಂಡತಿ ಡೆಪ್ರೇಂಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಳೆ. ಈಗ ಇಂಟರ್ನೆಟ್ ಮಾತ್ರ ನನ್ನ ಸಂಗಾತಿ’ ಎನ್ನಿತ್ತು ಕುಲ ಗೋತ್ರ ಯಾವುದೂ ಗೋತ್ರಲ್ಲದ ಯಾರ ಜೊತೆಯೋ ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಸಾಹೇಬರು ಉಟಿಂಗು ಮಾಡತೊಡಗಿದರು!

ಮೊಬ್ಯೆಲು ಸೇವೆಗಳಿಗಿರುವ ಕಂಪನಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸ್ವರ್ದ್ದರ್ಯಿಂದಾಗಿ ದರ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮೊಬ್ಯೆಲುಗಳು ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ರಾತ್ರಿ ಹಗಲೆನ್ನದೇ ಗುಸುಗುಸು ಮಾತಾಡಿಕೊಂಡಿರಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಕೊಟ್ಟಿವೆ. ಒಮ್ಮೆ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಸ್‌ಲೈ ಹೋಗುವಾಗ ಹಿಂದಿನ ಸಿಇಸೆನ್ ಯುವತಿ ಮೂರೂವರೆ ಗಂಟೆಯುದ್ದಕ್ಕೂ ಪಿಸುಮಾತು ಆದುವುದ ಕಂಡೆ. ಆದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಕಿಚ್ಚಲ್ಲ. ಅವರ ಮೊಬ್ಯೆಲು, ಅವರ ದುಡ್ಡ ನಮ್ಮದೇನು ಗಂಟು ಹೋಗುವುದು ಎಂಬುದು ನಿಜ. ಕೇವಲ ಹದನ್ನೇದು ವಷಟಗಳಲ್ಲಿ

ಮೊಬ್ಯೆಲು ಅದೆಂಥ ಕ್ರಾಂತಿ ಉಂಟುಮಾಡಿತು! ಅಜಿರಿಂದ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಮಿರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಮೊಬ್ಯೆಲು ಸೆಟ್ಟಿಗಿತ್ತಲ್ಲ? ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ರೂಪಾಯಿ ಮೊಬ್ಯೆಲು ಕರೆಗಿತ್ತು! ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲ ದೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ, ಕೆಲವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಜೆಜಿನ ಜಾವ ಮಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ ದೃಶ್ಯ ನನ್ನ ಕಣ್ಣೆದುರು ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಒಂದಿಗೆ ಗುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಜಾಡಮಾಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಗಲು ಒಂದು ಕ್ಯಾರ್ಯಲ್ ಮೊಬ್ಯೆಲು ಹಿಡಿದು ಗುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ನಾನು ಬಸ್‌ಲ್ಯಾಂಪ್ ಪ್ರಯಾಣಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪ್ರೋಟೋ ತೆಗೆಯುವಂತಿರಲ್ಲ. ತೆಗೆದ್ದರೆ ಆದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಶೀಲತೆಗೆ ಬರೆದ ಭವಿಷ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರತೀಕವಾಗುತ್ತಿತ್ತು!

ಮೊಬ್ಯೆಲು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬದುಕಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಪ್ರಣಾ. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೊಬ್ಯೆಲು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಲ್ಲ ಬದಲಾವನೆಗಳಾಗಬಹುದು. ಆಗ ಮಾತ್ರ 'ಬೇ - ನಾವು ಇನ್ನೂ ತಡೆದು ಹುಟ್ಟಬೇಕಿತ್ತು ಆನಿಸಬಹುದು! 'ಸ್ಥಾವರಕ್ಕಿಷ್ಟವುಂಟು ಜಂಗಮಕ್ಕಿಷ್ಟಲ್' ಎಂಬ ಬಸವಣ್ಣನ ನುಡಿಯನ್ನು ನಮ್ಮೆಡುರೆ ಸಾಬಿತು ಮಾಡಿದ ಕೇತ್ತಿ ಈ ಮೊಬ್ಯೆಲಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು!

ಪ್ರೀಲಿಕರ ಕಲಿಜರು

ಖ್ಯಾತ ಅಂಕಣಾಕಾರರಾದ ನಿರಂಜನ ವಾನಿಳಿಯವರು ಕನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಉತ್ತರಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾನಿಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ವಾನಿಳಿಯಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಿ, ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಉಡುಪಿಯ ಎಂ.ಜಿ.ಯಂ. ಕಾಲೇಜು ಹಾಗೂ ಮಾನಸ ಗಂಗೇಶ್ವೀಯಲ್ಲಿ

ಪೂರ್ವಸ್ಥಿತರು. ಉಜಿರೆಯ ಎಸ್.ಡಿ.ಯಂ. ಕಾಲೇಜನಲ್ಲಿ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಾಥ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದರು. ಇಂಞಳಿಂದ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಂಪನ್ಮೂಲತ್ವ ಪ್ರತಿಕೋಧನೆ ವಿಭಾಗದ ಪ್ರಾಥ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಬಹುತೇಕ ಪ್ರತಿಕೆಗಳಿಗೆ ನುಡಿಚಿತ್ರ ಬರೆದುದಲ್ಲದೆ ನಿಯತವಾಗಿ ಅಂಕಣಾಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಬರೆದ 'ಕಂಡಿದ್ದು - ಕಾಡಿದ್ದು' ಅಂಕಣ ಉದಯವಾಣಿ ಪ್ರತಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಏಳುವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹರಿದುಬಂತು. 'ಓಮಾನ್ ಎಂಬ ಒಗಟು' ಅವರಿಗೆ ಹೆಸರು ತಂದುಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಮಾಣ ಕಥನವಾಗಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಸೋಡಿಗಡ್ಡೆಯ ಚೆಲುವೆಯರು, ಎರಡು ದವಸಗಳ ನಡುವೆ, ಮೊಗೆದಮ್ಮೆ ನೆನಪು, ಶ್ರೀತಿಗೆಪ್ಪು ಮುಖಗಳು, ತುಡಿದ ಮನ, ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮುಂತಾದ ಮೂವತ್ತೊಕ್ಕ ಅಧಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕನಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಕಾರೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಮಾನ, ಗೌರಾರು ಪ್ರಶಸ್ತಿ, ಉಗ್ರಾಳ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಮೊದಲಾದ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಒದುಕು ಬದಲಿಸಿದ ಜಂಗಮಗಂಟೆ ಪಾಠವನ್ನು ಅವರ 'ತುಡಿದ ಮನ' ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳ ಸಂಕಲನದಿಂದ ಆರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಉತ್ತರ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

- 1 ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಪರ್ಕಸಾಧಿಸಲು ಯಾವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು?
- 2 ಜೆಲಿಪ್ರೋನು ಬಹುದೊಡ್ಡ ಸಂಪರ್ಕ ಕೃಂತಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಬಗೆ ಹೇಗೆ?
- 3 ಆರಂಭಕಾಲದ ಮೊಬೈಲ್‌ಗೂ ಈಗಿನ ಕಾಲದ ಮೊಬೈಲ್‌ಗೂ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳೇನು?
- 4 ಮೊಬೈಲು ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಭಾಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಲೇಖಕರು ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು?

ಸಮಾಧಿಕ್ಷಿ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸಮಾಧಿಕ್ಷಿ ಬರೆಯಿರಿ.

- ಜಂಗಮಗಂಟೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ಮೊಬೈಲ್‌ಗೆ ಅನ್ವಯವಾದ ಬಗೆ.
- ‘ಸಾವರಕ್ಕುಳಿವುಂಟು ಜಂಗಮಕ್ಕುಳಿವಿಲ್ಲ’ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಜಂಗಮಗಂಟೆ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸಿದ ರೀತಿ.

ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ

- ಮೊಬೈಲ್‌ಪ್ರೋನೆನ ದುರುಪಯೋಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಂದರೆಗಳ ಕುರಿತು ಜನರನ್ನು ಚಾಗ್ಯತಿಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ವಾಚಕರವಾಣಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ಲೇಖನವನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ.

ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ

- ದೂರವಾಣಿಯು ನಮ್ಮ ಬದುಕನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆವರಿಸಿದೆ ಎನ್ನುಪ್ರಾಚನ್ನು ಲೇಖಿಕರು ಈ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದರ ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

ವರದಿ ತಯಾರಿಸಿರಿ

- ‘ವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಗತಿ - ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳು’ ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಕುರಿತು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಚೆಚ್ಚಾಗೊಣಿಸಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿರಿ. ಚೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹ್ರೋಡಿಕರಿಸಿ ವರದಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿರಿ.

ಸಂವಾದಿಯಾದ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ

ಕೆಳಗೆ ಕೊಡಲಾದ ಗದ್ಯಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಗ್ಲಪದಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಸಂವಾದಿಯಾದ ಕನ್ನಡ ಪದ ಬರೆಯಿರಿ.

ನಾವೆಲ್ಲ ಉಂಟಾದುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಡೈನಿಂಗ್ ಹಾಲೋಗೆ ಹೊಗಿದ್ದರಿಂದ ಮನೆಯ ಮುಂದಿನ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕಿತ್ತು. ಫ್ರೆಕ್ಸನೆ ಯಾರೋ ಬೀಲ್ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು. ಅಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಉಂಟ ಆರಂಭಿಸಿರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಹೋಗಿ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆದು ನೋಡಿದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಚಾವ ಬಂದಿದ್ದರೇ! ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅದೊಂದು ಸರ್ವೇಸ್. ಕಳೆದ ವಾರವ್ಯೇ ಬಂದು ಹೋದವರು ಇಂದು ಬರುವರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಮಾವ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು. ಮನೆಯವರ ಜೊತೆಯೂ ಇವರ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯತನ ಪ್ರದರ್ಶನವಾಗುವುದು ನಮಗೆಲ್ಲ ಕಿರಿಕಿರಿ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತೋಡಿಸಿದರೆ ಮತ್ತೆ ಅವರು ತಂಬಾ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಬಂದೇ. ಆ ನಮ್ಮ ಆತ್ಮ ಡ್ಯೂಪೋಸ್‌ಗೆ ಯಾಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ ಅನ್ನಿಸಿದ್ದಂತು ನಮಗೆ. ಯಾಕಂಡ್ರೆ ಯಾರೂ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಮಾವನ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಚಾಳನ ಪ್ರದರ್ಶನ ಅತ್ಯಂತ ಮುಂದೇ... “ನೋಡು ಇನ್ನೋಮೇಡನ್ ಎನ್ನುವುದು ಜನರೋಂದಿಗಿನ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಶನ್‌ಗೆ ಬಹಳ ಆಗತ್ಯ. ಸಣ್ಣ ಬಾಕ್ಸ್ ನಮಗೆ ನೀಡುವ ಸೇವೆ ಸಣ್ಣದಲ್ಲ. ಅದರ ಮುಂದೆ ಕುಳಿತು ಇಂಟನೆಕ್ಟ್ ಮೂಲಕ ನಾವು ಸಹಸ್ರರು ವಿಷಯಗಳ ಅರಿವು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಪ್ರಪಂಚದ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿದ್ದವರೋಂದಿಗೆ ಒಳೆಯ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಂಡಕ್ಕರನಿಂದ ಬಾನಂಗಳದಲ್ಲಿ ಹಾರಾಡುವ ವಿಮಾನದೊಳಗಿರುವ ಪರ್ಶಾಹೋಸ್ಟ್‌ಗಳವರೆಗೆ, ಇತ್ತೆ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ರ್ಯಾತನಿಂದ ಪ್ರೇಮಾಮಿನಿಸ್ಟ್ರ್‌ರಾವರೆಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಇದರ ಆಗತ್ಯ ಇದೆ ಗೊತ್ತಾ...” ಮಿನಿಟುಗಳಿಂದ ಗಂಟೆಗಳವರೆಗೆ ಹರಿಯುವ ಪ್ರಾಚಾರ್ಯ ಮಹಾಶಯರ ವಾಗ್ಯ ರಿ ಯಾವಾಗ ನಿಲ್ಲುವುದೋ ಎಂದು ಕಾಯುವುದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ.

ಮಧ್ಯಕ್ಷೋರ

ಕನ್ನಡದ ಬಗ್ಗೆ.....

- ಕನ್ನಡ ಎರಡು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಹಳೆಯ ಭಾಷೆ. ಇದನ್ನು ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಬರೆಯಬಹುದು. ಬರೆದಂತೆಯೇ ಒದಬಹುದು.
- ಕ್ರಿಸ್ತಾಂಗದ ಗ್ರೀಕ್ ಪ್ರಾಚೀನಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಗೋವಿಂದ ಪೈಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- ಕುರಿತೊಂದದೆಯುಂ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತವಾಗಿರುತ್ತಾ ಅವಿದ್ಯಾವಂತರು ಈಡ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂಬ ಕನ್ನಡಿಗರ ಬಗೆಗಿನ ಈ ಮಾತನ್ನು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಶ್ರೀವಿಜಯನ ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.
- ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಎಂಬುದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಹುದಾದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಾಗೂ ಅಪರೂಪವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಅಧಿಕೋಶ

ಅ	ಅಭಿನೇತ್ರಿ	ನ
ಅಂಚು	- ಬದಿ, ದಡ	ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
ಅಂತಮುಖಿ	- ಮನಸ್ಸು ಒಳಮುಖಿ ವಾಗಿರುವ, ಯಾರೊಡ ನೆಯುಳಹೆಚ್ಚುಬೆರೆಯದ	ಅರಸು
ಅಂತರಂಗ	- ಮನಸ್ಸು	ಅಂತರ್ಯಾ
ಅಭಿಲ	- ಸಂಪೂರ್ಣ, ಸಮಸ್ಯೆ	ಅಕ್ಷಿಕ
ಅಷ್ಟಿಯದೆ	- ಅಳಿದು ಹೋಗದೆ, ಸಾತವಾಗದೆ	ಅಕ್ಷೇಪಣಿ
ಅಜ್ಞಾನ	- ಏನೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ, ಬುದ್ಧಿಗೇಡಿತನ	ಅದಂಬರ
ಅಡವಿ	- ಕಾಡು, ಅರಣ್ಯ, ಕಾನನ	ಅತಂಕ
ಅಡವ್ಯ	- ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣದ ಭರವಸೆಗಾಗಿ ಚಿನ್ನ ಬೆಳ್ಳಿ ಪೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹಣಕೊಟ್ಟುವನ ವಶದಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.	ಅತಿಥೀಯ
ಅಡಿಪಾಯ	- ತಕಹದಿ	ಅತುರ
ಅಳಕಿಸು	- ಅಪಹಾಸ್ಯ ಮಾಡು	ಅತುಕೊಳ್ಳು
ಅಧಿವೇಶನ	- ಸಬ್ಬೆ, ಸಭೆಸೇರುವಿಕೆ	ಅದ್ರ್ಯತೆ
ಅನಿವಾಯ	- ತಪ್ಪಿಸಲಾಗದ, ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲದಿರುವುದು	ಅಭಾರಿ
ಅನುಯಾಯಿ	- ಹಿಂಬಾಲಕ	ಅರಿಸು
ಅನುಧೀತಿತ	- ಉದ್ದೇಶಿತವಲ್ಲದ, ಅಕ್ಷಿಕ	ಇಂತಿಯಾತೀತ
ಅಪರಿಮಿತ	- ಮುತ್ತಿ ಇಲಾದ	ಇಂತಿಯಾತಿತ

ಉಗಿ	- ನೀರಿನ ಆವಿ	ಕೈಸಿಕರಿಸಿ	- ಕರುಣೆ ತೋರಿ,
ಉಪಚಾರ	- ಸೇವೆ, ಶುಶ್ಲಾಚೆ	ಕರತಾಡನ	ದಯಿತೋರಿ
ಉಪ್ಪರಿಗೆ	- ಮಹಡಿ	ಕಲ್ಯಾಣ ಶಕ್ತಿ	- ಕೈ ಉಪ್ಪಾಳಿ
ಉಮೇದು	- ಉತ್ಸಾಹ	ಕಲ್ಸಿ	- ಬಳ್ಳಿಯ ಶಕ್ತಿ
ಉರುಹೊಡ	- ಬಾಂಧಿಪಾಠ ಮಾಡು	ಕಾನನ	- ಕಾಡು, ಅರಣ್ಯ
ಉಲ್ಲಿಯು	- ಹೇಳು	ಕಾಲಪುರುಷ	- ಮರಣದೇವತೆ
ಉಲ್ಬಣಿ	- ತೀವ್ರತೆ, ಹೆಚ್ಚಾಗು, ರೋಗದ ಕೆರಳಾವಿಕೆ	ಕಾವಲು	- ರಕ್ಷಣೆ
ಉಸಾಬರಿ	- ತಂಟೆ, ಗೋಜು	ಕುಲಧನ	- ಹಿರಿಯರಿಂದ
ಉಳಿ	- ಕಲ್ಲಿ, ಕಟ್ಟಿಗೆ, ಲೋಹ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತುವ ಆಯುಧ (ಸಲಕರಣ)		ಪರಂಪರಾಗತವಾಗಿ ಬಂದ ಸಂಪತ್ತು
ಎ		ಕೊಸು	- ಮನು, ಹೆಣ್ಣಿ
ಎಡುಕು	- ಕೈಗೆ ನಿಲುಕು, ಮುಟ್ಟಿ	ಕೃಶಕಾಯ	- ತಳುವಾದ ಶರೀರ
ಒ		ಕೃತಜ್ಞತೆ	- ಉಪಕಾರ ಸ್ವರಣೆ
ಒಡಲು	- ಶರೀರ	ಕೊಬ್ಬಿ	- ಅಹಂಕಾರ, ಸೌಕ್ಷ್ಮಣ್ಯ
ಒರವು (ಮ)	- ಒರತೆ	ಕೊಳಳಿಗೇರಿ	- ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶ
ಪ್ರ			
ಪ್ರಿಪಥಿ	- ಮದ್ದ		
ಕ			
ಕಂತಪಸ್ತಿ	- ಕೊರಳಿಗೆ ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವ ವಸ್ತೆ, ಟೈ	ಖಾಯಂ	- ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನ
ಕೊಂಡಿ	- ಕೊಕ್ಕೆ, ಕೊಳಿಕೆ		
ಕಟ್ಟಳೆ	- ನಿಯಮ, ಪದ್ಧತಿ		
ಕೊಜ	- ಧಾನ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	ಗೊಂದಲ	- ಗಲಿಬಿಲಿ
ಗ		ಗಣ್ಯ	- ಶ್ರೇಷ್ಠ
		ಗವಿ	- ಗುಜೆ, ಗಹರ
		ಗಲ್ಲ	- ಗದ್ದ, ಚೆಳುಕ

ಗುಜರಾತಿ	ರು
- ಉಪಂಹೋಗಿಸಿ ಹಳತಾದ, ಬಳಕೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲದ ವಸ್ತುಗಳು	ರುಧಾಡಮಾಲಿ - ಪಾಯಿಖಾನೆಯನ್ನು ತೊಳಿಯುವವ, ತೊಟಿ
- ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವವನು, ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡುವವನು	ತ
- ಗುಟ್ಟಿ, ರಹಸ್ಯ ಗೌಣ	ತಾವು - ಜಾಗ, ವಾಸ ತ
ಚ	ತ್ತ
ಚಾಕರಿ ಚಾಚೊತಪ್ಪದೆ ಚಾವಡಿ ಚಿಮುಟಿ	ತ್ತೆರಿತ ತಾರೆ ತಾಳೆ ತಿಳಿವು ತುಡುಕು ತೆಪ್ಪಗೆ ತೊದಲು ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಳು ಆಡುವ ಮಾತು, ಅಪ್ಪಷ್ಟ ಮಾತು
ಭ	ದ
ಭಲ ಜಂಗಮ ಜಟಕಾ ಜಾಟ	ದಟ್ಟಿ ದಟ್ಟಿ ಸು ದಣವು ದಮ್ಮು ದ್ವಾತ ದಾಪ್ತಗಾಲು ಹೆಜ್ಜೆ
- ಹಟಪೂರಿತನ ಜ - ಚಲಿಸುತ್ತಿರುವ ಒಂಟಿ ಕುದುರೆಯ ಗಾಡಿ - ಪ್ರೋಳ್ಳಿ, ನಿಷ್ಟಯೋಜಕ	- ನೊಂಟಿಕ್ಕೆ ಸುತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಟ್ಟೆ, ಲುಂಗಿ
ಜೀಕು	- ಅವರಿಸು - ಅಯಾಸ - ಬದುಸಿರು, ಉಬ್ಬಸ - ಮನಸ್ಸು ಕರಗಿದ, ನೀರಾದ - ದೊಡ್ಡ ಹೆಜ್ಜೆ, ದೂರದೂರಿಕ್ಕಿಡುವ ಹೆಜ್ಜೆ

ದಾವ	- ಬಯಕೆ, ಬಾಯಾರಿಕೆ, ಲುತ್ತಣ ಇಚ್ಚೆ	ನಿರೀಕ್ಷಣಾದ ನಿಸ್ತೇಜ	- ಚೆಚ್ಚೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾಂತಿಹೀನ,
ದಿರಿಸು	- ಬಟ್ಟೆ, ವಸ್ತೆ, ತ್ರೈಸ್	ನಿಷಿಧ್ಯ	ಕೆಳೆಗುಂದಿದ
ದ್ವಿಭಾಷಿ	- ಎರಡು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವನು	ನೀಹಾರಿಕೆ	- ತಿರಸ್ಕೃತ
ದುಬಳಿ	- ಬಲಹಿಂದೆ	ನೆರವು	- ಆಕಾಶಗಂಗೆ
ದುರುಗುಟ್ಟಿಸೋಡು	- ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ನೋಡು, ಕೆಕ್ಕೆರಿಸು	ನೇಗಿಲು	- ಸಹಾಯ
ದುಸ್ಪತ	- ಸಹಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ	ನ್ಯಾರಾನ್	- ಗಡೆಯನ್ನು ಉಳಿಲು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಉಪಕರಣ
ಧ		ಪ	
ಧರುಧರು	- ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ, ಭಾವು ಎಂಬ ಹೊಗಳಿಕೆ	ಪೌಂಡು	- ತೂಕದ ಮಾನ, ಒಂದು ಪೌಂಡು -
ಧನ	- ಸಂಪತ್ತು		453.59 ಗ್ರಾಂ, ಇಂಗ್ಲೀಂಡ್‌ನ ಕರೆನ್ನಿ
ನ		ಪದಗಳು	
ನಾಂದಿಹಾಡು	- ಆರಂಭಿಸು	ಪದಗುಳ್ಳ	- ಪದಗಳ ಗುಂಪು
ನಡೆಸು	- ನಡೆಸು	ಪರಿಭಾವಿಸು	- ಸರಿಯಾಗಿ ಯೋಚಿಸು
ನಾಟಿ	- ಭಕ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಪ್ರೇರುಗಳ ಸಸಿಗಳನ್ನು ನೆಡುವ ಕೆಲಸ	ಪ್ರತಿರೂಪ	- ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿ
ನಾಭಿ	- ಹೊಕ್ಕುಳ, ಶರೀರದ ಕೇಂದ್ರದ್ವಾಳನ	ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸು	- ಸಾಫಿಸು
ನಿಬಂಧನೆ	- ಕಟ್ಟುಪಾಡು, ನಿರ್ಯಾಮ	ಪ್ರತೀಕ	- ದೋತಕ, ಚಿಹ್ನೆ, ಗುರುತು
ನೀರಧರಕ	- ವ್ಯಧ	ಪಿತಾಮಹ	- ಅಜ್ಞ
ನೀಲಿಕಟ್ಟು	- ಅನಾಸಕ್	ಪೀಠಾಗಿ	- ಎಳೆಯದಾಗಿ
ನೀವಾರಿಸು	- ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷವನ್ನು ತೆಗೆ	ಪುರುಷ	- ಉಚಿತ
ನಿವಿಷಣಿ	- ದುಃಖಿ, ಕೂಡಿದೆ ನಿರಾಶೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ	ಪೂರ್ವಿಕ	- ಪೂರವಜ, ಹಳಬ
ಒ		ಪ್ರೋಣಿಸು	
ಒಂಧವ್ಯ		ಪ್ರೋಣಿಸು	- ಜೋಡಿಸು
ಒ		ಒ	
ಒಂಧವ್ಯ		ಒಂಧವ್ಯ	- ನೆಂಟಿಸ್ತಿಕೆ, ಒಂಧುತನ, ಸಂಬಂಧ
		ಮೊಂತೆ	- ಕಟ್ಟಿ, ಗುಚ್ಛ

ಬಚ್ಚಲು	- ಸ್ವಾಸದ ಮನೆ	ಮಬ್ಬಿ	- ನಪುಕತ್ತಲು, ಮಸುಕು
ಬಳಚು	- ನೇವರಿಸು, ಸವರು	ಮಮತೆ	- ಪ್ರೀತಿ
ಬಾಜಕಟ್ಟು	- ಜೂಜೆಗೆ ಪೊಮಿಡು,	ಮರುಗು	- ದುಃಖಿಸು
	ಪಣವನ್ನು ಒಡ್ಡು	ಮೊಲ್ಯು	- ಚೆಲೆ
ಬಾನಿ	- ಆಗಲ ಬಾಯಿಯ ಮಣಿನ ಪಾತ್ರೆ	ಮಾರ್ಮಿಕ	- ತಂತ್ರಗಾರ
ಬಾನು	- ಆಕಾಶ, ಗಗನ	ಮಿಕ್ಕ	- ಮನಸಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವ
ಬಾರುಕೋಲು	- ಡಾವಟೆ	ಮಿರುಗು	- ಹೊಳೆಯು, ಪ್ರತಾಲಿಸು
ಬಾಹ್ಯ	- ಹೊರಗಿನ	ಮಿಳಿತ	- ಸೇರಿದ, ಮಿಶ್ರವಾದ
ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರು	- ಪಕ್ಕೆಲರು	ಮುಖಾಮುಖಿ	- ಎದುರೆಮರು
ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ	- ವಿಶ್ವ	ಮೂಕಿ	- ಗಾಡಿಯ
ಬಿಟ್ಟಿ	- ಪ್ರಕೃಟೆ		ಮುಂಭಾಗದ
ಬಿತ್ತರ	- ಪ್ರಸಾರ		ಉದ್ದವಾಗಿ
ಬಿನ್ನಹೆ	- ವಿನಂತಿ, ಮನವಿ		ಚಾಚೆಂಡಿರುವ
ಚರೆತು	- ಒಟ್ಟುಸೇರಿ		ಭಾಗ, ಮಾತುಬಾರದವಳು
ಭ			
ಭಂಗ	- ಕಷ್ಟ, ತೊಂದರೆ	ಮೆರೆಯು	- ಪ್ರದರ್ಶಿಸು, ವಿಜುಂಭಿಸು
ಭಂಗಿ	- ಹಾವಭಾವ, ನಟನೆಯ ರೀತಿ	ಮೊರೆತ	- ಧ್ವನಿ, ಸದ್ಗು
ಭಾವುಕ	- ಮೃದು ಹೃದಯ	ಮೊಕೆ	- ಆಳೆ
ಭಿನ್ನ	- ಬೇರೆಯಾದ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ	ಮೊನಿ	- ಮುನಿ, ಯೋಗಿ, ಧ್ಯಾನಸ್ಥ
ಭೂಮ	- ಭೂಮಿ, ಬೃಹತ್		
ಭೂತಲೋಕ	- ಲೋಕಿಕ ಲೋಕ, ಇವಲೋಕ		
ಮು			
ಮಂಕರಿ	- ಬುಟ್ಟಿ, ಹೆಡಿಗೆ	ಯೆಶಸ್ಸು	- ಕೀರ್ತಿ, ಗೆಲುವು
ಮಂದಹಾಸ	- ಮುಗುಳುನಗೆ	ಯೋಧ	- ವೀರ,
ಮುಂಬೋಣಿ	- ಮುಂಭಾಗ		ಯುದ್ಧಮಾಡುವವ,
ಮಟ್ಟಹಾಕು	- ತಲೆಬಿತದಂತೆ ಮಾಡು		ಕಾಡಾಳು
ಮತ್ತರ	- ಮೊಷ್ಟೆಕ್ಕೆಷ್ಟು, ಚೈತ್ರ	ರಂಗನು	- ಬಣಿ
		ರಿಂಗಣಿಸು	- ಕುಣೆಯು
		ರಂಚ್ಚ	- ಅರಚುವಿಕೆ, ರಂಪ
ರ			

ರಥಾರೂಡ	- ರಥವನ್ನು ಪರಿದವನು	ಸಂತಾಪ	- ಅತಿಯಾದ ದುಃಖ
ರಿಕಟು	- ದಾಖಲೆ, ರೆಕಾಡು	ಸಂದಾಯ	- ತಿರುಗಿ ಹೊಡುವುದು
ಲ	ಲ	ಸಂಬಳ	- ವೇತನ
ಲೀನವಾಗು	- ಸೇರಿಕೊಳ್ಳು,	ಸಂದಶಿಕ	- ಸಂದಶಣನಕ್ಕೆ
	ಬಕ್ಕಪಾಗು		ಒಳಗಾಡ
ವ	ವ	ಸಂಯಮ	- ಹಿಡಿತ
ವ್ಯಂಜನ	- ಪದಾರ್ಥ	ಸಂವಹನ	- ವಿಷಯವನ್ನು
ವರಾಲತ್ತು	- ಇನ್ನೊಳಿಬ್ಬನ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿಸುವುದು.	ಸಂವೇದನೆ	ದಾಟಿಸುವುದು ಭಾವನೆ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಟ್ಟುವಿಕೆ
ವ್ಯಾಪ್ತಿತ	- ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾದ	ಸನಿಕೆ	- ಕಬ್ಜಿಣದಿಂದ
ವಾಸ್ತವಿಲ್ಲ	- ಕಟ್ಟದ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶಾಸ್ತ್ರ		ತಯಾರಿಸಿದ ಒಂದು ಅಗೆಯುವ
ವಾಣಿಜ್ಯ	- ವ್ಯಾಪಾರ		ಸಾಧನ
ವ್ಯಾಧಿ	- ರೋಗ, ಖಾಯಿಲೆ	ಸಮೃತ	- ಒಪ್ಪಿಗೆ
ವಿದಾಯ	- ಬೀಳೆಹ್ವಡುಗೆ	ಸರಬರಾಜು	- ಪ್ರೋರ್ಕೆ, ಒದಗಿಸುವಿಕೆ
ವಿರಸ	- ವಿರೋಧ, ವ್ಯೇಮನಸ್ಸು		- ಅನುಕಂಪ, ದಯೆ
ವಿಜ್ಞಂಭಿಸು	- ಶೋಭಿಸು	ಸಹಾನುಭೂತಿ	- ಪ್ರಾರ್ಥಾ, ಕಣ್ಣಿಂದ
ವಿನ್ಯಾಸ	- ರಚನೆ	ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿ	ನೋಡಿದವನು
ವೀಷಾದ	- ದುಃಖ		- ಸಾಧಾರಣವಾದ,
ವಿಲಕ್ಷಣ	- ವಿಶೇಷ ಗುಣಸ್ವಭಾವದ	ಸಾದಾ	ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ
ವ್ಯತೀತಿ	- ಭಿನ್ನ		- ರೂಜುವಾತು,
ವೈಯಾರ	- ಬೆಡಗು, ಬಿಂಕ	ಸಾಬೀತು	ಪ್ರಮಾಣ
ವೈಶಿಷ್ಟ	- ವಿಶೇಷ ಗುಣ, ಹೆಚ್ಚಿಗಾರಿಕೆ	ಸಾವರ	- ಸ್ವಿರವಾದ, ಅಲ್ಲಾಡದ
ಶ	ಶ	ಸಾಫ್ರೆ	- ಸ್ವಪ್ರಯೋಜನ
ಶರಣ	- ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಬಿಯಿಸಿದವನು, ಮೊರೆರೊಹ್ವಾ, ಭಕ್ತ	ಸಾಫ್ರಿಂ	- ಹಿಡಿತ, ವಶ
ಶೈಲ್ಕೃತ್ಯ	- ಕೇಳುಗೆ	ಸಿದುಕು	- ಕೊಪೆ, ಸಿಟ್ಟು
ಸ	ಸ	ಸುತ್ತಿಗೆ	- ಚಮ್ಮಟಿಗೆ
ಸಂತತಿ	- ವಂಶ, ಪೀಠಿಗೆ	ಸೃಜನಾತ್ಮಕ	- ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ವಿರಾಣಾ ವೊಡಬಲ್ಲ

ಕನ್ನಡ- II

ಸ್ತು ಚರ್ಚೆ	- ರೋಗಿಯನ್ನು ಮಲಗಿಸಿ ಸಾಗಿಸುವ ಉಪಕರಣ	ಹೀಯಾಳಿಸು ಹುದುಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹೆಮ್ಮುಂಚು ಹೈಕಳು	- ನಿಂದಿಸು, ತೆಗಳು - ಅಡಗಿ - ಅಧಿಕವಾದ - ದೊಡ್ಡಮಿಂಚು - ಹುಡುಗರು, ಬಾಲಕರು
ಹಣಕೆ	- ಇಣಕೆ		
ಹಣಗು	- ಹೆಣಗು, ಅತಿಸಾಹನ ಮಾಡು	ಹೆಣಟ್ಟು	- ಧಾನ್ಯದ ಹೊರಗಿನ ಸಿಪ್ಪೆ
ಹರಯ	- ಪ್ರಾಯ	ಹೊಡಿಂಗ್‌ಎಂಗ್	- ಸಾವಜನಿಕ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಜಾಹೀರಾತಿಗಾಗಿ
ಹಸ್ತಪ್ರತಿ	- ಕ್ಯೆಬರಹದ ಪ್ರತಿ		
ಹಾರ್ಡ್‌ಸು	- ಬಿಯಸು		ಇರಿಸುವ ಬೃಹತ್ತಾದ ಸಾಮಘಲಕೆ
ಹಾಲುಗೆನ್ಸ್	- ಮೃದುವಾದ ಕೆನ್ಸ್		